

Hrvatski Glasnik

GLASILO HRVATSKOG KULTURNOG DRUŠTVA "NAPREDAK" ŽUPE SOLI

GODINA XIV

Broj 149

TUZLA, SIJEČANJ - VELJAČA 2006.

Cijena 1 KM, 4 Kn

Hrvatsko kulturno društvo "Napredak" u ukupnoj prošlosti u hrvatskome narodu i u bosanskohercegovačkoj kulturno-prosvjetnoj djelatnosti ima istaknuto mjesto. Ne samo zbog svoga stoljetnog djelovanja već i zbog svoje bogate i izuzetno plodne aktivnosti.

HKD "Napredak" Tuzla vrlo je aktivan od svoga osnivanja, a posebno od obnavljanja rada.

Važno je istaknuti da su, uz ostale Napretkove aktivnosti, u 2005. bile posebno značajne:

- Redovno izlaženje Napretkovog glasila - Hrvatskoga glasnika,
- VI. međunarodna likovna kolonija "Breške 2005" i Okrugli stol "Korjeni prošlosti",
- Manifestacije u prigodi obilježavanja stote obljetnice od osnivanja i petnaeste obljetnice od obnavljanja rada Društva.

Organizirane su i izložbe likovnih djela, koncerti, kazališne predstave, javne tribine, a Napretkovi su sudjelovali na manifestacijama, svečanostima i obilježavanjima obljetnica: Grada Tuzle, hrvatskih udruga i drugih tuzlanskih društava, Katoličkoga školskoga centra "Sv. Franjo", rimokatoličkih župa Tuzlanskoga dekanata, Napretkovim podružnicama u BiH i u inozemstvu, Središnjoj upravi HKD Napredak, kao i Subotici, Beču i Kranju.

ŠTO REĆI O NAPRETKU I LJUDIMA KOJI RADE U NAPRETKU

Hrvatsko kulturno društvo Napredak je društvo okrenuto čovjeku, njegovu razvitku, kulturnom i znanstvenom napretku. Ovaj rad je amaterski iako ostvaruje vrlo profesionalne rezultate. Prof. dr. Franjo Topić govoreći o Napretku, rekao je:

"Napredak je malo čudno organiziran, jer većina ljudi, pogotovo u podružnicama, radi na volonterskoj osnovi. I znajući da ponekad nemaju dovoljno ni vremena ni sredstava, pitam se kako uopće stignu napraviti tako značajne rezultate".

patizerima, gradu Tuzli i Tuzlanskoj županiji darovao bogat kulturno-umjetnički program. Napretkovi dani kulture započeli su 13. studenoga, a trajali su do kraja prosinca 2005. godine. Sve manifestacije su se odvijale prema utvrđenom programu i uz financijsku pomoć pokrovitelja i sponzora.

Održan je međunarodni znanstveni simpozij "Stoljeće Napretka u Tuzli". Simpozij je bio uspješan, odlično pripremljen i realiziran, te nas je obogatilo novim spoznajama.

Na svečanoj sjednici Skupštine HKD "Napredak" Tuzla dodijeljene su zahvalnice, plakete i povelje najzaslužnijim pojedincima i institucijama za njihov doprinos u radu HKD "Napredak" Tuzla. Među dobitnicima su se našli Napretkovi članovi što iz Tuzle, što iz drugih gradova BiH i inozemstva, brojni građani Tuzle koji su s Napretkom dijelili dobre i loše trenutke tijekom svih ovih godina, brojne gradske, državne i inozemne institucije i kulturna društva.

HKD "Napredak" Tuzla je na svečan i svoga imena dostojan način proslavio svoj stoti rođendan i petnaestu obljetnicu od obnove rada u našem gradu. Članovi Napretka, ali i svi naši sugrađani, su u proteklih skoro mjesec i pol mogli uživati u nizu koncerata, nazočiti različitim prezentacijama i promocijama, pogledati na djelu jednu od najboljih kazališnih skupina na ovim prostorima te uživati u stvaralaštvu majstora likovne umjetnosti.

HKD Napredak Tuzla realiziranjem svojih projekata može i dalje uspješno djelovati i nastaviti započete aktivnosti na prostorima grada Tuzle, Tuzlanske županije, sjeveroistočne Bosne i Hercegovine na promicanju hrvatske duhovnosti i očuvanju i razvijanju svih kulturnih vrednota Hrvata i drugih naroda, a u suradnji s drugim narodima na ovome području, kao i nastaviti surađivati s drugim kulturnim institucijama u zemlji i inozemstvu.

J. N.

OBLJETNICA SMRTI BLAŽENOGA ALOJZIJA STEPINCA

Obljetnica smrti blaženoga Alojzija Stepinca - 10. veljače kada se slavi njegov spomendan, svečano je misnim slavljem proslavljena u svim rimokatoličkim župama.

Stepinac je bio naučitelj, svjedok i mučenik vjere. Kroz cijeli život, a osobito u zatvoru i sužanjstvu, pokazao se kao vjeran sluga Božji. Vidjelo se da mu je Bog davao snagu za takav život vjere kojim je i druge poticao na evanđeoski oblik života. Neprestana njegova molitva, osobito za progonitelje Crkve i njegove osobe, pozivi na opraštanje i vršenje kršćanskih kreposti odavali su čovjeka žive vjere, neslomiva pouzdanja i djelatne ljubavi. Umro je na glasu svetosti, u Krašiću, 10. veljače 1960. i pokopan u zagrebačkoj katedrali. Njegov grob je mjesto neprekidne molitve i vrelo uslišanja. Blaženim ga proglasio Sveti Otac Ivan Pavao II, 3. listopada 1998. godine u Mariji Bistrici.

Blaženi Alojzije Stepinac je simbol vjere, nade i ljubavi. On je živio tako da navijek živi. Njegova je smrt jedno jamstvo više da Hrvatska neće propasti.

Obljetnica mučeničke smrti franjevac

ŠIROKI BRJEG - Hercegovačka franjevačka provincija na razini cijele zajednice 7. veljače na Širokom Brijegu obilježila je obljetnicu mučeničke smrti hercegovačkih franjevaca. Hercegovačkoj franjevačkoj provinciji u Drugom svjetskom ratu ubijena su 66-ica članova. Bez suda i bilo kakve krivnje pobili su ih komunisti, a većinu u veljači 1945. Svečano misno slavlje na Širokom Brijegu, predvodio je fra Slavko Soldo, provincijal. Suslavili su svi gvardijani ili njihovi izaslanici, te brojni svećenici i redovnici.

(Franjevci.info)

Naslovnica: Annale 2005., Ljiljana Marić, Aleja, ulje na platnu, 34x24

Crtrice i naglasci iz božićnoga intervju fra Mije Džolana, provincijala Bosne srebrenе, sarajevskom "Oslobođenju"

NISMO ISKORAČILI DALEKO IZ ROPSKOG MENTALITETA

- Sloboda nikada nije na onoj razini na kojoj je pjesnici sanjaju: kako na filozofsko-teološkoj, tako i na praktično-političkoj razini - tvrdi provincijal Džolan u intervjuu koji bi s pravom mogao ponijeti i epitet filozofsko-teološkoga eseja

Sarajevske dnevne novine "Oslobođenje" su povodu minulog Katoličkog Božića objavile opširan i temeljit intervju s fra Mijom DŽOLANOM, provincijalom Franjevačke provincije Bosne Srebrenе. Izdvojili smo samo neke crtrice i naglaske koje se po izboru i procjeni HG-a čine najzanimljivijima.

Odgovarajući na pitanje o ulozi intelektualaca u razvoju Bosne i Hercegovine, provincijal je naglasio: - **Intelektualci su proroci u ime razuma. Kriterij intelektualca jest kritičnost: prihvatanje snage argumenta i žar traženja argumenta. Intelektualci nisu nijednoj instituciji ugodan svijet. Institucija je troma, a intelektualac uvijek spreman ići dalje. Svima su međutim dragi "pošteni intelektualci". Oni daju svoje intelektualne usluge, stavljaju svoje ime na suragate pameti.** -

O poslijeratnim slobodama u BiH Džolan je kazao: - **Sloboda nikada nije na onoj razini na kojoj je pjesnici sanjaju: kako na filozofsko-teološkoj, tako i na praktično-političkoj razini. Zato je sloboda, kao i sam čovjek, otvoren projekt. Naš problem u BiH je što nemamo iskustvo života u slobodarski orijentiranim sustavima. Zato redovito mislimo kako se sloboda postiže u okviru poznatog binoma tlačitelj-potlačeni, pri čemu se samo u povijesnim mijenama mijenjaju pozicije i uloge. Mi, nažalost, nismo iskoráčili daleko iz ovog ropuskog mentaliteta. Šansu za napredak u slobodi vidim u nekoliko naših specifičnih teza:**

- **Ponajprije to je sinteza sekularnog shvaćanja i teološkog shvaćanja slobode i zakona.**

- **Sekularna sloboda teži k prenatlažavanju individualnog, te mora riješiti problem relativizma, subjektivizma, potonuća u abnormalnosti, u ime individualne slobode.**

- **Teološka interpretacija slobode vidi pozitivne zakone izvan čovjeka i njegove kulture, kao putokaze. Na taj način daje čvrstu obalu riječi života, ali je uvijek u opasnosti da koči kritički um, refleksiju i da povijesne kategorije tumači fundamentalno i tako bude kočnica razvoju slobode, kako teoretski, tako i praktično.** -

Sasvim je sigurno da je odgovor na pitanje o vjeronauči u školama najintrantrantiji. Na tu temu provincijal Džolan, između ostalog, je naglasio: - **Držim da škola nije pogodno mjesto za ova sučeljavanja, osobito što ona mogu izmaći kontroli i buditi apetite prema stvaranju teokratske države. Za svoje specifičnosti sve religije imaju svoje vlastite prostore, a javni**

prostor je mjesto susretanja, dijaloga, tolerancije, upoznavanja. Discipline poput povijesti religija i etike mogu kod mladih ljudi pobuditi iskreno zanimanje za religijske sadržaje, oduševiti ih za vjerski život, dok nam iskustvo nekih zemalja govori kako vjeronauk, kao školski predmet, može omraziti vjerska pitanja i udaljiti mlade ljude od vjere.

Jedno od pitanja provincijalu Džolanu je glasilo: *Kakav je po Vama odnos religije i nacije i može li se on promatrati kao odnos između univerzalne ideje i parcijalne zajednice. Je li religija važna činjenica u formiranju nacionalne svijesti?*

U odgovoru na ovo pitanje Džolan je, na početku odgovora, konstatirao: - **Kod nas u BiH je ovo pitanje osobito aktualno iz više razloga - te nastavio: - Povijesno se nacionalna svijest Hrvata i Srba formirala na temelju konfesionalne pripadnosti, s tim da je konfesionalna pripadnost uvelike određivala niz osobitosti pojedine grupe; tradiciju i sudbinu u raznim povijesnim mijenama i događajima. To se danas, sa zakašnjenjem, događa i kod formiranja nacionalne svijesti Bošnjaka. Zato su kod nas preklapanja religijske i nacionalne pripadnosti vrlo suptilna. Religije bi trebale imati ključ rješenja otvorenih pitanja s ovog područja. Drugo je pitanje prepoznaju li religije univerzalnost svojih vlastitih sadržaja vjere i čine li svoje povijesno uvjetovane nacionalne zajednice civilizacijski otvorenim za dijalog. Religije ne bi smjele podleći iskušenju prihvaćanja profitiranja vlastite grupe na račun druge grupe, jer time dokidaju vlastiti etos.**

Priredio: N. J. IVANOVIĆ

KARDINAL VINKO PULJIĆ PRIMIO APOSTOLSKOG NUNCIJA

SARAJEVO - U prigodi dolaska i nastupa na službu novog apostolskog nuncija u BiH mons. **Alessandra D'Errica**, predsjednik Biskupske konferencije BiH vrhbosanski nadbiskup kardinal **Vinko Puljić** organizirao je svečani prijam. Prijemu su nazočili mostarsko-duvanjski biskup dr. Ratko Perić, banjolučki biskup dr. Franjo Komarica, pomoćni vrhbosanski biskup dr. Pero Sudar, provincijal franjevačke provincije Bosne Srebrenе fra Mijo Džolan, dabrobosanski mitropolit Nikolaj, predsjedatelj Predsjedništva BiH Ivo Miro Jović, član Predsjedništva Sulejman Tihić, članovi diplomatskog kora, te brojni uglednici iz političkog, kulturnog i vjerskog života BiH i Sarajeva.

(kta)

PREDSTAVLJEN APOSTOLSKI NUNCIJ U SARAJEVU

SARAJEVO - Tijekom pontifikalnog misnog slavlja u katedrali Srca Isusova u Sarajevu predstavljen je novi apostolski nuncij u BiH, nadbiskup mons. **Alessandro D'Errico**. Nadbiskup vrhbosanski kardinal Vinko Puljić zaželio je dobrodošlicu Papinom predstavniku te istakao kako je njegova prisutnost svojevrsno ohrabrenje za sve vjernike u BiH. *"Mi u Vama vidimo Svetog oca i molimo Vas da u svoje molitve uključite i bosanskohercegovačke katolike i cijelu Crkvu, jer u Vašim molitvama prepoznajemo jakost koja nam je potrebna kao pomoć u predstojećim kušnjama"*, kazao je u svom pozdravnom govoru kardinal Puljić.

(kta)

Mijo Krešić, rođen 01. 10. 1966. godine Donje Dubrave, općina Živinice, srednju Ekološku školu smjer zaštita i unapređenje životne okoliše završio je u Živinicama 1985. Vojnu akademiju KoV završio je u Beogradu 1989. godine s odličnim uspjehom (prosječna ocjena 9.10). Sudionik domovinskog rata u postrojbama AR BiH. Tijekom rata obnašao dužnost načelnika štaba OG-6 Živinice u sastavu 2. korpusa. Početkom 1997. godine napušta AR BiH na osobni zahtjev i upošljava se u privatnoj firmi. U tri mandata je bio predsjednik ŽO HDZ BiH Soli koju dužnost i danas obnaša. Član je predsjedništva HDZ BiH ispred tuzlanske županije i Distrikta Brčko. Na posljednjim lokalnim izborima u listopadu 2004. godine voljom hrvatskoga naroda izabran je za vijećnika u Općinskom vijeću Tuzla ispred HDZ. Oženjen je i otac dvoje djece. Posljednjih dvanaest godina živi i radi u Tuzli.

MIJO KREŠIĆ, PREDSJEDNIK ŽO HDZ BiH SOLI

HG: Proračun Općine Tuzla za 2006. godinu još uvijek nije usvojen i prema najavama neće biti sve do potkraj ožujka što će zasigurno proizvesti brojne štete, prije svega zbog nemogućnosti pravovremenog planiranja, a samim tim i do kašnjenja u realizaciji ili možda čak dovesti u pitanje određene projekte. Koji su to razlozi koji koče usvajanje proračuna?

KREŠIĆ: Nacrtr proračuna je prihvaćen na 13. redovitoj sjednici Općinskog vijeća poslije cjelodnevnih rasprava o istom 15. 01. 2006. godine.

28. 12. 2005. donesena je odluka o privremenom financiranju Općine Tuzla za prva tri mjeseca. Usvajanjem ove odluke omogućeno je funkcioniranje Općine.

Kada su u pitanju razlozi koji su doveli do neusvajanja proračuna, njih ima više. Kao prvo, istaknuo bih po meni, pogrešan pristup izrade nacrta proračuna. Nije bilo nikakvih konzultacija s političkim strankama u OV. Drugo, oporbene stranke su imale puno zamjerki na isti. HDZ je također, imao puno nadopuna za ovaj nacrtr proračuna, koje je i javno iznio. Mislim da je to ključni razlog nepoštivanja volje oporbe. Više komunikacije i uvažavanja na toj relaciji bilo bi poželjno.

Proračun OV može se donijeti jedino konsenzusom većine političkih partija u OV. Znači, mora se naći kompromis. Na koncu, svi smo svjesni kakav je odnos snaga u Vijeću, a već smo ušli u izbornu godinu. Ako se proračun usvoji i do konca ožujka, ima dovoljno vremena da se svi planirani projekti realiziraju.

HG: Trenutačna situacija u OV Tuzla nimalo nije optimistična, slijed događanja doveo je i do traženja izvanrednih izbora od strane oporbenih stranaka. Smatrate li da bi ovi izbori mogli u mnogome dovesti do poboljšanja u radu Vijeća ili je to pak nešto sasvim drugo?

KREŠIĆ: OV ima izuzetno jaku oporbu. U radu OV vladajuće stranke SDP i NS Radom za boljitak, moraju uvažiti oporbu i pokazati više razumijevanja i tolerantnosti. Osobno mislim da još uvijek postoji način da se određene nesuglasice nadidju i da ovo vijeće može funkcionirati.

HDZ je u radu vijeća dao svoj puni doprinos i mislim da su rezultati takvog rada vidljivi i osjete ih oni koji su nam dali svoju potporu na izborima.

HG: Bi li ti izvanredni izbori mogli utjecati na HDZ i kako?

KREŠIĆ: HDZ kao politička stranka svakako je spremna na svako rješenje koje bude proisteklo iz ove situacije. Eventualno, izvanredni izbori u Općini Tuzla, trebalo bi popraviti poziciju HDZ-a, u to sam duboko uvjeren. Ovaj optimizam je realan i iza njega stoje rezultati koji su vidljivi u prošloj godini. Osobno mislim da do novih izbora

uopće neće doći jer se radi o političkoj igri između određenih političkih subjekata. HDZ je spreman za svaku utakmicu pa i za nove izbore.

HG: Sukobi unutar OV najviše se negativno odražavaju na građane. "Vijećnici u službi građana" u globalu mogla bi se smatrati otcranom frazom, naravno čast izuzetcima. Na sve to navodi informacija o ucjenama o čemu je prvi čovjek našeg grada rekao da će progovoriti kada zato dođe vrijeme. Je li Vama poznato o kakvim ucjenama je riječ, tko su suprotstavljene strane i imali tu možda riječi o interesnim grupama koje bi poradi svojih ideja bile u stanju uraditi sve i svašta?

KREŠIĆ: HDZ i vijećnici HDZ-a u OV, nisu ni s kim u sukobu. Mislim da su vijećnici HDZ-a istinski vijećnici u službi građana. Pa to smo kroz rad u vijeću i potvrdili. Nismo skloni nikoga ucjenjivati, niti je to naš stil, naprotiv osobno smatram da je razgovor i dogovor bolji način za rješenje bilo kojeg problema. Međutim, i ja osobno kao vijećnik ponekad steknem taj dojam, ali za to nemam prave informacije da bih mogao reći nešto više. Nije dobro da pojedinci nameću osobne interese

preko vijeća i time blokiraju rad. Vijeće bi trebalo raditi sukladno poslovniku, u tolerantnoj atmosferi, odluke donositi konsenzusom u interesu građana, koje moraju biti u skladu sa zakonom. Svaki drugi način rada dovodit će do blokada rada vijeća, čime će štetu imati svi građani Općine Tuzla.

HG: Na sjednicama OV osim zlouporaba kada su u pitanju replike, ispravljanje krivih navoda, bezrazložne stanke, neizostavno je i vrijeđanje pa su tako termini fašista, monstrum, lažov, četnik i drugi, nerijedak način komunikacije. Iz toga su proistekle i ideje o mogućem usvajanju kodeksa o ponašanju vijećnika. Kakav je vaš komentar?

KREŠIĆ: Slažem se sa svima onima koji su stava da se govorica OV zloupotrebljava. Sve riječi koje ste spomenuli u Vašem pitanju nisu riječi koje koristim u bilo kakvoj komunikaciji s drugim osobama. Svatko ima svoj način komuniciranja s javnošću, to je svačije pravo. Protiv sam takvih istupa i to sam javno i rekao. Predsjedavajuća bi trebala prekidati sjednicu kod prvih neprimjerenih izgovorenih riječi, a ne dopustiti da se satima smjenjuju za govornicom vijećnici koji u svome govoru koriste takve riječi. Mora se poštovati Poslovnik o radu OV. Vijeće može donijeti i kodeks o ponašanju vijećnika, ali ako se isti ne bude poštivao, što onda?

HG: Koliko je uopće moguće normalno raditi u svim ovim okolnostima o kojima smo govorili?

KREŠIĆ: I dalje tvrdim da postoji način da vijeće normalno radi, odnosno normalnije radi. Više međusobne tolerancije, uvažavanja, razgovora, dogovora izvan sjednice, samo su neki principi koji se moraju primijeniti. Odnos snaga u vijeću je takav da ni jedna politička opcija ne može sama nešto odlučiti. Prvi put u vijeću imamo ovakav odnos snaga i mislim da neki to još uvijek nisu prihvatili.

HG: Možete li izdvojiti neke od projekata koje ste kao vijećnik inicirali? Jeste li nailazili na određene probleme i koliko ste uspjeli?

KREŠIĆ: U protekloj godini realizirano je dosta projekata koje sam u Vijeću inicirao. Izdvojio bih samo neke:

- postavljen je usporivač brzine kretanja (ležeći policajac) ispred Katoličkog školskog centra "Sveti Franjo",
- na moje insistiranje obilježena je cesta pored O. Š. u Par Selu,
- projekt uređenja kulturno povijesnog nasljeđa kapele Gospe Lipničke,
- dovršetak objekta u groblju Samovac u Ljubačama,
- uređenje malonogometnog igrališta u Par Selu i dr.

Kroz vijećnička pitanja nastojim iznijeti i tražiti odgovore na sva pitanja koja mi upućuju ljudi iz mjesnih zajednica, prije svega onih sa pretežito hrvatskom većinom. Tako smo npr. kroz vijećničko pitanje inicirali brzo rješenje klizišta na Husinu.

Kada su u pitanju projekti, tu je svakako uvršćavanje u Proračun udruga proisteklih iz Domovinskog rata HVO. Jedan od projekata koje sam inicirao je da dom na Husinu bude stavljen u funkciju, jer mislim da odugovlačenje u svezi toga nije u redu. Trebalo je da u prošloj godini u dom na Husinu iz proračuna bude izdvojeno 30.000,00 KM. Tražio sam od nadležnih da mi dostave informaciju o utrošku tih sredstava, ali je još nisam dobio. Insistirao ću na tome. Znam da je novac iz proračuna transferiran Domu Mladih, gdje je dalje utrošen, očekujem odgovor. Ima tu još nekih projekata koji

su dogovoreni ali nisu zbog vremenskih prilika realizirane, ali očekujem da iste budu realizirane u skoro vrijeme. Imam za to obećanja nadležnih.

HG: Koje su vaše dalje smjernice djelovanja kao vijećnika?

KREŠIĆ: Realiziranje projekata, koji su dogovoreni, a nisu realizirani u prošloj godini:

- uređenje malonogometnog igrališta na Husinu, te aktivnosti da dom na Husinu konačno profunkcionira za Husinjane. Ne treba netko iz Tuzle ići na Husino da organizira rad i aktivnosti doma, Husino ima tradiciju, a svakako ima i kvalitetne osobe koje mogu to raditi.
- Uređenje nogometnog igrališta i čitaonice na Poljani, kako bi mladež Poljane imala minimum uvjeta realizirati svoje planirane sadržaje:
- Dovršetak povijesno kulturnog objekta Lipničke Gospe u Lipnici,
- Uređenje lokaliteta Gradovrha,
- Aktivnosti na zamjeni zemljišta koje je vlasništvo Samostana,
- Uspostava mini-bus linije iz Tuzle prema Orašju i Grabovici.

Pomoć oko rekonstrukcije crkve u župi Morančani, te dovršetak filijalne crkve u Brgulama i Čaničima, Tetimi i Koscima.

Realizacija određenih projekata komunalne infrastrukture u Dognju, Breškama i Gornjoj Obodnici, pomoć hrvatskim kulturnim institucijama kao i udrugama proisteklim iz domovinskog rata HVO, samo su neki od mojih prioriteta za ovu godinu.

HG: Vi ste i član predsjedništva HDZ BiH.

Unutar ove stranke u zadnje vrijeme došlo je do određenih promjena odnosno podjela. Što je dovelo do istih?

KREŠIĆ: U HDZ-u BiH nema nikakvih podjela. Ono što je predstavljeno javnosti posredstvom medija, prije svega sarajevskih, velike su dezinformacije. Da nema podjela unutar HDZ-a, svjedoči i posljednja sjednica Središnjeg odbora HDZ-a. Tom prilikom Središnji odbor dao je predsjedništvu i predsjedniku Čoviću apsolutnu potporu za sve ono što je predsjedništvo uradilo u proteklom periodu. Istina je i to da je postojala jedna grupa koja je htjela da nametne svoj stav HDZ-u BiH, a koja je pokušala i radila izvanstatutarno i suprotno etičkom kodeksu ponašanja unutar HDZ-a. Epilog je njihovo isključenje i to je za nas već prošlost. Statut, koji smo na Saboru usvojili jednoglasno, moramo poštivati. Statut obvezuje da sva tijela HDZ-a djeluju sukladno Statutu. Mislim da su sva ta događanja dodatno učvrstili jedinstvo unutar HDZ-a BiH.

HG: Smijenjeni HDZ-ovci odlučili su osnovati novu stranku - HDZ 1990. Kako komentirate ovu pojavu i smatrate li da bi mogli štetiti HDZ-u u smislu broja simpatizera i slično?

KREŠIĆ: Osnivanje nove stranke pravo je svake skupine ljudi koja odluči ići u tom pravcu. Ako netko odluči to i uraditi nema tu ništa loše. Dobro je da se svatko okuša, ne bi to bila prva skupina koja je izašla iz HDZ-a i uradila tako nešto. Članovi skoro svih političkih stranaka sa hrvatskim predznakom u BiH su bivši HDZ-ovci. Mnogi od njih žale i priznaju pogreške, pa se vraćaju u HDZ. Sve su to valjda normalni procesi za nas. To smo mi...

Mislim da u HDZ-u ima mjesta za sve. Ono što sigurno znam jest da nitko neće imati mogućnost osnovati bilo kakvu stranku sa tri zaštićena slova HDZ što je zakonski nemoguće. A da li će formirati neku novu stranku, to je legitimno pravo svakog pojedinca ili skupine, ali moraju znati da poučeni dosadašnjim iskustvima ne mogu očeki-

vati bilo kakve izborne rezultate jer HDZ je neprikladna među hrvatskim biračima.

HG: Odluka bivšeg visokog predstavnika o stavljanju van snage odluke o zabrani političkog djelovanja pojedinim političarima odnosila se i na neke od članova HDZ-a. Kako komentirate povlačenje ove odluke na samom kraju mandata visokog predstavnika?

KREŠIĆ: Odluka bivšeg visokog predstavnika o suspenziji odluke prethodnog visokog predstavnika o zabrani političkog rada, određenom broju dužnosnika HDZ-a je selektivna. Nikad se nisam htio složiti s tim odlukama i mislim da nije dobro demonstrirati političku silu. Neke osobe iz HDZ-a su neopravdano suspendirane. Nekima od njih oduzeta su ljudska prava zagarantirana europskom konvencijom, pa čak i ustavna prava. Smatram da živimo u slobodnoj zemlji i svatko ima pravo iznositi svoja politička stajališta, a da ne bude zato sankcioniran.

HG: Kakav je odnos OV naspram Hrvatskih institucija i udruga?

KREŠIĆ: Kao vijećnik HDZ-a, na usluzi sam svim hrvatskim udrugama, kulturnim, sportskim, kao i udrugama proisteklim iz domovinskog rata.

Svakako da je jedno od mjerila rada vijećnika u OV i to koliko su ove udruge i udruženja prisutne u proračunu Općine Tuzla. Mislim da smo na ovom planu prošle godine bili uspješni. Očekujem da ova proračunska godina bude uspješnija za sve naprijed spomenute udruge.

HG: Posebnu pozornost nedavno je zauzelo Otvoreno pismo hrvatskih institucija, udruga Katoličke crkve i drugih iz reda hrvatskog naroda. Je li pismo bitno utjecalo na promjenu situacije poradi koje je i potpisano?

KREŠIĆ: Otvoreno pismo upućeno javnosti, te najodgovornijim bh. dužnosnicima i dužnosnicima međunarodne zajednice, držim da je nešto što je posebno pozitivno. Dobro je da su se kroz pismo diferencijalno stavovi i pokazalo da neki "Hrvati" ne razumiju hrvatski interes ovdje u Tuzlanskom kantonu. Bitan im je samo njihov osobni interes. Svatko ima pravo na svoj stav. Važno je i to da su svi kojima je pismo upućeno potvrdili navode, te u svojim analizama konstatare da je stanje u oblasti osobne sigurnosti daleko lošije nego je u pismu izneseno. Na ovakav ili neki sličan način trebalo bi se češće očitavati. Važno je to da su pismo potpisale skoro sve hrvatske udruge i institucije na prostoru TK, predstavnici Katoličke crkve, KSC, kao i dužnosnici iz reda hrvatskog naroda, koji obnašaju dužnost u izvršnoj vlasti TK. Velika većina čelnika Hrvata složila se da se na takav način treba oglašiti, oni koji ovo nisu razumjeli njihov stav je osobni problem.

HG: Ušli smo u izbornu godinu. Kakva su očekivanja i postoji li mogućnost partnerstva s nekim drugim strankama?

KREŠIĆ: Opći izbori koji će se održati u listopadu ove godine, prevažni su za Hrvate TK. Izmjene izbornog zakona ne daju puno prostora manjim strankama. Kao čelna osoba Županijskog HDZ-a, spreman sam ponuditi partnerstvo svim političkim strankama s hrvatskim predznakom. Osobno držim da Hrvati mogu izabrati svog predstavnika u Skupštini TK, što bi u dobroj mjeri popravilo poziciju Hrvata TK. Dobro bi bilo kada bi u Skupštini TK, u ime Hrvata govorili oni koje su Hrvati izabrali i dali im povjerenje. Mislim da ćemo nadići uske stranačke interese i donijeti odluku za opće dobro Hrvata u TK.

Ankica Čosić-Stjepić

Obilježavanje rođendana Martina Luthera KINGA

U Tuzli je 15. siječnja 2005. obilježen rođendan dobitnika Nobelove nagrade za mir i jednog od najvećih boraca za ljudska prava u povijesti čovječanstva Martina Luthera Kinga, te je položeno cvijeće na njegov spomenik u našem gradu. Ovim činom mi svjedočimo istrajnost Tuzle u borbi za ljudska prava, uzimajući kao geslo Lutherovu poznatu misao:

Mrak ne može protjerati mrak.

Samo svjetlo to može.

Mržnja ne može protjerati mržnju.

Samo ljubav to može.

Cvijeće su položili: g. Jasmin Imamović, načelnik, gđa dr. Nada Mladina, predsjedavajuća Općinskoga vijeća i njen zamjenik g. Anto Pranjić.

250. obljetnica rođenja WOLFGANG AMADEUS MOZART 1756 - 1791.

Glazba je govor duše

Koncem siječnja navršilo se 250 godina od Mozartova rođenja.

Načelnik Općine Tuzla **g. Jasmin Imamović** položio je cvijeće na bistu istaknutoga skladatelja, koja se nalazi ispred Muzičke škole u Tuzli. Cvijeće su položili i predstavnici Muzičke škole. Osim polaganja cvijeća predstavnici muzičkih škola priredili su prigodan glazbeni program na kojem su izvođena djela ovog istaknutog skladatelja. Prema riječima direktorice Osnovne muzičke škole Tuzla **Sunčice Kuzmić**, ovo je samo početak obilježavanja "Mozartove godine". "S obzirom na to da je ovo godina Mozarta, mi ćemo u ožujku napraviti cjelovečernji koncert gdje će učenici osnovne i srednje muzičke škole svirati Mozartova djela, a do kraja godine bit će još aktivnosti vezanih za ime i djelo Mozarta", kazala je direktorica Kuzmić.

Mozartova bista, poklon Austrijskoga veleposlanstva u BiH, postavljena je prije tri godine.

Mozart je već za života bio slavan. Nakon smrti brzo pada u zaborav. Tek početkom XX. stoljeća upoznaje ga čitav svijet. Danas pripada krugu najpoznatijih i najslušanijih glazbenika u povijesti glazbe. Najveću popularnost, naravno, uživa u Austriji i Njemačkoj.

Njegovi spomenici krase trgove mnogih gradova. Najviše ih ima u Salzburgu. Čitav grad, njegov rodni grad, u znaku je velikog glazbenika. Njegova rodna kuća pretvorena je u muzej, kao i ona u kojoj je kasnije živio. Sveučilište za umjetnost u Salzburgu nosi ime po njemu - **Mozarteum**. I jedan trg je po njemu nazvan - **Mozartplatz**.

Wolfgang Amadeus Mozart, austrijski skladatelj, središnja ličnost bečke klasike. Sa šest godina počeo koncertirati i komponirati, i stvorio više od 600, pretežno opsežnijih, kompozicija. Obuhvatio sve glazbene vrste i oblike, sintetizirao raznovrsne stilove; u operi psihološki oslikao ljudske karaktere, u instrumentalnim djelima ostvario klasičnu ravnotežu između oblika i glazbenih sadržaja. Djela: 16 opera (**Figarov pir; Don Giovanni; Čarobna frula**), 54 simfonije (tzv. **Haffner, Linzer, Praška, Jupiter**); više koncerata za klavir, violinu, duhače; 35 divertimenata, kasacija i serenada (**Mala noćna glazba**); komorna i klavirska djela, vokalna i crkvena glazba (**Requiem**).

U Tuzli obilježen DAN HOLOKAUSTA

U povodu obilježavanja 27. siječnja - Dana holokausta, izaslanstvo Općine Tuzla je na spomeniku "Suza", pored zgrade "Cipelići" u Tuzli položilo vijenac u spomen na šest milijuna ubijenih Židova, među kojima je bilo i 12.000 bosanskohercegovačkih Židova. Spomenik "Suza" podignut je 2002. godine na mjestu gdje je bio ulaz u željezničku stanicu, odakle su odvođeni Židovi, ali i Srbi, Bošnjaci i Hrvati Tuzle, koji su bili antifašisti.

Od tri stotine Židova koliko ih je tada Tuzla imala, njih 230 ubijeno je u različitim nacističkim logorima. "Spomenik je podignut u spomen na naše stradale sugrađane i u znak prosvjeda prema genocidu ma tko ga vršio i prema bilo kome, protiv nacionalizma i protiv njegovog najekstremnijeg oblika iskazivanja kao što je genocid. Sva-ke ćemo godine pred "Suzu" položiti cvijeće kako se takvo nešto ne bi nikada više ponovilo", kazao je ovom prilikom načelnik Tuzle Jasmin Imamović. Spomenik je dar Tuzlaka, skulptora Pere Jelisića koji živi i radi u Zagrebu.

OTVOREN CENTAR ZA PRUŽANJE USLUGA GRAĐANIMA TUZLE

Centar za pružanje usluga građanima su otvorili Howard Sumka direktor Misije USAID-a, Bo Elding direktor misije SIDA i Jasmin Imamović načelnik općine Tuzla. Ovo je važan dan za Tuzlu, dan trijumfa ujedinjenih energija USAID-a, SIDE, GAP-a i Općine Tuzla. Napokon imamo suvremeni Centar za pružanje usluga građanima jer mi ne želimo vladati mi želimo služiti, kazao je načelnik Tuzle Jasmin Imamović. Centar se nalazi u potpuno rekonstruiranom suterenskom prostoru u zgradi općine Tuzla u Ulici ZAVNOBiH-a, a nastao je kao rezultat suradnje Općine Tuzla sa Projektom upravne odgovornosti (GAP). Projekt GAP zajednički financiraju Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID) i Švedska agencija za međunarodni razvoj (SIDA), a cilj projekta je unapređenje općih administrativnih procedura, odnosno objedinjavanje usluga na jednom mjestu.

Općina Tuzla je iz svojih sredstava osigurala izvođenje građevinskih radova i opremanje prostora, dok je GAP osigurao informatičku potporu, odnosno financirao nabavku odgovarajuće računarske opreme i softvera, te neophodnu obuku osoblja Centra.

Novi Centar, u koji je uloženo 462.000 eura, pružat će usluge na 23 šaltera, opremljena po najvišim standardima. Pored niza od ranije postojećih usluga nudit će i nove, među kojima je najznačajnije stavljanje u funkciju Info centra za poduzetništvo, gdje će poduzetnicima u najkraćem vremenu biti pružena svaka potrebna usluga. U prostoru Centra je i ured za pružanje pravne pomoći koja je na raspolaganju svim građanima, a da bi građani mogli obaviti sve na jednom mjestu tu su također i šalteri blagajne, pošte i fotokopirnica. Na suvremenom info - punktu rade službenici koji će u svakom trenutku moći građanima pružiti sve neophodne informacije. Tiskani vodiči, brošure, priručnici, razni propagandni materijali, upute, obrasci, samo su prvi korak ka bržem i kvalitetnijem dvosmjernom komuniciranju građana i administracije.

Kako je kazao načelnik Imamović, Centar za pružanje usluga radit će svakim danom od 16.00 sati u početku, a nakon uhoda- vanja u posao do 17.30 sati.

R.S.

AKTIVNOSTI HKD NAPREDAK GLAVNE PODRUŽNICE ZAGREB

Hrvatsko kulturno društvo Napredak - Glavna podružnica Zagreb 2006. godinu započela je brojnim aktivnostima. Pored sudjelovanja na "Svečeničkom tjednu" koji se tradicionalno svake godine održava koncem siječnja u Zagrebu, gdje je prezentirana izdavačka djelatnost HKD Napredak, organizirana su i dva predavanja knjiga (Anđelka Vuletića "Križaljka za čitanje sudbine" i dr. Vesne Ivanović "Hrvati u bosanskohercegovačkom društvu: ljudi, krajolici, vremena"), a također predstavljena je i izdavačka djelatnost Napretkove podružnice iz Splita.

Zbirke pjesama Anđelka Vuletića "Križaljka za čitanje sudbine"

U utorak, 24. siječnja u Knjižnici i čitaonici "Bogdana Ogrizovića" u Zagrebu predstavljena je zbirka pjesama **Anđelka Vuletića "Križaljka za čitanje sudbine"** u izdanju Naklade "Jurčić" i Središnje uprave HKD Napredak iz Sarajeva. U knjigu su uvrštene pjesme iz njegovih dosadašnjih zbirki od one iz 1954. godine "Riječi od postanka svijeta" pa sve do stihova iz zbirke "Svemirsko ogledalo" (2002. godine), te izbor iz kritike o Vuletićevoj poeziji. Čitatelji su tako dobili uvid u najbolje i najznačajnije pjesme stvarane kroz gotovo pet desetljeća, a književni kritičari priliku za ponovno vrednovanje i analizu ne samo pjesničkog već i cjelokupnog Vuletićevog opusa. Tako je Branimir Bošnjak u predgovoru knjige istaknuo da pjesme, starijeg i novijeg datuma, potvrđuju tematske i formalne sličnosti, ali i ukazuju na stanovite mijene i obnove pjesničke prakse. Središnji tematski krug Vuletićeve pjesme, prema Bošnjakovim riječima, je sudbina smrtnog čovjeka. U autorovoj spisateljskoj evoluciji posebno su izdvojeni trenuci "pjesničkog povjerenja u riječi" pa sve do trenutaka kada je zaštita te iste riječi "i nikakva i jedina". Taj istaknuti hrvatski pjesnik, romanopisac i dramski pisac desetljećima je u našoj sredini bio prešućivan jer su tadašnje vlasti jedan njegov roman ocijenile "društveno opasnim", ali su zato njegova djela doživjela veliki uspjeh u inozemstvu pa Vuletić slovi kao najprevođeniji hrvatski pjesnik. Zaključeno je da je pjesništvo A. Vuletića samosvojna i zanimljiva cjelina unutar književnog kruga pjesništva egzistencije te da po svojim dosezima ulazi u vrhove hrvatskog i europskog pjesništva dvadesetog stoljeća. U prigodi predavanja govorio je Vjekoslav Boban, odabrane stihove kazivala je Jasna Kovačević, a u glazbenom dijelu programa nastupila je Lidija Bajuk. Ove godine Anđelko Vuletić proslavit će svoj sedamdeseti rođendan, te ujedno obilježiti i pedeset godina književnog stvaralaštva. Tom prigodom Naklada "Jurčić" i Hrvatsko kulturno društvo Napredak pripremaju sabrana djela Anđelka Vuletića kojima će obilježiti cjelokupni Vuletićev književni opus.

Monografija dr. Vesne Ivanović "Hrvati u bosanskohercegovačkom društvu: ljudi, krajolici, vremena"

Samo dan kasnije u dvorani Školske knjige u Zagrebu, predstavljena je reprezentativna monografija **dr. Vesne Ivanović "Hrvati u bosanskohercegovačkom društvu: ljudi, krajolici, vremena"** čiji je izdavač zagrebački "Tipex", a suizdavači Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu i Središnja uprava HKD Napredak iz Sarajeva. Ta opsežna znanstvena studija broji više od 170 stranica, upotpunjena je brojnim tablicama, grafikonima, zemljovidima i fotografijama, a usmjerena je na izučavanje i utvrđivanje postignutog stupnja razvoja hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini (BiH). Prema autorici, riječima teško je razumjeti BiH danas, njezinu specifičnost i raznolikost bez poznavanja njezinog svakodnevnog života, povijesti i kulture. Stoga je, da bi interpretirala demografske procese u povijesti bosanskohercegovačkih Hrvata, započela od prvog modernog popisa u BiH (1879) pa do zadnjeg, jugoslavenskog (1991). Iako knjiga obiluje brojkama i statističkim podacima autorica se u njoj bavi i ljudskim sudbinama i njihovom svakodnevicom. Stoga je prof. dr. Drago Roksandić istaknuo da je riječ o studiji koja nije tek demografsko bilanciranje jednog tragičnog iskustva već priča o ljudima s raznih strana BiH, različitih statusa, profesija, običaja i navika. Knjiga donosi sljedeća poglavlja: "Demografska dinamika hrvatskog naroda u BiH", "Migracijska kretanja i Hrvati iz BiH", "Stanovništvo BiH prema vjerskoj pripadnosti", "Stanovništvo BiH prema nacionalnoj pripadnosti (1948.-1991.)", "Obrazovne karakteristike Hrvata u BiH", "Prostorni razmještaj hrvatskog naroda u BiH" i "Demografska putanja hrvatskog naroda u BiH u 20. stoljeću (bez posljednjeg desetljeća)". Za posljednje desetljeće 20. stoljeća istaknuto je da zahtijeva posebnu studiju jer je rijetko kad hrvatska demografska situacija u BiH bila tako loša kao poslije minulog rata. Predsjednik HKD "Napredak" dr. Franjo Topić

uvjeren je kako će studija pomoći boljem razumijevanju BiH i rješavanju bosanskohercegovačke zagonetke. O knjizi su još govorili Ivan Zvonimir Čičak i Duško Slatković u ime izdavača. Ova knjiga značajan je doprinos istraživanjima života Hrvata u Bosni i Hercegovini.

HKD Napredak Split

Posljednje u nizu siječanskih događanja u organizaciji Glavne podružnice Zagreb bilo je predstavljanje književne djelatnosti Napretkove podružnice iz Splita.

U petak uvečer 27. siječnja u "Školskoj knjizi" u Zagrebu prigodnim glazbeno-poetskim programom Hrvatsko kulturno društvo Napredak iz Splita počeo je obilježavati 15 godina od obnove svog rada u Splitu, tijekom kojih je objavio više od 130 knjiga, ili čak trećinu od ukupnog broja naslova koje je 77 Napretkovih podružnica koje djeluju diljem svijeta objavilo od 1990. godine do danas. Naglasak na zagrebačkom predstavljanju nakladničke djelatnosti splitskog Napretka bio je u znaku neprolaznog djela **Tina Ujevića**, za čiju su 50. obljetnicu smrti objavljena dva nova izdanja (u proteklih šest godina još četiri). Priređivač Mladen Vuković, i predsjednik splitskog Napretka, u drugom je svesku pjesničkog zbornika "Pobratimstvo lica u nemiru / Pjesnici Tinu Ujeviću 2" sabrao opet 150 pjesama iz pera 124 pjesnika iz Hrvatske i inozemstva, koji u svojim strofama slave ili razgovaraju s mislima tog pjesničkog barda. O Vukovićevu višegodišnjem izdavačkom zanimanju za Tinovo djelo govorio je pjesnik i profesor Ivica Šušić, koji je i krasnoslovio neke pjesme iz knjige, istaknuvši pritom kako se i ovim izdanjima posvjedočuje da je vječni Ujević jedan od najopjevanijih umjetnika u hrvatskoj književnosti.

Predstavljen je i drugi CD nosač zvuka "Molitva iz tamnice" s 20 uglazbljenih Tinovih slavni- pjesama u izvedbi 18 autora u šansonjerskom, pop i rock ugođaju. Likovno rješenje oba izdanja oslikao je splitski slikar Vicko Kavelj. U glazbenom su programu Tina pjevali kantautori Ivica Perić, Darko Matičević i Neven Dužević, a antologijske dalmatinske napjeve pjevala je splitska klapa Šufit u "šufitu" dvorane suorganizatora Školske knjige iz Zagreba.

HKD Napredak Zagreb

Prosvjedi nakon objave

uvredljivih karikatura poslanika Muhammeda

Prosvjedi i u Sarajevu. U srijedu 8. veljače 2006. održan je u Sarajevu prosvjedni skup zbog objavljivanja uvredljivih karikatura poslanika Muhammeda u nekim europskim zemljama i u zagrebačkom listu Nacional. Okupilo se oko tisuću prosvjednika iz nekoliko bosanskohercegovačkih gradova. Protestirali su i spaljivali zastave. Spalili su i hrvatsku zastavu. Pojačana policijska zaštita bila je organizirana u gradovima BiH. Predsjednik Stjepan Mesić i premijer Ivo Sanader osudili su objavljivanje karikature. Sulejman Tihić pozvao je muslimane da se uzdrže od nasilja, a Reis Cerić, bio je protiv prosvjeda uz napomenu da Islamska zajednica BiH neće sudjelovati u prosvjedima.

Vatikan

Ne vrijeđati osjećaje vjernika

Tiskovni ured Svete Stolice objavio je 4. veljače izjavu za javnost kao odgovor na različite zahtjeve za objašnjenje stavova Svete Stolice prema nedavnim uvredama vjerskih osjećaja pojedinih osoba ili cjelokupne zajednice. U izjavi se ističe da pravo na slobodu misli i izražavanja ne može uključivati pravo vrijeđanja vjerskih osjećaja vjernika. "To načelo, naravno, vrijedi za sve religije", stoji u izjavi. "Suživot ljudi zahtijeva ozračje uzajamnog poštovanja za promicanje mira među ljudima i narodima", ističe se u izjavi koju je objavio Tiskovni ured te upozorava da izjavi koju je objavio Tiskovni ured te upozorava da neki oblici pretjerane kritike ili ismijavanja drugih može u nekim slučajevima prouzrokovati nedopustivu provokaciju. U izjavi Tiskovnoga ureda Svete Stolice također se ističe da uvrijeđene od strane pojedinih osoba ili medija ne mogu biti pripisane javnim ustanovama pojedinih država, čije državne vlasti trebaju postupiti prema načelima nacionalnog zakonodavstva. U izjavi se izražava i žaljenje zbog nasilnih prosvjeda te se upozorava da i kada se reagira na neku uvredu, treba uzeti u obzir duh svake religije, a stvarna i verbalna netolerancija, bez obzira s koje strane dolazi, čini uvijek ozbiljnu prijetnju mira.

Papa protiv karikatura Muhammeda

VATIKAN - Papa Benedikt XVI. ocijenio je da je "nužno i bitno poštovati vjeroispovijesti i njihove simbole" u trenutku kad afera s karikaturama Muhameda potresa muslimanski svijet. "Katolička crkva i dalje je uvjerena da je radi mira i razumijevanja među narodima i ljudima nužno i bitno poštovanje vjera i njihovih simbola te da vjernici nisu izloženi provokacijama koje vrijeđaju njihove vjerske osjećaje", kazao je papa, koji je prvi put osobno intervenirao nakon objavljivanja kontroverznih karikatura Muhammeda te nakon žestokih prosvjeda u Libiji i Nigeriji, u kojima je bilo više desetaka mrtvih.

SAOPĆENJE MUP-a TK U POVODU

UČESTALIH NAPADA NA VJERSKE OBJEKTE

Ministarstvo unutarnjih poslova Tuzlanske županije krajem je 2005. godine zaprimilo nekoliko dopisa o napadima na vjerske objekte i službenike, a koji se žele dovesti u vezu sa ugroženošću određenih vjerskih zajednica na području TŽ. U cilju informiranja javnosti MUP TŽ uputio je priopćenje za javnost u kojem ističe da se u 2005. godini na području TŽ dogodilo ukupno 43 napada na vjerske objekte od čega 26 napada na objekte Islamske vjerske zajednice, 4 napada na objekte katoličke crkve i 9 napada na objekte Pravoslavne crkve. Od ukupnog broja izvršenih napada na vjerske objekte rasvijetljeno je preko 50 %, od čega se u 95 % slučajeva radilo o krivičnim djelima koristoljublja.

Prema dosadašnjim saznanjima ni u jednom od događaja nije se radilo o krivičnim djelima koja bi za pozadinu imala bilo kakvu nacionalnu ili političku konotaciju, bilo kojeg od konstitutivnih naroda na području TŽ. S tim uvezi posljednji evidentirani napad na Pravoslavnu crkvu, koji se dogodio u Puračiću 2. siječnja ove godine kada je razbijeno pet prozorskih stakala, a koji se ujedno može smatrati do sada najkrupnijim incidentom od nekoliko evidentiranih tokom 2005. godine, rezultiralo je efikasnim razotkrivanjem izvršitelja krivičnog djela od strane tužiteljstva i policije MUP TŽ. Radi se o malodobnicima M. M. i E. J. obojica rođeni 1989. godine u Tuzli, a nastanjeni u Puračiću.

MUP TŽ osuđuje svaku vrstu nasrtaja na vjerske objekte i njihove službenike, ali istovremeno želi istaći da se nemože govoriti o bilo čijoj sigurnosnoj ugroženosti, kao što se to u nekim slučajevima želi predstaviti javnosti.

Ankica Stjepić-Ćosić

HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA
BOSNE I HERCEGOVINE
- ŽUPANIJSKI ODBOR SOLI
Tuzla, 01. 02. 2006. godine

SAOPĆENJE ZA JAVNOST OTVORENO PISMO

U Kladnju u kojemu je predsjednik Republike Hrvatske Stjepan Mesić počasni građanin, svjedoci smo otvorenog ispoljavanja nacionalne netrpeljivosti prema Hrvatima koje je za svaku osudu, a ono što posebno zabrinjava jest činjenica da se radi o ljudima koji trebaju buduće generacije učiti o toleranciji i zajedničkom životu na ovim prostorima.

Naime, Slaviša Andrić, profesor u JU Mješovitih Srednjih škola Kladnja nakon više od godinu dana rada dobio je otkaz samo zato što je Hrvat.

Pred svjedocima direktor škole Senad Hasić kazao je Andriću da ga ne može gledati očima i da on u Kladnju nema što tražiti jer tamo nema ni hrvatske ni srpske djece. Svoj odnos prema Andriću ispoljavao bi pitanjem "što si opet došao" svaki put kada bi se sreli u školi.

Tumačenjem pravilnika koje je donijelo resorno ministarstvo, a koji se zbog svoje neodređenosti može tumačiti kako kome odgovara, direktor može opravdati svoj postupak koliko i kome hoće. Njegove riječi i postupci govore dovoljno sami te Vas stoga pozivamo da ispitajte ovaj slučaj. Ukoliko ne želite poduzeti bilo kakve sažice prema osobama koje ne zavređuju da budu tamo gdje jesu, barem se oglasite jer šutnja znači odobravanje.

Ovo Otvoreno pismo uputili smo i Konzulatu RH u Tuzli, kako bi znali kako se prema Hrvatima odnose oni koji su predsjednika Hrvatske proglasili počasnim građaninom svoga grada.

Medije koji su iskazali toliku zabrinutost za slučaj učiteljice bošnjačke nacionalnosti u Špionici pozivali smo da imaju isti odnos i prema ovom slučaju. Svima ostalim poručili smo, nije ovo još jedan slučaj u kojemu kako vole da kažu Hrvati "KUKAJU" bez povoda i razgovora. U sredini u kojoj živimo bilo je i prije, ima i sada, a bit će još duže vrijeme osoba koje neće skrivati svoju netrpeljivost prema Hrvatima. Mi smo spremni takvim ljudima reći istinu u lice. Jesu li spremni i da li to žele i drugi neka se izjasne.

S poštovanjem,
Predsjednik ŽO HDZ BiH Soli
Mijo Krešić

Bosna i Hercegovina deceniju nakon okončanja rata između DAYTONA I BRISELA

Prošlo je već deset godina od potpisivanja Daytonskog sporazuma. Sada već povijesnoga 21. studenog 1995. godine nakon višegodišnjih krvavih sukoba zaustavljen je rat.

Politički lideri triju zaraćenih zemalja, tadašnje SR Jugoslavije, Hrvatske i Bosne i Hercegovine potpisali su akt kojim su zaustavili rat. Rat koji je u BiH odnio 250.000 života, iz domova otjerao dva milijuna ljudi, uništio bezbroj značajnih objekata, od obrazovnih do kulturno-vjerskih, poharao saobraćajnu infrastrukturu!

Danas, desetljeću nakon okončanja rata i Daytonu većina domaćih i inozemnih političara ističe da je Dayton uz sve svoje negativne konotacije koje su sve očitiye, ispunio svoju prvobitnu dužnost. Zaustavio je rat! I sam visoki predstavnik Paddy Eshdown, kojeg je krajem siječnja zamijenio Schwarz Schilling, naglašava da je Daytonski sporazum bio jedan izvanredan sporazum. Eshdown napominje da je BiH danas priznata kao najuspješnija mirovna misija velikih razmjera u svijetu.

Ono što je danas najspornije u cijelom Sporazumu jest Aneks 4, odnosno Ustav Bosne i Hercegovine.

U Ustavu jasno stoji da je država sastavljena od dva entiteta, Federacije BiH i Republike Srpske. Dayton također precizira i sastav državnog Predsjedništva sastavljenog od tri člana. Bošnjaka i Hrvata koji su izabrani s teritorija Federacije i Srbina izabranog s teritorija Republike Srpske. To automatski znači da se Bošnjak i Hrvat iz RS ne mogu kandidirati za člana Predsjedništva, niti da se Srbin iz FBiH može kandidirati na tu funkciju. Još dvije nelogičnosti primjetne su ovdje.

Prva je da Bošnjaci i Hrvati iz RS ne mogu glasovati za članove Predsjedništva ispred svoga naroda, niti to može Srbin nastanjen u FBiH.

Druga nelogičnost ogleda se u činjenici da se za člana Predsjedništva ne može kandidirati netko tko nije iz reda konstitutivnih naroda, poput Židova i ostalih.

Upravo iz tih razloga napokon su počeli politički pregovori o izmjeni državnoga Ustava. Kao što se moglo i očekivati pregovori neće biti laki. U prvom redu zbog velikog opstruiranja svega onoga što bi značajno promijenilo Ustav od strane političara iz reda srpskoga naroda.

Početni pregovori iz Brisela i Washingtona nisu rezultirali ničim značajnijim. Ostaje da se vidi da li će prvi značajniji rezultati doći tijekom pregovora u BiH. Treba naglasiti da je koordinator pregovora o promjenama Ustava Donald Haze. ispred Instituta za mir Sjedinjenih Američkih Država. Bez obzira na sve razloga za optimizam i više nego ima, iako možda nije toliko primjetan za većinu građana.

Na samu godišnjicu Daytona, 21. 11. 2005. godine Europska Unija donijela je konačnu odluku o početku pregovora s BiH o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju. Sami pregovori o stabilizaciji i pridruživanju otvoreni su 25. 11. 2005. godine za Dan državnosti BiH.

Došavši u Sarajevo na svečanost otvaranja pregovora BiH s EU, Oli Ren, europski komesar za proširenje naglasio je da BiH otvaranjem pregovora počinje izgradnju efikasne države. Dodao je da postoji mogućnost da Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju bude zaključen do kraja 2006. godine.

Bez obzira kada će Sporazum biti zaključen, i bez obzira koliko će dugo BiH čekati na ulazak u Europsku Uniju, procjene su deset do petnaest godina, ono što je sasvim izvjesno jest činjenica da BiH ima zajamčenu europsku perspektivu.

Naši političari bi napokon trebali shvatiti pa makar i uz intervenciju, da samo promjena ustava nudi građanima ove zemlje perspektivniju budućnost. Političko skrivanje iza lažne konstitutivnosti narodu neće u globalu donijeti ništa dobro, nego samo političarima. Zbog toga određeni broj političara priče o konstitutivnosti koristi samo u onim prilikama kad im je ugrožen položaj i kada postoji mogućnost da ga uz intervenciju visokog predstavnika i napuste. Za stvarne se probleme s kojima se svakodnevno susreću građani političare u biti i ne zanimaju.

Od Daytona do danas nezaposlenost, kriminal i mito i neprovođenje zakona bili su svakodnevni sinonim postdaytonske BiH. Nedavno su čelnici Republike Srpske iz OHR-a oštro kritizirani zbog neusvajanja 11 zakona. Među tim zakonima je i Zakon o visokom obrazovanju koji još nije usvojen.

Očito je da lideri iz RS kao i određeni političari iz reda srpskog naroda godinama namjerno koče usvajanje zakona i napredak u reformama, kako bi samim tim znatno usporili put BiH k Partnerstvu za mir i NATO-u i u konačnosti put k Europskoj Uniji. U OHR-u su istakli da će građani RS ispaštati ako na izborima ne kazne svoje predstavnike.

Ova država sasvim sigurno svoju europsku perspektivu može učiniti znatno bržom i bez političara koji ne žele dobro BiH bez obzira iz kojeg konstitutivnog naroda takvi političari dolazili!

Važno je da BiH građani shvate i na izborima kazne one političare i stranke koji ne žele da ti isti građani bolje i sigurnije žive. Prva prilika je već na izborima u listopadu 2006. godine!!!

Džanan RIBIĆ

CHRISTIAN SCHWARZ-SHILLING PETI VISOKI PREDSTAVNIK MEĐUNARODNE ZAJEDNICE U BOSNI I HERCEGOVINI

Iskusni njemački diplomat Christian Schwarz-Schilling postao je peti visoki predstavnik međunarodne zajednice u BiH. On je 31. siječnja 2006. i formalno preuzeo tu dužnost od britanskog lorda Paddyja Ashdowna, koji je u BiH "vladao" nepune četiri godine. Schilling, koji bi ujedno trebao biti posljednji međunarodni povjerenik s "carskim ovlastima", uživa velik ugled u javnosti BiH. Taj doktor istočnoazijske kulture i povijesti za BiH je ipak mnogo značajniji kao političar koji je, razočaran europskim toleriranjem srbijanske agresije na BiH, potkraj 1992. godine podnio ostavku na mjesto ministra u vladi tadašnjeg kancelara Helmuta Kohla.

Schilling je godinama obnašao dužnost međunarodnog medijatora u BiH. Više je od 180 puta dolazio u BiH kako bi, uglavnom uspješno posredovao u rješavanju lokalnih nacionalnih sporova.

Međunarodna osuda zločina komunističkih režima

Parlament Vijeća Europe (PACE) u kojem se nalaze predstavnici 46 država 25. siječnja u Strasbourgu donio je Rezoluciju 1481 (2006) o osudi komunističkih totalitarnih režima. Autor teksta je švedski zastupnik Göran Lindblad u ime Europske pučke stranke. Uz rezoluciju je Lindblad pred europske parlamentarce podnio i "preporuke" za vlade koje upućuju na vrlo jasne korake koje bi vlade država u kojim je na vlasti bio komunistički režim trebale poduzeti (od ilustracije, preko uvođenja dana sjećanja na žrtve komunizma, pa do revizije udžbenika povijesti). No, taj dio teksta nije dobio potrebnu dvotrećinsku većinu Parlamenta Vijeća Europe te nije prihvaćen.

Navodeći zločine komunističkih režima, Göran Lindblad je naveo procjene (za koje drži da bi mogle biti i daleko veće jer su još nedostupni mnogi arhivi, osobito u Rusiji i Kini) o broju ubijenih ljudi: 65 milijuna u Kini; 20 milijuna žrtava u Sovjetskom Savezu; 2 milijuna u Sjevernoj Koreji; 2 milijuna u Kambodži; 1,7 milijuna u Africi; 1,5 milijun u Afganistanu; milijun u istočnoj Europi, milijun u Vijetnamu i 150.000 u Južnoj Americi.

V.L.

U SARAJEVU PREDSTAVLJENA KNJIGA AKADEMIKA VLADIMIRA PREMECA "TJESKOBA TOLERANCije"

U Napretkovom klubu Lira u Sarajevu 27. siječnja 2006. je održano predstavljanje knjige *Tjeskoba tolerancije* akademika Vladimira Premeca. Knjiga je izašla u nakladi Napretka i to u novoj biblioteci "Sophia". Promotori knjige bili su prof. dr. Marko Josipović i prof. dr. Josip Baotić, koji su inače i njezini recenzenti.

Josipović se osvrnuo na samu strukturu knjige u kojoj se govori o čovjeku i Bogu, dobru i zlu, o pitanjima koja čovjek svaki dan sebi postavlja. "Više je nego vidno kako autor knjige žali za izgubljenim godinama tijekom rata i vidi se da mu je rat bio i inspiracija", kazao je Josipović.

"Knjiga je zapravo zbroj tekstova i članaka koje je akademik Premec objavljivao u različitim časopisima. No, iako su objavljivani u različitim razdobljima knjiga ima čvrstu strukturu i nedvojbeno će izazvati znatiželju kod čitatelja", rekao je Baotić.

Na koncu se nazočnima vidno dirnut obratio i sam autor. "Ovo je prvo predstavljanje neke moje knjige u Sarajevu. Objavio sam 13 knjiga i držao sam kako knjige nije potrebno predstavljati, ali mi je ukazana čast od Napretka, koji je tiskao knjigu i kojem sam knjigu posvetio iako se dogodila pogreška pa to u knjizi ne stoji, pa sam s radošću prihvatio poziv da predstavimo knjigu. O svojim tekstovima ja ne mogu govoriti i prosuđivati. Mogu sam izdvojiti neke od tekstova koji su mi najdraži, a među njima svakako ubrajam tekst pod nazivom 'Jevrejska groblja', istaknuo je akademik i dodao kako mu je iznimna čast da je tiskanje ove knjige potpomoglo i Ministarstvo kulture Republike Hrvatske.

Na promociji su nazočio veliki broj ljudi, a među njima i hrvatski veleposlanik Josip Vrbošić.

U knjizi između ostalog možete pročitati i tekstove vezane za temu religije i odnosa religije naspram nasilja, ideologije i mnoge druge teme. Knjiga je iznimno lijepo oblikovana i svi zainteresirani mogu je nabaviti u Napretku u Sarajevu ili Zagrebu ili putem telefona 033 668 548.

Vanja Gavran

"NAPREDAK" VRATIO SPAŠENE KNJIGE "PROSVJETI"

SARAJEVO - HKD "Napredak" predalo je 1680 knjiga Srpskom prosvjetnom kulturnom društvu "Prosvjeta", a spašenih 1992. godine kada je gorjela sarajevska Vijećnica. Članovi "Napretka" su tada uz pomoć sarajevskih vatrogasaca spasili knjige koje datiraju iz vremena prije Drugog svjetskog rata, a neke još iz vremena Austro-Ugarske. Knjige su vraćene "Prosvjeti" u Sarajevu, ali će svoj novi dom naći u Mostaru, jer ih je preuzeo predsjednik "Prosvjete" iz Mostara Ratko Pejanović. - "Prosvjeti" koja raspolaže fondom od 5.000 knjiga ovaj gest mnogo znači, jer knjige koje su stare 70-80 godina imaju veliku vrijednost za naše društvo, rekao je Pejanović.

IZASLANSTVO MLADEŽI BOSANSKOHERCEGOVAČKE PANEUROPSKE UNIJE BORAVILO U INNSBRUCKU NA KONFERENCIJI PANALPE 06

Izaslanstvo mladeži Bosanskohercegovačke Paneuropske unije, u sastavu Irma Plavčić, Damir Antunović i Vanja Gavran, sudjelovalo je 7. i 8. siječnja 2006. godine na međunarodnoj konferenciji mladeži Međunarodne Paneuropske unije *PanAlpe 06* koju je u austrijskom gradu Innsbrucku organizirao Austrijski Paneuropski pokret i njegova mladež.

Na konferenciji su predstavnici 14 europskih zemalja govorili o trenutnoj situaciji u zemljama Europske unije, ali su poseban osvrt dali i na stanje u zemljama Istočne i Jugoistočne Europe. Velika se pozornost skrenula na stanje u Bosni i Hercegovini, Ukrajini i Bjelorusiji. U rezoluciji, koja je usvojena na koncu konferencije i koja će biti poslana svim europskim institucijama i vladama europskih zemalja, jasno je dana podrška što bržem priključenju svih europskih država koje još uvijek nisu dijelom velike obitelji Europske unije. Za cijeli Paneuropski pokret pa tako i za njegovu mladež, neupitno je daljnje proširenje Europske unije i stoga ne prihvaćaju ideje nekih europskih političara koji drže kako se s proširivanjem treba usporiti.

Jednim su se dijelom rezolucije posebno dotaknuli situacije u Bosni i Hercegovini. Mladi Paneuropske unije pozdravili su početak pregovora o stabilizaciji i pridruživanju između BiH i Europske unije. Također su podržali sve pregovore koji se vode u cilju promjene ustava Bosne i Hercegovine. Kao najveći problem vide unutarnji ustroj Bosne i Hercegovine. Uredn Daytonskim mirovnim sporazumom kojeg čim prije treba mijenjati kako bi bila smanjena prevelika državna administracija i kako bi BiH napokon postala funkcionalna i samoodrživa zemlja.

O stanju u Bosni i Hercegovini govorio je i počasni predsjednik Paneuropske unije nadvojvoda Otto von Habsburg koji se osvrnuo na još uvijek aktualnoga visokog predstavnika u BiH Paddyja Ashdowna i novog Christiana Schwartz Schillinga. "Britanci su poslali svog lošeg političara Ashdowna u Bosnu i Hercegovinu koji je u toj zemlji bio pravi diktator i hvala Bogu što odlazi. Christian Schwartz Schilling će kao potvrđeni prijatelj Bosne i Hercegovine i kao novi specijalni izaslanik Europske unije svoj posao jamačno dobro obavljati", istaknuo je Habsburg. Predstavnici Bosne i Hercegovine razgovarali su s nadvojvodom Habsburgom o svim zbivanjima u BiH kao i o međunarodnoj konferenciji *Bosna i Hercegovina i europske integracije* koja će se od 23. do 26. ožujka tekuće godine održati u Sarajevu u organizaciji Bosanskohercegovačke Paneuropske unije. Otto von Habsburg već je potvrdio svoj dolazak.

Posebna gošća ove konferencije bila je i Anna Ibršagić, zastupnica Švedske u Europskom parlamentu, koja je podrijetlom iz Bosne i Hercegovine. Ona je održala zanimljivo predavanje o političkim kretanjima u Europskoj uniji, ali je također kao velika zastupnica Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Makedonije u Europskom parlamentu razmijenila mišljenja s mladima iz tih zemalja želeći čuti kako razmišljaju mladi, oni koji će za par godina preuzeti odgovornost za stanje u svojim državama.

Na koncu valja reći kako je predsjednik Bosanskohercegovačke Paneuropske unije prof. dr. Franjo Topić uputio inicijativu sarajevskoj gradonačelnici Semih Borovac za proglašenjem Otta von Habsburga počasnim građaninom grada Sarajeva. Vjerujemo kako će se ta inicijativa realizirati do već spomenute konferencije u ožujku.

Vanja GAVRAN

In necessariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus caritas. (U nužnim stvarima jedinstvo, u dvojbenim sloboda, u svemu ljubav - Sv. Augustin)

SIJEČANJ-VELJAČA

Protokol iz Kyota stupio na snagu

09. siječnja - na palestinskim izborima pobjeđio Mahmoud Abbas

29. siječnja - nakon 55 godina prvi let Kina - Tajvan

10. veljače - Sjeverna Koreja priznala da posjeduje nuklearno oružje

06. veljače - stupio na snagu Protokol iz Kyota

OŽUJAK/TRAVANJ

Za novog poglavara Katoličke crkve izabran je njemački kardinal Joseph Ratzinger - Benedikt XVI.

Odlazak Ivana Pavla II.

Voljeni i cijenjeni papa Ivan Pavao II. preminuo je u subotu 02. travnja u 21,37 sati. Svih 26 godina njegova pontifikata bilo je obilježeno otvorenosti kojom je primao ljude čista srca. Stoga se nitko nije čudio što je i njegov oproštaj s vjernicima bio javan - tijekom bolesti nije se libio pojaviti na prozoru svoje sobe, ali ni na prozoru bolnice Gemelli da podijeli blagoslov. Javan je bio i oproštaj svijeta s njime. Mnoštvo vjernika hodočastilo je u Rim kako bi bdjelo uz dobrog papu dok mu se ovozemaljski život gasio. Na oproštaju od pape putnika milijun ljudi, 57 šefova države te 17 kraljeva i kraljica klicalo je: "Santo subito" (Odmah sveta)! I zaista 87. dan nakon smrti počeo je u Rimu biskupijski proces za proglašenje blaženim papa Ivana Pavla II.

Vjernici su se u Vatikanu okupili još jednom - 19. travnja. Nakon nepuna dva dana konklave, na kojoj se birao nasljednik Ivana Pavla II., izgovorene su riječi "Habemus papam" (Imamo papu). Na balkonu Apostolske palače izašao je njemački kardinal Josepha Ratzinger, blizak suradnika pokojnog pape Ivana Pavla II. i dotadašnji prefekt Kongregacije za nauk vjere. Novi papa uzeo je ime Benedikt XVI.

Poletio najveći zrakoplov na svijetu

25. ožujka - u Japanu otvoren EXPO

31. ožujka - u SAD-u nakon prestanka hranjenja umrla Terri Schiavo, bolesnica u komi

07. travnja - prvi let airbusa A-380, najvećeg putničkog zrakoplova na svijetu

SVIBANJ/LIPANJ

Referendumsko "ne" Ustavu EU

05. svibnja - laburisti pobijedili na britanskim parlamentarnim izborima

29. svibnja - Francuzi na referendumu odbili Ustav EU

31. svibnja - Dominique de Villepin novi francuski premijer

01. lipnja - Nizozemci na referendumu odbili Ustav EU

SRPANJ/KOLOVOZ

TERORIZAM

Bombe u središtu Londona

Britansku prijestolnicu malo prije devet sati, u vrijeme najveće jutarnje gužve, 07. srpnja potresla je serija eksplozija u podzemnoj

DOGAĐAJI U SVIJETU KOJI SU OBILJEŽILI 2005. GODINU

željeznici i gradskim autobusima. Četiri bombaša samoubojice umrli su, skrivene u ruksacima, bombe kućne izrade, koje su odnijele više od 50 života. Dok se nagađalo stoji li i iza tih terorističkih napada Al-Qa'ida, policija je, prema snimkama video-nadzora, identificirala bombaše. Bili su to mladići islamske vjere, no rođeni i odrasli u Britaniji. Točno dva tjedna nakon prvog niza napada na London, 21. srpnja, dogodio se i drugi niz Eksplozija. U napadu je ozlijeđen samo jedan od nesuđenih samoubojica. U doba najveće histerije, policija je u lovu na teroriste u Londonu zabunom ustrijelila nedužnog brazilskog električara, 27-godišnjeg Jeana Charlesa de Menezesa. Dan prije drugog napada na London, 20. srpnja, teroristi su udarili i na egipatsko ljetovalište Sharm Ash-Shaikh. U eksplozijama je život izgubilo 88 ljudi, uglavnom europskih turista.

Spašeni mornari, sletio Discovery

28. srpnja - IRA objavila prekid oružane borbe

07. srpnja - spašeno sedam momara iz ruske podmornice

08. kolovoza - sletio Discovery

13. kolovoza - u padu zrakoplova Helios Airlinesa u Grčkoj poginula 121 osoba

PRIRODNA KATASTROFA

Katrina poharala New Orleans

SAD je ove godine pogodio rekordan broj uragana, čak 14. Jedan od njih, Katrina, dobio je epitet najgore prirodne katastrofe dosad.

Katrina je 29. kolovoza poharala Meksički zaljev, razorila gradove Mississipiju i Louisianu, a onda se svom snagom obrušila na New Orleans. Život je izgubilo više od 1000 ljudi, a štete su bile veće od 100 milijardi dolara. Taj je uragan razotkrio američke slabosti: evakuacija nije izvedena na vrijeme, pomoć je kasnila, a poteglo se i pitanje rasne diskriminacije, budući da su većina stradalnika bili crnci. Predsjednik George Bush naposljetku je priznao odgovornost za šlampav posao. Prekasno, jer je njegova popularnost već nezaustavljivo padala.

RUJAN/LISTOPAD

Sadam na optuženičkoj klupi

07. rujna - Mubarak izabran za predsjednika Egipta

08. listopada - potres u Pakistanu i Indiji, više od 73 tisuće mrtvih

12. rujna - izraelsko povlačenje iz Gaze

19. listopada - počelo suđenje Sadamu Žestoki sukobi siromašnih afričkih imigranata i policije bjesnili puna tri tjedna

Francuska u plamenu

Ulični sukobi afričkih imigranata i policije, u kojima je zapaljeno oko 9.000 automobila i na desetke zgrada, potresali su Francusku gotovo tri tjedna.

Izbili su u siromašnom pariškom predgrađu Clichy-sous-bois, počeli 28. listopada uskoro zahvatili susjedne četvrti, potom ostatak zemlje, a incidenti, su zabilježeni i u Belgiji i Njemačkoj. Povod im je bila smrt dvojice mladića afričkog podrijetla koji su, navodno bježeći pred policijom, poginuli od strujnog udara. Pariški ulični rat otkrio je drugo, manje lijepo lice Francuske: francuski ministar unutarnjih poslova Nicolas Sarkozy nazvao je imigrante "šljamaom koji treba počistiti", dok su oni odgovarali teškim optužbama o policijskoj brutalnosti, diskriminaciji i siromaštvu. Ulični rat počeo je jenjavati tek kad je vlada uvela izvanredno stanje i policijski sat.

STUDENI/PROSINAC

Razoren hotel u Amanu, 56 mrtvih

02. studenoga - Washington Post: CIA ima tajne zatočenike kampove u Europi

10. studenoga - u terorističkom napadu na Aman 56 mrtvih

11. prosinca - rasni sukobi u Australiji

19. prosinca - prihvaćen novi proračun EU

EPILOG POSLJEIZBORNE
KRIZE U NJEMAČKOJ

Angela Merkel - prva kancelarka

Posljeizborna kriza u Njemačkoj razriješena je tek 22. studenoga, nakon jednomjesečne neizvjesnosti. Iako je Schröderove socijaldemokrate pobijedila konzervativna koalicija CDU/CSU na čelu s Angelom Merkel, nitko u parlamentu nije imao dovoljno mandata da sastavi vladu. Naposljetku je postignut sporazum Merkel - Schröder. Podijeljena su ministarstva, a dužnost kancelarke preuzela je Angela Markel, prva žena na toj funkciji. Schröder je pak našao izvršno plaćen posao kao savjetnik švicarske medijske grupacije Ringier.

SVJETSKI VELIKANI UMRLI U 2005. GODINI

APHRAM KISHOM, Izraelski književnik (23. 08. 1924 - 29. 01. 2005)

ARTHUR MILLER, američki dramatičar (17. 10. 1915 - 10. 02. 2005)

PRINC RAINIER III., monegaški vladar (31. 05. 1923 - 06. 04. 2005)

SAUL BELLOW, američki književnik (15. 01. 1926 - 26. 04. 2005)

ANNE BANCROFT, američka glumica (17. 09. 1931 - 06. 06. 2005)

IBRAHIM FERRER, kubanski glazbenik (20. 02. 1927 - 06. 08. 2005)

SIMON WIESENTHAL, lovac na naciste (31. 12. 1908 - 20. 09. 2005)

ROSA PARKS, aktivistica za crnačka prava (04. 02. 1913 - 24. 10. 2005)

GEORGE BEST, nogometaš (22. 05. 1946 - 25. 11. 2005)

STVARANJE JEDINO RADI ŽIVLJENJA SAMOG

Izbjeći rad nije moguće bez štete, uglavnom moralne - ali zar nije svaka šteta na kraju, jer se radi o Čovjeku, moralna? Pa, prema tome i najveća šteta. Uvjeti opstanka čovjeka vezani su uz rad; tako se desilo, da je ljudska vrsta evoluirala u tom pravcu. Alternativne mogućnosti koje se postavljaju namjesto rada su ili prikriveno izbjegavanje bilo kojeg oblika rada i na bilo kojoj (statusnoj) razini, ili otvoreno, nasilno prisvajanje tuđih plodova rada, tj. bezočna krađa. Treća ne postoji.

Piše: Romeo Knežević

Deus sive natura*

Kakav je tko (čovjek) najbolje se vidi kroz odnos prema poslu. Posao je temeljna forma ispoljavanja ljudskih bića za razliku od drugih vrsta živog svijeta. U osnovi svakog rada nalazi se *medij* (posrednik; prijenosnik): kamena sjekira, željezno ralo, parni stroj ili kompjuter, u biti je svejedno, ali u svakom slučaju - medij, koji je zauvijek odvojio čovjeka od *stopljenosti* s prirodom. Što se poslije toga desilo, svi znamo. Gomilanje bogatstava i političke moći, ratovi i strpljivi rad i materijalna bijeda masa, a na meandrima takvog razvoja također i bujanje znanosti, religijskih ideja i umjetnosti. Kako je bilo tada, tako je i danas.

Sloboda i rad

Izbjeći rad nije moguće bez štete, uglavnom moralne - ali zar nije svaka šteta na kraju, jer se radi o Čovjeku, moralna? Pa, prema tome i najveća šteta. Uvjeti opstanka čovjeka vezani su uz rad; tako se desilo, daje ljudska vrsta evoluirala u tom pravcu. Mi možemo zamisliti doduše i neku drugu mogućnost, jer smo slobodna bića, ali - već tu zastajemo kao "ukopani" pred veličanstvenošću Svijeta ili Boga i malenošću Čovjeka. I - ne možemo "dalje ni makac" (od te misli o evoluciji). Alternativne mogućnosti koje se postavljaju namjesto rada su ili prikriveno izbjegavanje bilo kojeg oblika rada i na bilo kojoj (statusnoj) razini, ili otvoreno, nasilno prisvajanje tuđih plodova rada, tj. bezočna krađa. Treća ne postoji.

Izvanjski, stvaralački i čestit rad

Kada si izvanjski potpuno zauzet poslom onda nemaš vremena čak ni da razmišljaš, nalaziš se u nekoj vrsti ispražnjene sadašnjosti, očišćene od svega što nije sam predmet posla - u nekoj vrsti pretjerane trijeznosti. No, to je samo onda kada radimo neki posao koji nas se dotiče "izvanjski", ili, aktivira samo neki ograničeni dio sposobnosti ili individualnosti.

Međutim u poslovima za koje smo, nasuprot tome, najživlje zainteresirani i koji (ni na koji način) nisu "izvanjski", mi vlastita djela podržavamo svom životnom snagom, svim talentima i sposobnostima i obilježjima našeg karaktera. A kada se i posreći, dajući sve od sebe nadareni pojedinci u rijetkim trenucima stvaralačkog nadahnuća, izgaraju u vlastitom djelu. Rad ovakve vrste bi na našem ponašanju kroz moralnu katarzu morao ostaviti vidljiva traga i po svemu učiniti nas boljim čovjekom te širih svjetonazora nego ranije.

(Za razliku od zanatski savršeno profesionalno obavljanog posla - a kada nije riječ o profesionalnosti po pozivu - što nas može ostaviti trajno "nedirnutim" svo vrijeme životnog puta.)

*motto: Baruch de Spinoza (1632-1677)

Svakako je međutim i na razini bilo kojeg posla koji obavljamo uz uvjet relativne predanosti, sličan slučaj po moralnim posljedicama kao gore (odnos "izvanjski/ iznutra" je tu nevažan) i tada obično kažemo za nekoga, kako je (u poslu) čestit.

Višeznačni rad

Naprijed je slika naših tipologiziranih odnosa prema poslu, izložena krajnje sažeto i statično. Sam pojam rada međutim, kao jedinstvena pojava u cijelom živom svijetu, nimalo nije jednostavan, hoću naime reći, kako i najbanalniji i najmanje cijenjeni poslovi, aktiviraju cijelu osobu - jer mi uvijek djelujemo kao cjelina - jer je svaki čovjek osoba. Naše je djelovanje uvijek sinkronizirano, određeno moralno i fizičko djelovanje, što uvijek troši stanovitu energiju - koja se onda najčešće izvanjski očigledno "vidi" opredmećena, kao djelo (npr. - "pospremljena soba"). Svi naši poslovi su nadalje u funkciji i tuđih potreba, kao i naših vlastitih. Osobnim se radom istodobno odnosimo i spram drugog čovjeka.

Mi moramo održavati higijenu kako ne bismo oboljeli, primjerice, od tifusa i time ugrozili druge oko nas. To jest - vezano ovdje uz radni angažman, održavamo (recimo) higijenu prostora jer smo za to plaćeni, stoje (opet) neophodno za zadovoljenje specifičnih uvjeta egzistencije (hrana, stan, itd.). Time već utrošenu energiju, na održanje prostora čistima obnavljamo i tako se,

svejednako dalje, vrtimo u krugu. U krugu akumuliranja i trošenja energije. Vrlo jednostavno ali, opet, toliko zagonetno - jer naše djelovanje nikada nije jednoznačan čin (pogotovu to nije u smislu "napretka"). Tako naši životi dobivaju dimenzije koje ne možemo kontrolirati, odnosno dimenzije, koje životu daju izvjesnu "puninu" a, da se oko njega i ne moramo svjesno a, niti puno truditi.

Ispred i iza proizvoda rada. Neovisna o tome i pored toga, pitanja su drugih ljudi o nama osobno, na kraju, uvijek "nemilosrdno" usmjerena samo na naša djela: što (je to što) smo napravili(?) i - na ništa drugo. Na idealnom planu vrijednosti proizvoda rada - dok se u poslovnim odnosima to podrazumijeva - nikoga zapravo ne zanima: Kako si nešto uradio ili zašto si nešto uradio ovako a, ne onako, ili koliko si truda uložio (u nešto), itd. ... Ilije bar najčešće tako. Drugo se ionako, ne vidi - smatra se. Ali sve što čini naš život poželjnim i vrijednim življenja - a u kontrapunktu i spram gore spomenutih vrijednosti stvaralačkog djela je - zapravo iza tog vidljivog, opredmećenog (ili, postvarenog ili, odjelovljenog) "proizvoda" nečijeg života - naime: bilo koje ljudsko biće, koje - (uistinu ispred opredmećene stvarnosti) uvijek prosto: ...živi, ...čezne, ...traži, ...ljuti, ...sanja, ...pati, ...moli, ...dosaduje, ...uživa, ...pomaže, ...čuva (se)! ...! tako dalje. I, ništa drugo (izuzev tako shvaćenog života) nije vrijedno.

Prečutno svi se slažemo, zbog samog življenja su djela važna.

HUMANITARNI KONCERT

Mladi Tuzle još su jednom pokazali da imaju osjećaj za bližnjega, za ljude u potrebi.

Početkom prosinca Borisu Semunoviću, bivšem učeniku KŠC-a "Sv. Franjo" u Tuzli, dogodila se tragična nesreća nakon koje je Boris nešto više od mjesec dana ležao u koma.

Njegovo se stanje danas popravlja i situacija ide nabolje. Da bi se u potpunosti rehabilitirao, Boris treba otići na liječenje u Krapinske toplice. Budući da se naše cjelokupno društvo nalazi u teškoj situaciji, Borisovi su se prijatelji, također bivši učenici Katoličkoga školskog centra u Tuzli i članovi tuzlanske FRAME, odlučili na humanu gestu.

Kako bi pomogli svome prijatelju, ali i njegovoj obitelji, odlučili su prirediti humanitarni koncert pod geslom **"Samo ozdravi nam ti"**. Zahvaljujući dobrim ljudima, brzo je osiguran prostor (Klub PALMA), a pozivu su se odazvala i četiri tuzlanska benda (BIG BROTHER; D...JAVU; ROCK STARS i VERTIGO). Sav prihod od koncerta namijenjen je Borisovu liječenju.

Preostaje nam nadati se i vjerovati da će oporavak biti brz i uspješan te da će na nekom od sljedećih koncerata u Tuzli i Boris biti ponovno u našem društvu.

Ivica KOVAČEVIĆ

DEKLARACIJA O OSNIVANJU JADRANSKE EUROREGIJE

SARAJEVO - Predstavnici lokalnih vlasti jadranskih zemalja potpisali zajedničku Deklaraciju o osnivanju Jadranske euroregije, s ciljem jačanja ekonomskog razvoja, sigurnosti i socijalne kohezije, te zaštite okoline na području koje sa obje strane Jadranskog mora obuhvaća oko 22 milijuna stanovnika. Jadranska euroregija ujedinjit će sedam talijanskih regija uz Jadran, tri slovenske primorske općine, sedam hrvatskih jadranskih županija, Hercegovačko-neretvansku županiju u BiH; Crnu Goru te sedam albanskih jadranskih pokrajina.

28. europski susret mladih U MILANU

Od 28. prosinca 2005. do 01. siječnja 2006. godine grad i regija Milana, u Italiji, bili su domaćini 28. europskog susreta mladih Taizea.

U glavnom gradu Lombardije okupilo se oko 50.000 mladih katoličkih, pravoslavnih i protestantskih kršćana iz cijele Europe i s drugih kontinenata.

Taize, na jugu Burgundije, u Francuskoj, dom je međunarodne, ekumenske zajednice koju je osnovao brat Roger (1915-2005) 1940. godine. U svojoj knjizi "Pressenstu un bonheur?" (Slutiš li sreću?) pojasnio je značenje riječi "živjeti pomireni" - misli vodilje zajednice u Taizeu: "...Moja je baka s majčine strane intuitivno otkrila vrstu ključa ekumenskog poziva i otvorila mi put njegova ostvarenja. Nakon Prvoga svjetskoga rata njezina je najveća želja bila da nitko više ne mora doživjeti što je ona prošla: kršćani su se u Europi borili jedni protiv drugih. Neka se barem oni pomire kako bi se spriječio novi rat, mislila je. Ona je poticala iz stare protestantske obitelji: ali želeći u sebi pomirenje, počela je ići u katoličku crkvu istovremeno ne prekidajući veze sa svojim. Obilježen svjedočanstvom njezina života, još sam kao vrlo mlad našao svoj osobni kršćanski identitet mireći u sebi svoje korijene s otajstvom katoličke vjere, ne prekidajući zajedništvo ni sa kime."

Braća u Taizeu zavjetuju se za cijeli život na dijeljenje materijalnih i duhovnih dobara, celibat i veliku jednostavnost života. Zajednica okuplja više

od stotinu braće, katolika i protestanata različitih porijekla iz više od 25 zemalja. U srcu dnevnog života su tri zajedničke molitve, razumijevanje izvora vjere i rad za druge.

Tjedni susreti tijekom ljeta koji se organiziraju u Taizeu okupljaju do 5000 mladih iz više od osamdeset različitih zemalja. Brojni sudionici otkrivaju da Crkva nije samo organizacija, već prije svega život koji se dijeli. Doživjevši taj život s drugima, shvaćaju da je njihova svakodnevica mjesto gdje se može otkriti Kristova ljubav i gdje se može pripremati budućnost mira za ljudsku obitelj.

Na kraju svake godine Taize održava veliki susret u jednom od glavnih gradova Europe. Ovi su susreti postaje na Hodočašću povjerenja na zemlji. Susret u Milanu bio je prilika zajedničke molitve i dijeljenja iskustava s mladima iz mnogih naroda.

"U ovo vrijeme, s mladima svih kontinenata poduzimamo hodočašće povjerenja na zemlji jer smo svjesni koliko nam je nužan mir. Možemo doprinijeti miru ukoliko nastojimo svojim životom odgovoriti na ova pitanja: Mogu li postati nositelji povjerenja tamo gdje živim? Jesam li spreman

sve bolje razumjeti druge ljude?" rekao je brat Roger na susretu u Lisabonu 2004. godine.

Brat Roger običavao je pisati godišnje pismo upućeno mladima prilikom Europskog susreta. Prošlogodišnje pismo ostalo je nedovršeno, zbog njegove smrti. Po riječima brata Aloisa, njegova nasljednika, svatko ponaosob može tražiti način kako bi ga dovršio svojim životom.

Poruke sudionicima uputili su papa Benedikt XVI., Patrijarh Bartolomej Carigradski dr. Rowan Williams i generalni tajnik Ujedinjenih naroda g. Kofi Annan.

Papa Benedikt XVI. u svojoj poruci je, između ostaloga napisao:

"Iskazujući počast bratu Rogeru koji je te međunarodne susrete zaželio kako bi u mladim kršćanima ukorijenio duh življenoga bratstva i mira, papina je želja da vam dijalog među vama koji ste došli iz različitih zemalja i različitih kršćanskih vjeroispovijesti, kao i susret s kršćanima Milana, koji vas ugošćuju, da mogućnost stvaranja novih veza koje će biti sjemenje mira među ljudima."

Patrijarh Bartolomej Carigradski istaknuo je kako je susret mladih europskih kršćana različitih

vjeroispovijesti velika nada čitavom našem starom kontinentu koji napušta svoje kršćanske korijene i predaje se materijalizmu.

Nadbiskup canterburyjski dr. Rowan Williams napisao je u svojoj poruci: *"Vrlo malo ljudi u jednom naraštaju uspije promijeniti čitavu klimu religijske kulture, a upravo je to učinio brat Roger. On je promijenio pojmove ekumenizma izazvanu kršćanima različitih vjeroispovijesti na zajednički redovnički život. Promijenio je sliku kršćanstva nebrojenim mladima. Promijenio je osjetljivost Crkava prema hitnosti važnosti pomirenja, prvo u poslijeratnoj Europi, a zatim i širom svijeta."*

Posebno me se dojmila poruka g. Annana koji je istakao: *"Nije teško biti protiv rata. Puno se teže u svakodnevici odupirati predrasudama, pojednostavljivanjima i različitim zbrkama koje potiču mržnju, produbljuju napetosti i prijete stabilnosti naših društava pa i mira među narodima. Teško je otvoriti se drugima, potruditi se razumjeti njihovu točku gledanja i prihvatiti da su drugačiji. Mi živimo u sve međuovisnijem i sve mješovitijem svijetu. Stoga je poštovanje ravnopravnog dostojanstva svih kultura i civilizacija temeljni uvjet za sklad naših društava i za svjetski mir."*

Susret u Milanu bio je izuzetno dobro organiziran. Dnevno su bile predviđene dvije molitve na Velesajmu. "Radionice promišljanja" 29. i 30. prosinca okupile

su velik broj mladih oko tema što su živjeti solidarnost sa siromašnima, u doba globalizacije, značenje Euharistije za prve kršćane, migracije, izazovi koji traže konkretne odgovore, što konkretno možemo dijeliti s muslimanskim vjernicima, gostoljubivost u židovskoj i kršćanskoj tradiciji...

Bilo je to fantastično iskustvo.

Radionice na milanskom Velesajmu sa izuzetno zanimljivim temama, molitve, upoznavanje mladih iz cijeloga svijeta, razmjena iskustava i zbližavanje zaista su nas duhovno obogatili!

A kad se tome dodaju obilasci i razgledanje grada, milanske Katedrale, Milanske skale, nezabildazne kupovine, novogodišnje ozračje te proslava Nove godine shvaćam da su moja očekivanja zaista ispunjena.

Ukoliko je točno da će naredna godina biti onakva kakva nam je bila novogodišnja noć, onda je 2006. pred nama mirna, zanimljiva, sretna i godina puna iznenađenja.

Do sljedećeg, 29. Europskog susreta mladih u Zagrebu.

Kristina TADIĆ

Likovna izložba članova Likovne udruge HKD "Napredak" Sarajevo

ANALE 2005.

HKD "Napredak" Tuzla organizirao je likovnu izložbu članova LIKOVNE UDRUGE HKD "NAPREDAK" SARAJEVO - ANALE 2005.

J. Novosel

S. Gavrić

M. Antunović

Č. Sarajlić

Zbor IUVENTUS SALINARUM

Preč. Pero Ilijić

Vinko Lamešić

Izložba je otvorena u Međunarodnoj galeriji portreta Tuzla, 10. veljače 2005. godine u prisustvu brojnih zvanica iz kulturnog, političkog i vjerskog života grada Tuzle i Kantona. Na otvaranju izložbe nazočnima su se obratili: **fra Martin Antunović**, predsjednik HKD "Napredak" Tuzla, **g. Stjepo Gavrić**, predsjednik Likovne udruge HKD "Napredak" Sarajevo i **g. Čazim Sarajlić**, direktor Međunarodne galerije portreta Tuzla, koji je i otvorio izložbu.

U razdoblju od osnivanja do ukidanja (1902-1949) HKD "Napredak" nije se organizirano bavilo likovnom umjetnošću, međutim, Napredak je stipendirao sve koji su se željeli školovati na likovnim akademijama. Iz redova Napretkovih stipendista bilo je poznatih slikara i kipara: Gabrijel Jurkić, Karlo Mijić i Tuzlaci: Ismet Mujezinović, Kristijan Kreković, Franjo Leder i mnogi drugi iz BiH.

Prvu izložbu Napredak je organizirao 1926. godine. Priredili su je slikari - Napretkovi stipendisti, na čelu s Ismetom Mujezinovićem.

Nakon obnove rada 1990. godine, velik broj likovnih umjetnika priključio se Napretku, tako da je utemeljena i posebna udruga - 28. veljače 1994. godine.

Na izložbi izložbe u Tuzli izlaže četrdeset umjetnika, a izloženo je pedeset osam slika i deset skulptura. Izložbu je postavio g. Čazim Sarajlić sa suradnicima. Izložba će biti otvorena do 28. veljače 2006. godine.

Na otvorenju izložbe ugođaj je priredio Zbor "IUVENTUS SALINARUM" - franjevačke mladeži, pod ravnanjem **g. Zlatka Špoljarevića**.

Izlažu slijedeći umjetnici:

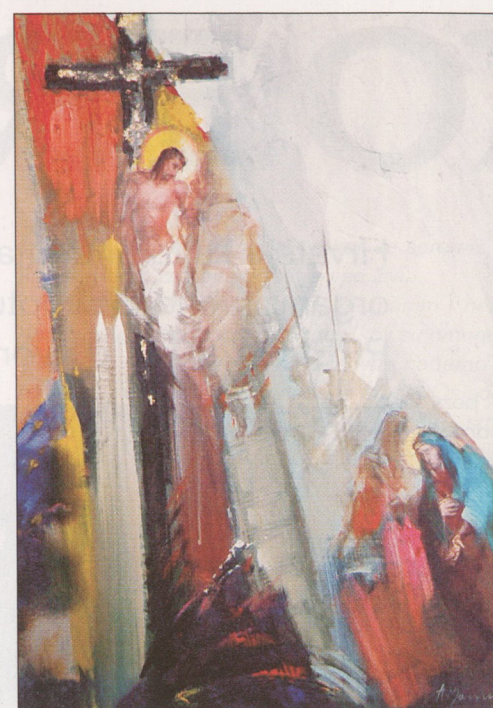
Karolina Atagić, Vanda Babović, Emina Beho, Bariša Brajnović, Nada Čabro, Vjekoslava Čondrić, Sekula Dugandžić, Stjepo Gavrić, Marko Gido, Seid Hasanefendić, Boris Hodak, Vesna Ilić, Ilonka Jasak, Lidija Karamehmedović, Sadeta Karamehmedović, Fuad Kasumović, Mirna Kaurin, Antonija Konaj, Franjo Kovačević, Ana Kovač, Verica Kulenović, Vinko Lamešić, Ladislav - Slavko Maksimović, Anto Mamuša, Ksenija Mandić, Ljiljana Marić, Mirsada Masal, Nada Matla, Ivana Mijić, Slobodan Nikolić, Emir Osmić, Ivana Ribčić, Jozo Romić, Tatjana Rukavina, Hajrija Šom, Mladen Štrbac, Ilonka Terzić, Marina Trogrlić, Perica Vidić i Nina Vlašić.

Kritički osvrt na ovu izložbu dala je gospođa mr. Aida Abadžić-Hodžić.

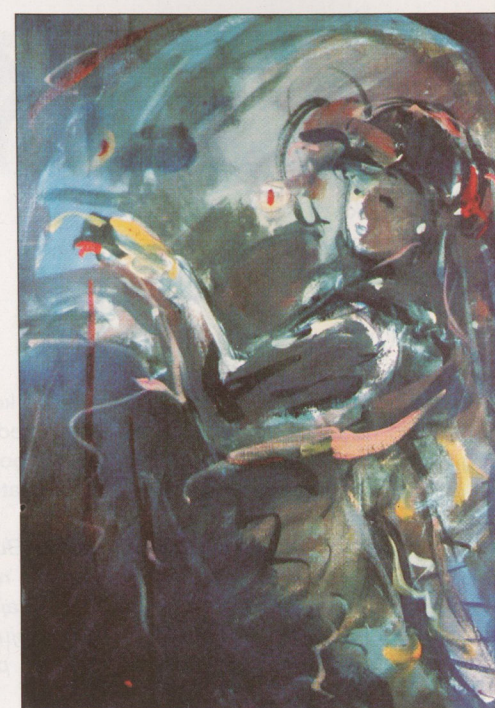
I ovogodišnja likovna izložba članova likovne udruge HKD "Napredak" okupila je značajan broj izlagača iz raznih bosanskohercegovačkih sredina u nastojanju da se, bez izraženije selekcije ili unaprijed određenog izlagačkog kriterija, likovnim sadržajima dodatno obilježe nadolazeći blagdanski dani i obljetnice. S obzirom na to da je najvećim dijelom riječ o autorima koji djeluju izvan profesionalnih likovnih krugova i institucija, te imajući u vidu već spomenuti revijalno-svečarski karakter izložbe, nije najvažnije ulaziti u pojedinačnu analizu izloženih radova ili u kvalitetu pojedine izvedbe iako treba napomenuti da se među izlagačima nalazi i par uglednih imena bosanskohercegovačkog likovnog života. U određenom broju radova manje poznatih autora, može se prepoznati određena svježina i ekspresivnost izvedbe

S. Gavrić: Skica za spomenik Papi Ivanu Pavlu II

Ante Mamuša: Skidanje Krista s križa

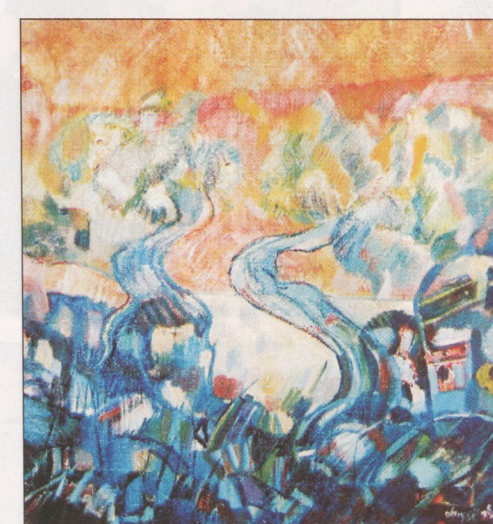

Fuad Kasumović: Dodiri

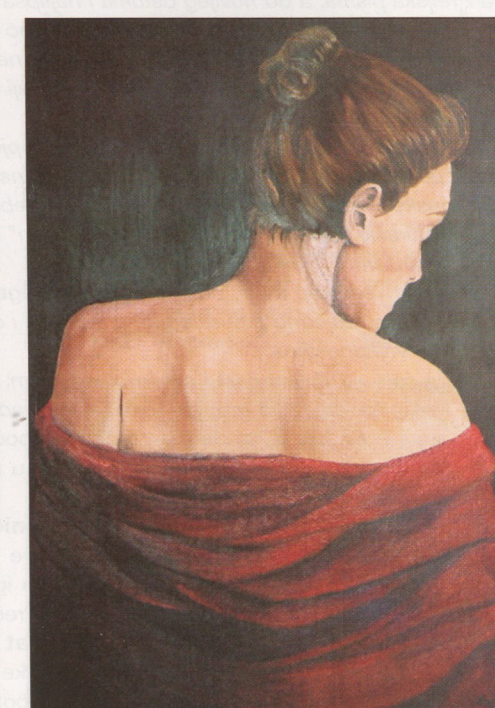
koje su tim izraženije što djelo s manje pretenzije nastoji biti nečim više ili drugačije od mogućnosti autorove izvedbe.

Upravo bi se u tome mogla kriti ona tanka nit koja bi mogla i uvjetno rečeno "amatersko" bavljenje likovnom umjetnošću sačuvati na jasnijem rastojanju od pukog kiča na kojeg, nažalost, sve češće nailazimo i u mnogo respektabilnijim likovnim krugovima zbog čega bi na njegovo prisustvo, po svim kriterijima struke, trebalo glasnije ukazivati. Dakako da je uslijed demokratizacije likovnog tržišta kič sasvim prirodna pojava koju ne treba sankcionirati (niti bi to bilo moguće), ali ga treba uvijek jasno razlučivati od autentičnog likovnog izraza jer upravo kič plijeni pažnju najvećeg dijela publike onim karakteristikama koje su zakrivene izuzetnom tehničkom vještinom izvedbe, često velikim formatima, te površnim, jednoznačnim i "nezahtjevnim" demagogijama "likovne poruke". To su radovi pred kojima stojimo bez ikakve stvarne sumnje, pitanja, nemira. Dorađeni, islikani, izbrušeni, izlakirani, pseudopatinerani - tope se u ustima poput šećerne vate. Zato je rad profesionalnih umjetnika koji zapadnu u kič-manir mnogo opasniji i neprihvatljiviji od iskustva koje nam mogu ponekad ponuditi vanprofesionalne likovne manifestacije, većom svježinom i izvornošću.

Ako bismo tražili povezujuće odrednice unutar ove grupe izlagača "Napretkove" likovne udruge, uočili bismo da je najveći broj radova izveden u slikarskim i crtačkim tehnikama (ulje, akrilik, tempera, gvaš, pastel, kreda), a da se radovi u grafici, skulpturi te novim medijima, malobrojni, čemu je razlog, pretpostavljam tehničke i materijalne prirode. Tematski, dominiraju pejzažni motivi (Verica Kulenović, *Vojvodanska zima*; Ladislav-Slavko Maksimović, *Ljetnje podne*; Nada Malda, *Odras*; Ilonka Jasak, *Rijeka I*; Lamešić Vinko, *Pejzaž iz Dalmacije...*) ili motivi iz prirode (Mima Kaurin, *Ribe*; Vjekoslava Čondrić, *Ribe*; Mirsada Masal, *Bundeva*; Hajrija Šom, *Iz mora*; Slobodan Nikolić, *Cvijet I*; Marko Gido, *Bik*; Jozo Romić, *Tica stanarica...*) u kojima se naslućuju svojevrsna promišljanja otuđenosti suvremenog čovjeka od prirode i njene elementarne ugroženosti u svijetu masovne pot-

Vinko Lamešić: Iz Dalmacije

Marina Trogrlić: Ona

rošnje i gubitka moralne odgovornosti (Ksenija Mandić, *Eko epitaf*, Sadeta Karamehmedović, *Kristalna ruža...*).

Način izvedbe, ovi se radovi uglavnom vežu uz realistični izraz, u tzv. predstavljajuću umjetnost - uz tek poneki slobodniji iskorak ka kombiniranim tehnikama (Kasumović Fuad, Dodiri) i apstraktnom (spomenimo u odmak od realizma kompozicije Karoline Atagić, *Bez naslova*; Antonije Konaj, *Drveni motivi* i Emira Osmića, *Provalija*).

Spomenuti realizam varira od idilične naive (Sekula Dugandžić, *Majka zemlja*) do gotovo fotografskog realizma (Ljiljana Marić, *Rascvjetala livada*; Emina Beho, *Jabuka I*), strogo promišljenih i pomno konstruiranih vizura (Seid Hasanefendić, *Imaginarni pejzaž*) do slobodnijeg izraza koji se dominantno oslanja na unutrašnju ekspresiju (Perica Vidić, *Večernji mir*). Kod nekih je autora upravo snažnije izražena ekspresija bila temeljnim zalogom svježine izvedbe (spomenimo kompoziciju *Bundeva*), a ponekad je ona i lirski prigušena što se očituje u izboru materijala i tehnici izvedbe (na primjer, motiv jeseni slikan na svili, Vesna Ilić - *Miris jeseni*). Slabiji segment izložbe predstavljaju figuralne kompozicije, od kojih se mogu izdvojiti uspješ-

nijim izvedbama portretne plastike *Studije za portret I. Pavla II.* Stjepo Gavrića u gipsu i Ane Kovač iz Ciklusa *Katarine Kosače* (bronca) te rad u ulju Marine Trogrlić, *Ona*.

Na kraju, kao moguću sugestiju za buduća revijalna okupljanja i izlaganja ove udruge, predlažem pomnije osmišljavanje određene teme ili problema koji bi okupljao izložene radove, a takva bi tematsko-problemski koncipirana izložba, uz jasniju selekciju, mogla biti izvjesnim zalogom veće koherentnosti i kvalitete, pa i po cijenu manjeg broja izloženih radova. U svakom slučaju, pohvale je vrijedan napor i trud organizatora kao i učesnika izložbe u očuvanju izlagačke tradicije koja svjedoči o živoj aktivnosti određenog broja kulturnih društava i zajednica u Bosni i Hercegovini, među kojima i HKD "Napredak", koje spomenutom aktivnošću šire otvaraju prostor djelovanja štovateljima likovnog života.

Mato Đulabić

VELIKO PRELO 2006. SUBOTICA

Prelo kupi
svaki mu se divi,
nek se znade
da Bunjevac živi!

Nikola Kujundžić 1879.

Naši prijatelji iz Subotice - HKC "Bunjevačko kolo" pozvali su nas na ovu veliku svečanost. Poziv predsjednika Organizacijskoga odbora Velikoga Prela gospodina **Josipa Horvata** objavljujemo kako bi se naši čitatelji mogli upoznati sa ovim svečarskim ugođajem:

...Veliko prelo je prigoda kada se mi Hrvati - Bunjevci u Subotici i okolici okupljeni oko jednog od najstarijih običaja družimo, razgovaramo, veselimo i u zajedništvu obogaćujemo sebe za nova pregnuća u očuvanju i njegovanju bogate kulturne baštine koju su nam podarili i ostavili naši preci.

Po tradiciji sa prvog održanog "Velikog Prela" 1879. godine u organizaciji "Pučke Kasine" na Prelu se bira najljepša Preljska pisma, a od novijeg datuma i najljepša prelja.

Pored povijesno običajnog dijela, kojim želimo sačuvati baštinu Hrvata - Bunjevaca sa prostora sjeverne Bačke, program ima i svoj zabavni dio kojeg po tradiciji oplemenjuju tamburaši svojom glazbom.

Na "Velikom Prelu 2006." svojom glazbom i pjevanjem goste će zabavljati: Krunoslav Kićo Slabinac s ansamblom "Slavonske lole", ansambl "Prava Stvar" iz Zagreba, Gradski tamburaški sastav "Sveti Marko Križevčanin" iz Križevaca, te ansambl "Ravnica" iz Subotice.

Mi se ne veselimo sami, pozivamo nama drage prijatelje kako bismo zajedno proveli ugodne trenutke i obogatili se novim vrijednostima.

Učinit ćete na Veliku čast i svojim prisustvom uveličati naše Prelo, pa Vas iz tih razloga očekujemo s radošću.

Program Prela bio je do detalja preciziran i počeo je u subotu, 28. siječnja u 19,30 sati, a završio se u nedjelju, 29. siječnja u 5 sati.

Voditelji **Kristina Kovačić, Dražen Petrekanić i Lazo Cvijin** najavljivali su tokom cijele svečanosti sve točke iz Programa. Počelo je preljskom pjesmom "Kolo igra tamburica svira" koju je pjevala Antonija Pijuković. Predsjednik Organizacijskog odbora gospodin **Josip Horvat** pozdravio je sve prisutne (oko 1200) a posebno uzvanike i goste:

Prelu su bili nazočni predsjednik Općine Subotica **Geza Kucsera**, predsjednik HNV-a **Josip Z. Pekanović**, načelnik Sjeverno-bačkog okruga **Zoran Prčić**, zamjenik predsjednika Općine Subotica **Petar Kuntić**, vukovarsko-srijemski župan **Boža Galić** sa suradnicima, predsjednik skupštine Vukovarsko-srijemske županije **Mato Stojanović** sa suradnicima, gradonačelnik Križevaca **Branko Hrg**, koordinator za inozemne poslove grada Križevaca **Ottone Novosel-Franz**, zamjenik veleposlanika Republike Hrvatske u Beogradu **Branimir Lončar**, generalni konzul Republike Hrvatske u Subotici **Davor Vidiš** sa suradnicima, konzulica Republike Mađarske u Subotici **Ilona Sipoš Lukacs**, konzul Republike Hrvatske u Tuzli **Miroslav Kovačić**, predsjednik Hrvatskoga kulturnog društva "Napredak" iz Tuzle **Miroslav Petrović**, glavni tajnik istoimenog Društva i urednik lista "Hrvatski Glasnik" **Juraj Novosel**, gvardijan Franjevačkog samostana iz Tuzle fra **Zdravko Anđić**, predsjednica udruge "Šokačka grana" iz Osijeka mr. **Vera Eri**, biskupski vikar za pastoral i katedralni župnik iz Subotice msgr. **Stjepan Beretić**, predsjedavajući Katoličkog instituta za kulturu, povijest i duhovnost "Ivan Antunović" vlč. dr. **Andrija Kopilović**, dopredsjednik DSHV-a **Josip Gabrić**, predsjednik HKUD "Vladim Nazor" iz Sombora **Šima Raić**, predsjednica MKC "Nepkör" iz Subotice dr. **Marta Takacs**, predstavnik HKPD "Matija Gubec" iz Tavankute **Petar Skenderović**, dopredsjednik HKPD "Tomislav" iz Golubinaca

Hrvatski kulturni centar "Bunjevačko kolo" Subotica organizirao je u subotu, 28. siječnja 2006. "VELIKO PRELO 2006." u dvorani sportova u Subotici.

Igor Gašparović, predsjednik Njemačkog narodnog saveza Rudolf Weiss, predsjednik Odbora za međunarodnu suradnju Općine Sombor **Karlo Logo**, te predstavnik tvrtke KTC iz Križevaca **Ivan Katavić** sa suradnicima.

Predsjednik HKC "Bunjevačko kolo" gospodin **Mirko Ostrogonac** obratio se slijedećim riječima:

Poštovane dame i gospodo, cijenjeni gosti, dragi slavljenici Velikog prela!

Ne mogu odoljeti u ovoj pozdravnoj riječi, a da ne bude na prvom mjestu istaknut ponos na činjenicu ponovnog obnavljanja Velikog prela, kao uistinu velikoga, čiju veličinu činite vi, brojni uzvanici i gosti. Veliko prelo je u povijesti uvijek bilo svojevrsni barometar naše samobitnosti i mjerilo naše svijesti, da smo pozvani biti zajedno u jednoj specifičnoj radosti i slavljenju susreta. Da, je ovo jedinstveni i jedincati susret ove zimske večeri. On je jedinstven ne samo po svojoj tradiciji dugoj 127 godina, nego i po svojoj poruci načina kako su se naši stari i kako se mi danas znamo susresti, na jednoj zabavi koja je svečanost ljepote i dostojanstva. Zabava u svojoj biti nije "proigrano vrijeme", nego potreba čovjeka da osmisli i taj segment svoga života. Ponosni smo, stoga, što su naši preci nekoć i što naša mladost otkriva i večeras u zabavi, taj bitni smisao koji onda postaje i čuvanje i ohrabrenje, tako potrebno za svaku zajednicu. Ova večer je jedinstvena i neponovljiva po tome

što je Veliko prelo događaj na koji se sprema, u koji se ulaže, za koji i od kojeg se živi.

Zahvalan sam vama i mnogim znanim i neznanim, tihim i upornim radnicima, koji su omogućili nakon 15 godina, da se ponovno nađemo u ovom najvećem prostoru našega grada. Osjećaj zahvalnosti, nadam se, ispunjava danas i srca svih vas, dobronamjerno prisutnih slavljenika Velikog prela. Hvala vam za te osjećaje ponosa, lijepe zabave i zahvale.

Želim vam u ime organizatora - Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo" - dobrodošlicu, lijep provod, ugodnu večer i neizbrisiv doživljaj poeme ljepote, dostojanstva, ponosa, radosti i sreće. Neka vam je srce otvoreno za sve ovdje prisutne i radost potpuna.

Dobro došli i ugodna vam zabava!

Gradonačelnik Subotice gospodin **Geza Kucsera** uputio je pozdrave domaćinu s veoma toplim riječima i oduševljenjem da se ovo Prelo održava u gradu Subotici, te otvorio "Veliko Prelo 2006".

Katedralni župnik msgr. **Stjepan Beretić** predvodio je molitvu prije svečane večere.

Nastupio je folklorni odjel s koreografijom "Podvikuje Bunjevačka vila". - Proglašene su preljske pisme, izabrana je najljepša prelja, dodijeljene nagrade, organizirana je bogata tombola, članovi Folklornog odjela započeli su igru, u kojoj su sudjelovali i gosti, a igralo se bunjevačko kolo i druge bunjevačke igre. Zatim je program nas-

tavljen tamburaškom glazbom i pjesmom. Posebni gost večeri bio je **Krunoslav Kićo Slabinac**.

Radost je bila srcima i dušama brojne prisutne publike jer je ova svečana noć bila - puna poruka, glazbe i pjesama, koje su čitav program pretočile u grandioznu i trijumfalnu himnu mira, ljepote i ljubavi.

Vidjelo se da narod živi duhom ukupnoga hrvatskoga bića, te da se bunjevački Hrvati na prostoru ovoga dijela Bačke znaju boriti za svoju opstojnost.

Njegovanje tradicionalnih vrijednosti, ljepote narodnog, ono što imamo, što je odavno označeno kao nacionalno, osobnost velikih vrijednosti, koje treba njegovati, čuvati i uvijek pokazivati.

Ovogodišnje "Veliko prelo" bilo je jedinstveno i zbog toga jer je okupilo sve generacije u jednom od najstarijih običaja bunjevačkih Hrvata.

Mi smo uživali u ovom umjetnički vrijednom svečarskom ugođaju, a sudeći po burnim aplauzima nazočne publike svi su uživali.

Poruke, glazba i pjesma ovdje je bila čarobnjak prostora i vremena. Upućujemo srdačne čestitke domaćinu sa željom da se nastavi s Velikom Prelom i drugim kulturnim aktivnostima.

Zahvaljujemo se na pozivu na ovu svečanost. Smatramo, da su i obavljeni razgovori o dosadašnjoj suradnji i planovima bili vrlo sadržajni i konkretni na zadovoljstvo HKD "Bunjevačko kolo" i HKD "Napredak".

Juraj Novosel

Vlč. dr. Andrija Kopilović

DOKAZ DA TREBAMO JEDNI DRUGE

"Za mene je Prelo događaj. Ovaj događaj je pokazao ponajprije da trebamo jedni druge. Da nam trebaju susreti i ovakve vrste. Radost i slavlje u vlastitom identitetu. Doživio sam to zajedništvo u punini. Bilo je to na razini koje zaslužuje ova manifestacija. Drago mi je i ponosan sam što se naš narod zna ovako lijepo radovati i susretati. Jasno, mnogi detalji mogu biti i drugačiji, ali u cijelosti je ovo samo znak i poruka organizatorima da se svaki napor uložan za ovu manifestaciju isplatio, jer je Prelo događaj susreta i doživljaj ponosa jednoga naroda, a to nije tek mala vrednota, nego vrhunska vrednota. Zabava je, ali je vrednota koja nosi u sebi bremenitu poruku: trebamo jedni druge i bili smo na radost jedni drugima. To mi je ostalo kao jeka i doživljaj ovoga Prela".

Poruka Prela je jasna. To je signal našega postojanja, znak naše kulture i odgojni proces novih naraštaja na svetinjama tradicije, ali sa doprinosom i to osobnim i zajedničkim na kvaliteti.

Dakle, zvuči čudno, ali istinito: Prelo je program rada za one koji su zaduženi za čuvanje, njegovanje i unapređivanje naše kulturne baštine.

Duhovnost odozdo

Duhovnost odozdo bavi se pitanjem što treba raditi kad sve pođe naopako, kad stojimo bespomoćno nad krhotinama svog života i ne znamo što bismo s njima započeli i kako bismo od njih stvorili nešto novo.

Duhovnost odozdo je put poniznosti...

Poniznost je u svim religijama mjerilo prave duhovnosti. I ona je mjesto dubine na kojem mogu susresti pravoga Boga. Tek tamo u dubini može odjeknuti prava molitva...

Put prema Bogu vodi, po Jungu, kroz silazak u vlastitu tminu, u nesvjesno, u carstvo sjena Hada. Odatle može naše ja, bogato obdareno, opet izroniti... To je za Junga životni zakon da put k svojem pravom ja i prema Bogu nalazimo samo onda ako imamo hrabrosti spustiti se među svoje sjene i u tamu svog nesvjesnog.

Jung govori o inflaciji kod oholih ljudi koji se napuhavajući se svojim visokim idealima identificiraju s arhetipskim slikama, npr. sa slikom mučenika, proroka, sveca. Identificiranje s nekim arhetipskim likom čini nas slijepima za vlastitu realnost. Poniznost je, za Junga, hrabrosti promotriti svoju vlastitu sjenu. Neophodno je potrebno da smo ponizni u spoznaji samih sebe. Bez poniznosti čovjek će potisnuti svoje negativne strane. Samo priznanje svojih vlastitih slabosti može nas očuvati od mehanizama potiskivanja kojima mi te sjene isključujemo. Poniznost je, po Jungu, potrebna i u odnosu prema nesvjesnom...

Novi zavjet ne smatra poniznost samo načinom ponašanja prema Bogu nego i prema ljudima. Odatle se poniznost spominje zajedno sa krotkošću, blagošću i velikodušnošću... Tko se susretne sa svojom vlastitom ljudskošću, tome ništa ljudsko više nije strano. On je pomiren sa svim ljudskim koje susreće, naročito sa slabim i bolesnim, nesavršenim i posrnulim...

Srce kojemu ništa ljudsko nije strano širi se i biva ispunjeno Božjom ljubavlju koja sve ljudsko preobraćuje. Put poniznosti je put preobrazbe. Čovjek u duhovnosti odozdo susreće svoju stvarnost i donosi je Bogu da on sve u njemu preobrazi u ljubav, da sve u njemu postane propusno za Duha Božjega.

Anslem GRUN - Meinrad DUFNER
Kršćanska sadašnjost

Religija i kultura

Dijagnoze aktualne religijske situacije mnogostruke su i zbunjujuće. "Religija" se danas poistovjećuje sad s "kulturom", sad s "Crkvom", sad s "podruštvenjivanjem", ali i s individualnim nastojanjima ljudi oko samoostvarenja, smisla i spasenja. No, sav govor o "religiji" ipak pretpostavlja da je njezin položaj poznat. "Religija" u smislu neupitnog socijalnog posredovanja kulture, svijeta, života i životnog smisla postaje društveno sve manje vjerojatnom. Hoće li to ljudi i uvjeti rasta novih generacija trajno izdržati, ostaje otvorenim pitanjem...

Sve u svemu, perspektive kršćanstva na stupnjevima naše geografske širine ne izgledaju nimalo veselo. Neke to može pogoditi zbog političke koristi, a neke druge zbog osobne identifikacije s kršćanskom vjerom. Prvospomenutima, koji kršćanstvo visoko cijene samo zbog njegove korisnosti, valja reći da su teškoće kršćanskog posredovanja vjere simptomi dalekosežne krize posredovanja tradicionalnih vrijednosti nadolazećim generacijama i time također izraz razvitka društvenih odnosa kojima dominiraju ekonomski i politički imperativi. Nasuprot tome, kršćanima koji su ugroženi u svojoj vjeri neka bude preporučeno da svjesno uzmu do znanja psalme Staroga zavjeta, oprostajne Isusove govore u Ivanovu evanđelju i pisma apostola Pavla. Oni bi iz toga mogli naučiti da je židovsko-kršćanska tradicija vjere uvijek bila ugrožena i da joj nije bio zajamčen svjetski uspjeh. Postojanost u vjeri i u patnjama ovoga "svijeta" pripada u obilježja ove vjere kao i nada u božansku pomoć.

Franz Xaver KAUFMANN
Kršćanska sadašnjost

ŠTO JE HRVATIMA BIH?

Treća tribina Hrvatskog katoličkog radija i Katoličkog tjednika "Što je Hrvatima BiH?" održana je 16. siječnja u Hrvatskom domu u Križevcima, a 17. siječnja u Domu kulture u Bjelovaru. "Poručujemo međunarodnoj zajednici da smo mi Hrvati u Bosni i Hercegovini još živi i da tamo želimo živjeti, iako nas je Dayton gotovo žive pokopao", rekao je kardinal Vinko Puljić te podsjetio kako su u glasu biskupa iz BiH mnogi mali ljudi prepoznali da Crkva govori u njihovo ime ne dižući pritom glas ni protiv koga, već govoreći u ime ljudi koji žele ostati.

O uspjehu tribina kardinal Puljić kaže: "Predavanja su izazvala toliku pozornost i zanimanje i s pravom možemo biti zahvalni ljudima za odziv i posjet, jer tako pokazuju da žele čuti pravu informaciju i stvarati javno

mnijenje želeći izmijeniti nezdravu klimu i stvarati osjećaj jednog naroda, bez obzira s koje strane granice se nalazili."

Katolički tjednik

Pohvala svijeći

Izreći ću pohvalu svijeći.

Svijeća, iskonska svijeća, dobiva se od voska. Zato se i zove voštanica. Vosak se pak dobiva od pčelinjeg saća. Nema voštanice bez poslovičnog rada i mara pčele.

Ipak rad nije dostatan. Sav naime mar pčele neće zapaliti svijeću. Potrebno je da pridode oganj. Da takne stijenj. Da proplamsa svijeća.

Nije čudo da je svijeća ne samo stvar nego da je ona i znak. Čovjek je kao svijeća. Potrebna je pčelinji rad da se podigne čovjek. A ipak to nije dosta. Treba da pridode vatra izvana koja će zapaliti onu tvar. Kad se to s čovjekom dogodilo? Biblija pripovijeda da je Bog čovjeka sazdao od zemlje. Evo, to je tvar od koje je svijeća - čovjek. Ona još ne gori. Bog, kazuje Biblija, udahnuje čovjeku svoj dah. O je onaj oganj bez kojega ne plane svijeća - čovjek.

Grčka priča kazuje kako je Prometej ukrao bogovima vatru. Biblija veli kako je Bog čovjeku darovao od svoje "Vatre", dao mu dušu.

Što je svijeća? Svijeća je rad i dar. Rad pčele i dar vatre. A čovjek? I čovjek je rad i dar: rad Božjih ruku i dar Božjeg daha (iliti Duha). Čovjek je svijeća.

Nije čudo što će najodličniji među sinovima ljudskim, koji je i Bog, biti uspoređen sa svijećom. Njemu kao svjetlu u židovskom hramu pjeva pohvalu starac Šimun: "Svjetlo na prosvjetljenje naroda - lumen ad revelationem gentium": njemu kao svijeći u uskrasnoj noći dakon pjeva pohvalu u hramu koji se zove Crkva Božja. Na toj svijeći zapaljuje se svaka kršćanska svijeća krštenjem. Krštenjem se pale svijeće koje se zovu kršćani. Nije zato čudo da se uskrasna svijeća znakovito spušta u krsnu vodu u uskrasnoj noći.

Htio sam izreći pohvalu svijeći. Ona se ipak ne da izreći. Izriče je čovjek time što izgara i tako obasjava pedalj svoga prostora i vremena. Izriče je kršćanin time što plamtli Isusovim svjetlom u svijetu i tako uprisutnjuje Vječno svjetlo u vremenu.

Ivan GOLUB

DESETA OBLJETNICA RADIO SLON

Radio "SLON" FM 89 MHz, Tuzla je neovisna, privatna stanica koja je s radom počela 27. prosinca 1995. godine.

Ideja za pokretanje radija prvenstveno je bila da se pomogne vraćanju povjerenja, mira i suživota na području koje pokriva svojim signalom (oko 500.000 stanovnika). Nakon Republičke dozvole, 30. 04. 1999. godine radio "SLON" je dobio i IMC-ovu (Nezavisna komisija za medije) dozvolu za emitiranje programa.

Programska shema radija prilagođena je svjetskim standardima, kako informativno-političkog tako i edukativnog i zabavnog programa. Emitiramo dnevno 24 sata vlastitog programa. Nacionalna struktura zaposlenih djelatnika (Bošnjaka, Hrvata, Srba) zastupljena je u pravilnom proporcionalnom odnosu, upravo kao i ideja kojom se povodi radio.

Danas radio "SLON" u programskoj redakciji ima diplomirane žurnaliste ili novinare koji imaju završenu SOROŠ, BBC ili DW školu novinarstva i studente žurnalistike, koji su spremni odgovoriti svim zahtjevima suvremenog izvještavanja i novinarstva.

Pored mnogih programskih sadržaja koje proizvodimo, posebno se ponosimo informativnim programom. Naša centralna informativna emisija se emitira punih šest godina bez prekida.

Svakoga dana točno u 16 sati CET, na frekvenciji 89 MHz možete čuti najsvježije vijesti iz BiH, susjednih zemalja, svijeta, a ono što nam je prioritet su gradske teme.

"Ono što nije objavljeno na Radiju SLON nije se ni desilo" rekao je jedan naš ugledni sugrađanin. I to je istina. Ako pogledate istraživanja o slušanosti našeg programa u eteru ili putem interneta, vidjet ćete da imamo najveći broj slušatelja. Onda je jasno zašto ono što nismo objavili neće čuti većina naših sugrađana.

U realizaciji emisije INFO SLON svakog dana sudjeluju novinari i urednici radija, naši dopisnici, suradnici, kolege sa drugih radio i TV stanica iz BiH i susjednih zemalja.

U mnogo čemu smo prvi. Za svaki krupan događaj u našem okruženju prvo ćete saznati na našem radiju.

Još jedan naš sugrađanin je rekao: "Lako je puštati muziku i reći ja sam slušan, budite vi slušani zbog svojih informativnih emisija i budite medij kojem se vjeruje". Mi smo u ovome uspjeli. Naše novinare obučavala su najveća imena svjetskog novinarstva.

Vrhunac svega su dvije nagrade koje je naš radio dobio upravo za kvalitetu informativnog programa. Dodijelili su nam ih novinari i urednici Radija Slobodna Evropa.

Ponosimo se njima, ali i onim što radimo.

Radio Slon iz Tuzle proglašen je za najbolji radio u BiH u periodu 1998 - 2003. Ovo je do sada najveće dodijeljeno priznanje od osnivanja Radija 27, a "Slon-u" je uručeno u ponedjeljak 08. rujna 2003. u Sarajevu na proslavi pete godišnjice postojanja "Radija 27". Nakon nagrade iz 2000. godine za najbolju

radio stanicu u BiH, Radio "Slon" je ovim priznanjem potvrdio kvalitetu i opravdao ukazano povjerenje. Na proslavi u Sarajevu, direktoru radio "Slon-a" Šabanu Piriću "Kristalnu prizmu" uručio je Omer Karabeg, direktor programa RFE na južnoslavenskim jezicima Radija Slobodna Europa u Pragu.

Radio "SLON" raspolaže najsuvremenijom tehničkom opremom za pripremu, proizvodnju i realizaciju programa. Dvije montaže sa profesionalnom opremom i Pentium računarima, a uz pomoć programa za montažu, omogućavaju i izvršavanje najzahtjevnijih zadataka i pripremu tonskih priloga savršene kvalitete. Svaki naš novinar ima vlastiti računar, stalni pristup internetu 24 sata, e-mail adresu, šifru za administraciju web stranice (vijesti se ažuriraju iz sata u sat), pristup radijskom serveru i informacijama od kuće, sa kućnog računara.

Jedna smo od rijetkih stanica, koja raspolaže kompletnom mobilnom opremom za direktne prenose iz svih dijelova BiH. Direktne prenose obavljamo i za potrebe našeg radija, a do sada smo prakticirali i emitiranje najatraktivnijih emisija iz improviziranih studija u gradu.

Radio SLON je 2003. godine pokrenuo i emitiranje interne gradske televizije. Nije tipična, ali je jako gledana. Naziv joj je INFO KANAL - SLON EXTRA i emitira se u kablovskoj televiziji u Tuzli. Trenutno je može pratiti oko 40 000 građana Tuzle. Emitiramo najnovije vijesti, servise informacije, poruke naših komintenata, te muzičko zabavne sadržaje.

27. prosinca 2005. godine radio "Slon" je obilježio 10 godina uspješnog postojanja i rada, a 1. prosinca iste godine počelo je i emitiranje eksperimentalnog programa televizije "Slon extra" na drugom info kanalu. Naš program mogu gledati pretplatnici kablovske televizije u Živinicama, Srebreniku, Banovićima i Tuzli. Uskoro se planira širenje područja pokrivenosti.

Damir Đapo

ZALJUBLJENOST LUDOST

NA VALOVIMA RADIJA SOLI

I ove godine, na Valentinovo, 14. veljače Radio-postaja Soli organizirala je jedinstvenu manifestaciju pod nazivom **"Zaljubljenost - Ludost"**, u sklopu koje je uz ostale sadržaje obavljeno i dvostruko vjenčanje. Podsjećanja radi, na "Valentinovo" prošle 2005. godine, Radio-postaja Soli organizirala je u svojim prostorijama, prvi izravni radijski prijenos sklapanja braka (Dali-bora Pavlaševića i Gordane Mijatović). Kako je prošlogodišnja manifestacija naišla na dobar prijam kod slušateljstva ove radio postaje, te izazvalo veliku pozornost kod medija u BiH i šire, Radio-postaja Soli odlučila je nastaviti sa organiziranjem vjenčanja u studiju, ali na malo drukčiji način. Ove godine uz nazočnost kumova, roditelja, prijatelja i predstavnika medija u studiju Radija-postaje Soli **vjenčali su se Dijana Mišković i Marino Perkić te Dragana Krstanović i Damir Slepčević**. Nakon što su izgovorili sudbonosno **DA**, parovi su se natjecali za glavnu nagradu. U kviz natjecanju koje je obuhvatilo dva segmenta: poznavanje jedno drugog te poznavanje mogućih destinacija, dakle Španjolske, Turske i Neuma, za nijansu spretniji je bio par Perkić. Pobjednički par Radio-postaja Soli i Turistička agencija Golden tours šalju na medeni mjesec (10 dana) u Tursku dok je drugi par također osvojio vrijednu nagradu, sedmodnevni boravak u hotelu Jadran u Neumu.

Osim glavnih nagrada Radio-postaja Soli uz pomoć sponzora pripremila je još niz drugih iznenađenja za mladen-ce, ali i za sve zaljubljene koji su taj dan pratili program na frekvencijama 92,7 i 103,4 Mhz.

Uz vjenčanje u studiju u cjelodnevnom programu realizirane su i rubrike zlatni i srebrni pir. Svoja iskustva iz pedeset godina braka sa slušateljima su podijelili **Alija i Hazim Kljajić** iz Živinica te **Ana i Adolf Magajne** iz Tuzle. Srebrni pir u prostorijama Radija-postaje Soli proslavili su **Đuka i Božo Stijepić** iz Tuzle. Prvoprijavljeni par koji u ovoj godini slavi pedeset godina sretnog braka, bračni par Kljajić osvojio je vikend aranžman u banji Ili-dža u Gradačcu, dok će bračni par Stijepić imati priliku da se prisjete svog medenog mjeseca tijekom jednog vikenda u Bizovačkim Toplicama.

Radio-Postaja Soli

LJUBAV

*Od naše ljubavi i sreće,
Gle, zvijezde su večeras veće;*

*A šum, što dopire iz grada,
Nije l'ko pjesma vodopada?*

*O, to je polet u visinu!
Srca nam zamiru i ginu.*

*U ljubavi bih s tobom, draga,
Nestati htio ja bez traga.*

Dobriša Cesarić

Dragica Divković

Za razliku od prošle godine kada je izabrana najljepša ljubavna pjesma, ove godine izvršen je izbor najljepše ljubavne priče. Od pristiglih dvadesetak priča, tročlani žiri u sastavu **Jasmin Imamović** - književnik, **Juraj Novosel** - glavni urednik Hrvatskog glasnika i **Šimo Ešić** - pisac, odabrali su tri najljepše ljubavne priče. Tako je prvo mjesto osvojila priča **"Običan, neobični dan"** autorice **Amile Aljukić**, drugo mjesto pripalo je **Miji Lešić**, učenici KŠC "Sveti Franjo" Tuzla za priču **"Ljubav kišne gliste"**, dok je trećeplasirana ljubavna priča **"Crvena ruža"** autorice **Dragice Divković**. Izdavačka kuća Bosanska riječ i Antikvarnica "Zoljić" za tri prvonagrađene ljubavne priče osigurale su prigodne nagrade.

Vjenčali su se...

Amila Aljukić Juraj Novosel Jasmin Imamović

Hazim i Alija Kljajić s Nurijom Karićem

Ana i Adolf Magajne

SVETAC ZDRAVLJA LJUBAVI PROLJEĆA

Nekada se oko Valentinova najviše vjenčavalo. S tim u vezi Valentin je zaštitnik mladih, zaljubljenih i mladenaca

Valentinu se svetačka čast iskazuje neprekidno punih 17. stoljeća! Ta pučka zaljubljenost u Valentinu nije mnogo marila za povijesne podatke, pa je o Valentinu do nas doprlo manje činjenica, a više legendi. Situacija sa suvremenim, uglavnom marketinškim, pristupom nije ništa bolja. Bio je svećenik i u vrijeme rimskog cara Klaudija, a godine 269. ili 270. mučenički je ubijen 14. veljače. Štovatelji su mu, kad su progonstva prestala, podizali crkve; najstarija je u Rimu iz IV. stoljeća, a postoji i danas.

Latinska riječ valens znači zdrav, krepak. Iz toga korijenskoga značenja Valentinova imena u nekim je europskim zemljama, a osobito u SAD, nastao običaj da ljudi na njegov spomendan izmjenjuju čestitke i darove. Isti je razlog da ga puk smatra zaštitnikom od bolesti, napose zaraznih.

Običaj pak da se Valentin smatra zaštitnikom zaljubljenih dolazi - što je manje poznato - i od njegova mjesta u kalendaru. Nekada se, više nego danas, životni ritam ravno prema kalendaru, prema crkvenim blagdanima i liturgijskim vremenima. Događaje su vezivali i za svetačke imendane. Sukladno toj praksi, Crkva je od vjernika tražila da vjenčanja ne slave u vrijeme velikih blagdana (Božić, Uskrs i sl.) jer su oni zasebna slavlja cijele zajednice, a napose je tražila da se ne priređuju bučne veselice u liturgijski značajnim vremenima kao što je došašće ili korizma. Tako je Valentinov kalendarski spomendan baš u vremenu preporučljivom za svadbene svečanosti, zato se u negdašnja vremena u razdoblju oko Valentinova najviše ženilo i udavalo. To je jedan od razloga zašto se baš Valentin štuje kao patron mladih, zaljubljenih i mladenaca. Manje se čuje, ali Valentin je općenito zaštitnik skladnoga braka i mladeži koja dorasta za ženidbu.

Druga okolnost zašto je Valentin odabran kao patron zaljubljenih jest samo njegovo ime, koje, kako je spomenuto, znači zdrav, krepak, mlad... pa i onda, naravno, takav svetac postaje i nebeski zaštitnik svih koji su mladi, žarka srca, razigranih osjećaja, u jednu riječ - zaljubljeni.

Valentin pripada svecima koji naviještaju proljeće, novi život. To je treći razlog što je on zaštitnik mladih i zaljubljenih. U vremenima u kojima su ljudi bili bliskiji s prirodom to se izraženije doživljavalo. Latinska izreka iz XVII. stoljeća kaže: "Došao je Valentinov blagdan i svaka je ptica već sebi izabrala družicu." Valentin budi i uspomene starijima. Zajedništvo i toplo gnijezdo dragi su svakome bez obzira na životnu dob.

Stoga je Valentinovo svima blagdan i za sve dan radosnih osobnih susreta i svečanijske svjedočenja uzajamne privrženosti.

ANTON ŠULJIĆ

VEČERNJAKOV PEČAT

Pečat je najveći društveni događaj u BiH.

U dvorani Hrvatskoga doma Stjepana Kosače u Mostaru u subotu, 11. veljače 2006. godine održan je tradicionalni večernjakov izbor osobe godine u nazočnosti visokih uzvanika iz političkog, vjerskog, kulturnog, gospodarskog i zabavnog života BiH i Hrvatske. Navešćemo samo neka imena: predsjednik Vlade Hrvatske **dr. Ivo Sanader**, visoki predstavnik Međunarodne zajednice u Bosni i Hercegovini **Christian Schwarz-Schilling**, predsjedatelj Predsjedništva BiH **Ivo Miro Jović**, predsjedatelj Vijeća ministara **Adnan Terzić**, gradonačelnik grada Zagreba **Milan Bandić** i mnogi drugi.

U izravnom televizijskom prijenosu uz bogat kulturno-zabavni program proglašena je osoba godine u BiH i dodijeljeno deset Večernjakovih pečata u deset zasebnih kategorija.

Veliki kristalni Večernjakov pečat kao i glavne nagrade skijaške sljemenske utrke Snježna kraljica, pripao je IVANU LJUBIČIĆU, tenisaču.

Večernjakove pečate po ocjenama posebnog žirija Večernjakovog lista primili su:

USPJEH GODINE - STIPE PRLIĆ direktor HT-a Mostar, lani dobio međunarodno priznanje,

SPORTSKI DOGAĐAJ - MARKICA DODIG svjetski prvak u boćanju,

MEDIA PRESS - ADNAN TERZIĆ premijer BiH, najzaslužniji što je Bosna i Hercegovina uvela PDV,

POTHVAT GODINA - TARIK SAMARAH proslavio se objavljivanjem potresnih fotografija iz Srebrenice,

KULTURNI DOGAĐAJ - NURA BAZDULJ-HUBIJAR književnica, dobila nagradu za roman "Kad je bio jul",

USPJEH U DIJASPORI - MILAN BANDIĆ zagrebački gradonačelnik, u Hrvatskoj je uspio smanjiti animozitet prema Hercegovcima,

NAGRADA ZA EU INTEGRACIJU - IVO SANADER hrvatski premijer, ZVJEZDA GODINE - NAIDA KUNDUROVIĆ prva voditeljica iz BiH koja je počela raditi na MTV-u Adria

GOSPODARSTVENIK - MIRKO GRBEŠIĆ vlasnik Mepasa, koji je u svoj koncern uklopio Saponiju...

ESTRADNI DOGAĐAJ - ŽELJKO BEBEK pjevač, simbol Bijelog dugmeta.

Visoki politički uzvanici i gospodarstvenici iz BiH i Hrvatske na ovom spektaklu godine - Večernjakovom pečatu u Mostaru imali su brojne susrete. To je bila prilika da razmjene iskustva i dogovore o suradnji, a razgovarali su i sa Visokim predstavnikom Međunarodne zajednice Schillingom.

Prof. dr. Džemo Tufekčić preuzeo je dužnost od bivšeg rektora prof. dr. Izudina Kapetanovića, koji se povukao s dužnosti rektora nakon što je nedavno Županijski sud u Tuzli, potvrdio presudu Općinskog suda da nije izabran na mjesto rektora po odgovarajućem županijskom zakonu.

Upravni odbor Univerziteta u Tuzli imenovao je prof. dr. Džemu Tufekčića, redovnog profesora Mašinskog fakulteta u Tuzli, inače dosadašnjeg prorektora za nastavu i studentska pitanja na ovom Univerzitetu za v.d. rektora, u subotu, 28. siječnja. Tufekčić će dužnost rektora obnašati najduže šest mjeseci, dok novi rektor ne bude izabran u redovitoj proceduri.

Upravni odbor Univerziteta u Tuzli imenovan je 17. 01. 2006. Radi u sastavu:

- **Hamšija Gergić**, dipl. prav., predsjednica

- **Prof. dr. Jozo Budimir**, Tehnološki fakultet, zamj. predsjednice
- **Zvezdan Karadžin**, Rudarski institut
- **Safet Omerović**
- **Prof. dr. Naser Prljača**, Fakultet elektrotehnike.

Za prorektoricu nastave i studentska pitanja imenovana je **prof. dr. Admedina Savković**, Medicinski fakultet.

Prof. dr. Izudin Kapetanović morao je odstupiti s funkcije rektora Univerziteta zbog proceduralnih pogrešaka u prigodi izbora. Ne bi trebalo zaboraviti i njegove zasluge za Univerzitet u Tuzli. Spomenimo npr. osnivanje novih fakulteta, osiguravanje prostora i opreme za fakultete, a svakako iskorak u Europu - Bolonjski proces i dr. Sigurno je, da se Univerzitet u Tuzli reformama izdigao iznad svih bosanskohercegovačkih sveučilišta. **A.J.M.**

STUDIRANJE U INOZEMSTVU

DOMAĆI FAKULTETI - NUŽDA

Pored osam BH sveučilišta mladi sve više odlaze na studij u inozemstvo najčešće u europske zemlje, a Bošnjaci i u arapske države. Najviše studenata iz BiH je u Austriji.

SARAJEVO - Iako u BiH danas postoji dvostruko više sveučilišta nego što je to bio slučaj prije rata, broj mladih ljudi koji fakultetsko znanje odluče stjecati izvan granica ove zemlje iz godine u godinu se povećava.

Nacionalna pripadnost

Obrazovanje koje nude sveučilišni centri u Sarajevu, Mostaru, Zenici, Banjoj Luci, Tuzli i Bihacu za većinu studenata prihvatljivo je isključivo iz ekonomskih razloga. Gotovo bi bilo nemoguće među studentima naći nekoga tko ne bi poželio odlazak na studij u inozemstvo.

Kao i u svemu drugome u BiH, tako i u odabiru mjesta studija značajnu ulogu igra nacionalna pripadnost studenata. Tradicija, po

kojoj mladi Hrvati iz Hercegovine najradije odlaze na studij u Zagreb, nije prekinuta.

Svaki će mladi Hercegovac radije studirati u Zagrebu nego na bilo kojem sveučilištu u BiH. Isto je s mladima srpske nacionalnosti, koji bi prije studirali na nekom beogradskom fakultetu nego na "svome" sveučilištu u Banjoj Luci ili Lukavici.

Zajednički je aktualnim i budućim studentima svakako san o odlasku u države zapadne Europe ili SAD. Nemali broj studenata bošnjačke nacionalnosti rado odlazi na studij ili usavršavanje na sveučilišta u arapskim zemljama, no riječ je o studentima islamskih nauka ili arapskog jezika, pa ne čudi njihov odabir.

Samo bogati u SAD

Među europskim državama Austrija je zemlja s najvećim brojem studenata iz BiH. Točne brojke nitko ne zna, no zna se da su tradi-

TUZLANSKO SVEUČILIŠTE ODRŽALO INFO RADIONICU O POČETKU DRUGOG CIKLUSA BUSINESS START-UP CENTRA

Na Filozofskom fakultetu tuzlanskog sveučilišta održana je druga Info radionica na kojoj su studentima prezentirane mogućnosti koje im pruža Business Start-up Centar (BSC).

Prema riječima koordinatorice projekta Sanje Hajduković, ovaj projekt predstavlja još jednu šansu za studente glede promoviranja i poticanja poduzetništva. "Uspješno je realiziran prošle godine kada je uspostavljen Busines Start-up Centar u okviru kojeg je kroz edukaciju o biznisu prošlo 40 studenata koji su kompletirali svoje biznis planove" - kazala je Hajduković te dodala da je sedam njih već osnovalo svoje kompanije i oni su već mladi obrazovani poduzetnici. Studentima je pružena mogućnost da apliciraju sa svojim biznis idejama od kojih će biti odabrano 40 najboljih. Tim studentima će biti pružena šansa da se dodatno obrazuju o osnovama biznisa kao i biznis planiranju. Obuku će izvršiti nastavnici Sveučilišta i biznis konzultanti koji imaju iskustva u realnom biznisu. Najboljih pet do osam biznis-planova u lipnju će biti i financijski podržano.

I ovaj ciklus Biznis Centra financira Ministarstvo vanjskih poslova Republike Austrije, a menadžment Projekta obavlja Nevladina organizacija TALDi iz Tuzle. **P.S.**

cionalno dobri odnosi BiH i Austrije i pogodnosti koje ta zemlja nudi za bosanskohercegovačke studente utjecali na pravu invaziju mladih na austrijske fakultete. Austrija sve studente koji dolaze iz zemalja bivše Austro-Ugarske tretira kao i svoje, pa su tako troškovi školovanja za njih prilično podnošljivi.

Cijene studija u svim tim zemljama značajno se razlikuju i sasvim sigurno umnogome utječu na konačan izbor. Tako, osim u slučaju da osigura stabilnu stipendiju, student mora računati na godišnje troškove od najmanje 10.000 maraka u Beču i drugim austrijskim gradovima, do čak 30.000 u Londonu ili nekom njemačkom sveučilištu.

Studij u Americi iziskuje još veća sredstva i tamo fakultete završavaju uglavnom djeca naših bogataša i političara. Za ostale, koji žele donekle priznati diplomu, ostaju fakulteti u sveučilišnim centrima susjednih zemalja, Zagrebu, Splitu, Osijeku, Novom Sadu ili Beogradu. Oni čije su financijske mogućnosti još skromnije prisiljeni su studirati na domaćim sveučilištima, nadajući se da će famozni Bolonjski proces konačno zaživjeti i na našim fakultetima, pa da će i njihove diplome jednog dana nešto vrijediti na svjetskom tržištu znanja. No, i stjecanje fakultetskog zvanja u BiH nije više tako jeftino. Godišnji troškovi, uključujući literaturu i sve moguće pristojbe, uglavnom prelaze 1.000 maraka. Izvanredni studij je, naravno, barem dvostruko skuplji.

Eldina MEUNJANIN
(Večernji list 31. 01. 2006.)

NARODNO POZORIŠTE TUZLA DO KRAJA GODINE PLANIRA REALIZIRATI ČETIRI NOVE PREDSTAVE NA VELIKOJ I DVIJE NA DJEČJOJ SCENI

Nakon bogate kazališne godine koju su između ostalog obilježile tri premijere i tri značajne manifestacije: **Dani kamer-nog teatra 55 u povodu 50 godina Kamernog teatra, Dani monodrame te tradicionalni Tuzlanski pozorišni dani.** Narodno pozorište Tuzla najavljuje nove sadržaje koji će obogatiti kulturna zbivanja našega grada u 2006. godini. Prema riječima direktora pozorišta, Milenka Iliktarevića, trenutno se radi na novoj premijeri a u pitanju je Shakespeareovo djelo **"Na tri kralja"** u redateljskoj postavci Nine Kleflin. U ovoj predstavi osim tuzlanskih glumaca nastupit će i glumica Tatjana Šojić iz Sarajeva, a premijera je najavljena za početak ožujka. Vrijeme prije toga između ostalog bit će posvećeno najmlađim gledateljima. U planu je mala škola glume **"Djeca za djecu"** iz koje bi trebala proizaći dječja predstava. Ukoliko odziv djece i njihova spremnost budu po planovima, radić će se predstava Zlatka Jugovića - **"Pustolovine viteza Maske"**.

Do kraja mjeseca lipnja gledatelji će moći pogledati komediju koju će režirati Stojan Matavulj, glumac iz Varaždina, a predstava će biti rađena u koprodukciji tuzlanskog pozorišta i teatra iz Vinkovaca. Predstava bi imala svoje premijerno izvođenje u Tuzli i Vinkovcima, a ista će prema riječima Iliktarevića biti igrana u mnogim gradovima BiH i Hrvatske. Početak nove kazališne sezone ljubiteljima ove umjetnosti donijet će dvije nove predstave koje će biti rađene po tekstovima domaćih autora no izbor tekstova još uvijek nije izvršen. Planirano je da jedna od te dvije predstave bude diplomatska predstava u dogovoru s Akademijom dramskih umjetnosti u Sarajevu. "Mislim da je to način da se pojave nove mlade snage u Narodnom pozorištu Tuzla a isto tako i da iskoristimo naše mlade uposlenike koji bi igrali u tim predstavama" - kaže Iliktarević.

Jedan od planova u drugoj polovici godine jest još jedna dječja predstava, ovaj put bajka. Osim postavljanja predstava u gradovima Tuzlanske županije i BiH uopće i ovu godinu će obilježiti brojna gostovanja izvan granica BiH. Koncem ožujka glumci tuzlanskog pozorišta će gostovati u Podgorici s dvije predstave - **"Kokoš"** i **"Lizistrata"**, nastupit će na Danima Matice Hrvatske u Mostaru te Osijeku i Pečuhu. U Vinkovcima, Varaždinu i Čakovcu bit će izvedena predstava **"Lizistrata"**, a s predstavom **"Na tri kralja"** gostovat će u Zagrebu i Novoj Gorici. "Očekuju nas i uzvratna gostovanja u Beogradu, a s obzirom na dobru suradnju sa Novim Sadom, Zrenjaninom i Šapcom, također su planirana gostovanja" - kazao je.

Narodno pozorište Tuzla ove godine će se prijaviti na sve festivale u BiH, a što se tiče inozemnih, prijave će biti poslane na festivale u Kairu i Rimu.

Ankica STJEPIĆ-ČOSIĆ

ZAPIS O JEDNOJ TUZLANSKOJ OBITELJI

ZORA I RUDO KRAJTMAJER

Starijim Tuzlacima još su u sjećanju **Zora i Rudo Krajtmajer**. Ovo je dvoje desetljećima njihovim sugrađanima bilo primjerom za ljubav, odanost i poštovanje prema porodici. Oni su, kako se to obično kaže, na najbolji životni put izveli sedmero svoje djece. Iako preskromnih materijalnih mogućnosti roditelji Krajtmajer svim kćerima i sinovima dali su fakultetsko obrazovanje. Tako su **Gordana, Ljerka, Zoran, Grado, Vinko, Srećo i Tiho** diplomirani inženjeri arhitekture i profesori (jedan i sveučilišni na Sveučilištu u Sarajevu), te su u svojim radnim i životnim sredinama stekli zavidne reputacije.

Danas su mladi Krajtmajeri i sami u sredovječnoj životnoj dobi, žive manje i više udaljeni od Tuzle ali njihova emotivna veza sa zavičajem nikada nije bila upitna. Svi rado "svraćaju" u rodni grad, a nezaobilazno su tu kad su posrijedi obiteljske obljetnice, posebice na dan katoličkog blagdana Svih svetih da bi odali poštovanje pokojnim roditeljima. Da se, kojim slučajem, nekada neko u Tuzli dosjetio dodjeljivati općinsko-gradske nagrade i naj-roditeljima (nikada nije kasno!!!) ova, sasvim sigurno, ne bi zaobišla Zoru i Rudu Krajtmajer. U nju bi barem malo bila pretočena sva ona briga koja se svakodnevno nadnosila na devetočlanu obitelj, sa drugog (najgornjeg) kata još postojeće i "drčne" kuće s početka Klosterske ulice. Sve njih prehraniti, odjenuti, obući, osigurati im školske i druge potrebe uistinu nije bilo lako i jednostavno. Svemu tome bila je podređena tek jedna plaća bankarskog činovnika Rude (Zora je imala pune ruke posla oko kućanskih obaveza).

Roditeljima Krajtmajer ipak je polazilo za rukom organizirati svaki-danji život njihovog "klana" pa još i kuću ispuniti smijehom, radošću, zadovoljstvom i glazbom. Samo je uzgredna napomena da su svi Krajtmajeri glazbeno izuzetno obdareni i, osim ponečeg drugog, još su i po tome prepoznatljivi.

I ovaj kraći zapis o Zori i Rudi Krajtmajer tek je još jedno podsjećanje na naše sugrađane kojima, makar i sa zakašnjenjem, pripada javno priznanje za - roditeljstvo!

Ivica Nosić, Stuttgart, 18. 1. 2006. g.

ZA PRAVICU I SLOBODU SE TREBA BORITI

Narodna stranka Radom za boljitak, kojoj su osnivači braća **Mladen i Jerko IVANKOVIĆ-LJANOVIĆ**, u Općinskomu vijeću Tuzla ima dva vijećnika.

Ova stranka jedina je nova politička snaga u tuzlanskom parlamentu, pa se očekivao i politički boljitak. Na žalost običan puk, simpatizeri i glasači ove stranke ne osjećaju nikakvo poboljšanje.

U prošlom broju Hrvatskoga glasnika naslov ove rubrike bio je "Marketing donacije i Segatove veselice?" Međutim, iz sadržaja se nije moglo otkriti otkud dio naslova o marketing donacijama. Bilješka koja je ukazivala na to je greškom otpala, pa ju ovaj put ponavljam.

Često mi čitatelji HG-a postavljaju pitanja kako je moguće povećati tiraž Hrvatskoga glasnika?

Jedno od rješenja bile bi donacije poduzetnika **Mijata PAVIĆA i Šime GRABOVIĆ-KIĆA**. Ukoliko bi njih dvojica za nagradnu igru, marketinški darovali po jedan, najjeftiniji, auto iz svojih prodajnih programa tiraž bi sigurno bio višestruko uvećan.

Članovi uredništva HG-a glumac **Vlado KEROŠEVIĆ** i knjižar **Šimo EŠIĆ**, također bi mogli učiniti nešto glede tiraža i donacija.

Kerošević bi kao poglavar Teatra kabare mogao organizirati predstavu za koju bi ulaznica bila primjerak ove novine, a Ešić donirati po jednu knjigu za svakog kupca HG-a.

Predprošli broj HG-a je, uglavnom, u znaku dodjele zvanja počasnog doktora znanosti Sveučilišta Tuzla predsjedniku Republike Hrvatske **Stjepanu MESIĆU**, te njegovim posjetima hrvatskim institucijama u Tuzli.

S obzirom na nepunih šest stranica ustupljenih ovim događajima, za očekivati je neku izdašniju donaciju iz kabineta gospodina Mesića.

Prigodom uručivanja priznanja Općine Tuzla Podružnici HKD "Napredak" Tuzla, na svečanoj sjednici Skupštine "Napretka", načelnik **Jasmin IMAMOVIĆ**, između ostaloga je usputno prokomentirao: "**Kud god se okre- neš vidiš Petrovića.**"

Kako ne bi bilo zabuna treba zabilježiti da je priznanje primio **prof. dr. Miroslav PETROVIĆ**, predsjednik "Napretka" u Tuzli, a sve to je fotografirao novinar **Miroslav PETROVIĆ**, suradnik Hrvatskoga glasnika.

Uz prošli broj Hrvatskoga glasnika objavljen je i četverostrani podlistak pod nazivom "GLAS brčanskih Hrvata". Glavni urednik

dodatka je gospodin **Anto PRANJKIĆ**, a članovi uredništva: **Ljubica RANDOVIĆ, Monika JOSIĆ, fra Marko STJEPANOVIĆ**, velečasni **Marko LACIĆ, Zvonimir MARIĆ, Mario PEJIĆ, Tihomir BIJELIĆ i Mato RADIĆ**.

S obzirom na brojnost i pismenost uredništva budući dodaci HG-u morali bi i trebali biti znatno obimniji. Ukoliko nemaju novaca predlažem da se obrate gospodinu **Ivanu KRNDELJU**, dopredsjedniku Skupštine Brčko Distrikta.

P.S. Uostalom, Distrikt je sa svojim proračunom puno jači i bogatiji od općina i županija.

Dr. Franjo TOPIĆ, predsjednik Središnje uprave HKD "Napredak" često ima običaj reći kako je Bosna i Hercegovina mala, a ima problema za veliku državu.

S ovom konstatacijom lako se složiti, ali je teško odgovoriti na pitanje kako riješiti brojne probleme, pa i neriješeno nacionalno pitanje bosanskohercegovačkih Hrvata.

U "Hrvatskoj riječi", glasilu subotičkih Hrvata, pročitao sam konstataciju: "**Ne idu pravica i sloboda sama po svijetu, nego se za pravicu i slobodu treba boriti.**"

Citirani dio teksta odnosi se na vrijeme iz 1936. godine, odnosno obilježavanje 250. obljetnice doseljavanja skupine Bunjevaca u Bačku.

Unatoč tomu što je od te obljetnice proteklo nepunih sedam decenija, za pravicu i slobodu još uvijek se moraju boriti Bunjevački Hrvati, ali i većina naroda na prostorima bivše Jugoslavije.

Unatoč tomu što u svijetu prevladava mišljenje da je Francuska domovina KRAVATE, njemačka novina "Welt am Sonntag" nedavno je objavila tekst kako je Hrvatska domovina ovog tekstilnog ukrasa.

Novinarka Welta se osvrnula i na Guinnessov rekord iz 2003. godine, kada je oko pulske Arene svezana najveća kravata na svijetu, duga čak 508 metara.

Aktualni ministar poljoprivrede u Vladi Republike Hrvatske **Petar ČOBANKOVIĆ**, javnosti poznat i kao dobričina Pero, tvrdi za vino "Iločki traminac", ne da je najbolje nego savršeno.

Oni koji su kušali ovaj napitak, sasvim je sigurno, složiti će se sa ministrom Čobankovićem. Tim prije što je on i vrstan enolog, odnosno kvalificirani poznavatelj i ocjenjivač kvalitete vina.

Krivo (o)gledao: Nikola J. IVANOVIĆ

Gradonačelnik imenovao Antu Domića

BRČKO DISTRIKT - Poslije izbora koalicijski partneri su se dogovorili da će nova Vlada imati i funkciju gradonačelnika, odnosno zamjenika gradonačelnika i da će on biti iz reda HDZ-a. Ovo je regulirano i izmjenom Statuta.

U ponedjeljak, 13. 02. je Mirsad Đapo, gradonačelnik Brčkog imenovao dr. Antu Domića za svog zamjenika.

Domić je zastupnik u skupštini Brčko Distrikta BiH, a u prijelaznoj Vladi je obnašao dužnost šefa odjeljenja za zdravstvo i dolazi iz reda Hrvatske demokratske zajednice. U roku od deset dana zastupnici u skupštini Distrikta treba da se izjasne o ovoj odluci. Očekuje se da će odluka dobiti potrebnu većinu. (stb)

U Bačkoj žele odnaroditi Hrvate

Po ocjeni akademika **Dalibora Brozovića** u Bačkoj se pokušava denacionalizirati dio hrvatske nacionalne manjine.

Denacionalizacija se želi provesti tako da se osnuje nova samostalna nacionalna manjina s novim "bunjevačkim standardnim jezikom", tvrdi akademik Brozović.

Kratko i (ne)jasno

- Utopija je vjerovati u besklasno i besklasno društvo

- U mojoj tvrtki profil radnika je - trbušast.

- Poruka zimogroznima: radije grlite ženu nego radijator.

- Mi kao da smo nacija kemičara. Dok jedni miksaju, drugi stalno nešto mučkaju.

- I to je dostignuće civilizacije. Dok jedni drže dijete, drugi gladuju.

- Imamo dovoljno glasnogovornika, ali nemamo dovoljno jasnogovornika.

- Dvojba - hoćemo li malo kartati ili osnovati novu stranku?

- Zlonamjernici su uvijek najbolje informirani.

- Nekada su snimali umjetničke filmove, a danas - umjetničke projekte.

- Naše misice su obdarene viskormalnim oblinama.

- Dok jedni nastoje živjeti bez grijeha, drugima je draži život s njegovim oprostom.

- Mi smo navalili u Europu, a naši su ljudi već odavna razasuti po svijetu.

Sveb

Nove prijetnje smrću uposlenicima NIU "Hrvatska riječ" PET POZIVA ZA ZEBNJU I OSUDU

Anonimni muškarac mladih godina u telefonskim pozivima prijetio klanjem i grubo vrijeđao na nacionalnoj osnovi - Policija obaviještena, istraga u tijeku - Javne osude Bojana Kostreša, Nezavisnog društva novinara Vojvodine, Udruženja književnika Srbije, HNV-a, DSHV-a

Pet anonimnih telefonskih poziva, u kojima se uposlenicima "Hrvatske riječi" vrijeđa na nacionalnoj osnovi, ponovno je uznemirilo javnost, kako hrvatske zajednice, tako i šire.

Policija je odmah obaviještena o svih pet telefonskih poziva, službenice koje su pozive primile dale su izjavu, no do zaključenja lista službenih informacija o tome tko je vlasnik prijetećeg glasa s druge strane žice - još nije bilo.

Prvi se poziv dogodio u četvrtak 2. veljače, u 10,20. Glas nepoznatog mladog muškarca bio je jasan: "*Ustaše, sve ću vas doći poklati, marš kućko jedna.*" Policija je odmah pozvana, ali je ubrzo, prije dolaska policajca, u 10,35 nepoznati muškarac ponovno pozvao: "*Pomoz Bog, ustaše jedne, prestanite pisati, smradovi ustaški, marš.*" Nakon što je policajac uzeo izjavu od dvije djelatnice "Hrvatske riječi", koje su toga dana jedine bile u redakciji budući da se list četvrtkom tiska i novinari uglavnom nisu u prostorijama Ustanove, uslijedio je treći poziv, u 12,10. Sadržaj toga poziva toliko je vulgaran da nije za novine.

Deset minuta iza toga poruka je bila sljedeća: "*Pošto znam da ste me snimali, sad ću vam uletiti i razbit ću vam ustaške face.*"

Nakon ovog četvrtog poziva službenice "Hrvatske riječi" zaključale su prostorije i izašle iz zgrade.

Sutradan, u petak 3. veljače, u 10,50 ponovno se telefonom javio isti muškarac i rekao: "*Imate tri minute da izadete, postavljena je bomba u zgradi.*" Policija je i ovoga puta izviještena.

Ovo nije prvi put da se uposlenicima "Hrvatske riječi" anonimno prijeti smrću. Prije dvije godine, 13. i 14. siječnja 2004. godine u pet navrata nepoznati je muškarac prijetio ubojstvom ako još jednom izađu ove novine. Policija je obaviještena odmah, ali do dana današnjeg ni javnosti niti djelatnicima Novinsko-izdavačke ustanove "Hrvatska riječ", čiji je osnivač Hrvatsko nacionalno vijeće, nisu otkriveni rezultati istrage.

Na vijest o ponovnim prijetnjama "Hrvatskoj riječi" oglasili su se osudama predsjednik Skupštine Vojvodine Bojan Kostreš, Nezavisno društvo novinara Vojvodine, Udruženje novinara Srbije, Hrvatsko nacionalno vijeće i Demokratski savez Hrvata u Vojvodini.

HRVATSKA RIJEČ - 10. 02. 2006.

"Mobbing" zlostavljanje na radnom mjestu

Na zahtjev aktivistkinja penzionerki Tuzla, 31. siječnja 2006. je u Domu penzionera u Tuzli, dr. sc. Alija Sutović, neuropsihijatar Klinike za psihijatriju UKC Tuzla, održao je edukativno predavanje na temu "Mobbing" - zlostavljanje na radnom mjestu.

Riječ je obliku ponašanja na radnom mjestu, kada jedna ili više osoba sistematski i kontinuirano ugrožava drugu osobu, narušavajući njen ugled, čast, ljudsko dostojanstvo i integritet sve do njenog uklanjanja s radnog mjesta. Ovdje svakako treba navesti i nemoralne ponude, koje se svrstavaju u seksualna zlostavljanja u radnoj sredini, kojima su češće izložene osobe ženskog spola.

Uzrok "mobbinga" najčešće je ljudska zloba, zavist, a žrtve su tek zaposleni i najstariji radnici pred penziju, zatim, kreativni radnici, poštenjaci, osobe koje traže samostalnost u radu, a vrlo često i pripadnici manjinskih grupa, etničkih ili spolnih, homoseksualci...

S druge strane, među "moberima" ili zlostavljačima se mogu okarakterizirati poremećene osobe ili psihopati, osobe koje nemaju kapacitet za ljubav, radost, koje nemaju kreativnosti pa se najradije služe tuđom, ljudi bez smisla za davanje i dijeljenje.

Prema riječima dr. Alije Sutovića, rezultati mobbinga su patnja, depresija, osjećaj degradiranosti, utučenost, sklonost plaču, samoizolacija, osjećaj krivnje, a često se kao posljedica mogu javiti i psihička i tjelesna oboljenja poput, smetnji želuca, boli u leđima, šećerna bolest, bolest štitnjače, bolovi u vratu, mučnina, glavobolja, umor, nesanica, poremećaj pamćenja, nedostatak koncentracije...

- Mogu se javiti i teška psihička i tjelesna oboljenja, a najdrastičnija posljedica su samoubojstva - istakao je dr. Alija Sutović, navodeći primjer Njemačke u kojoj se godišnje zbog "mobbinga" ubije oko hiljadu ljudi.

Kako je istakao ovom prilikom dr. Alija Sutović, bez obzira što su za ovu temu interes pokazale žene koje su praktično završile radni vijek, saznanja o "mobbingu" one će moći prenijeti u svojim životnim sredinama, što će biti od velike koristi za cijelu društvenu zajednicu.

Azra Kunosić

ZNATE LI?

■ Do nedavno se mislilo da su razglednicu izumili Nijemci. No, engleski povjesničar Edward Proud dokazano tvrdi da otkriće razglednice pripada Englezima. Javnosti je pokazao razglednicu iz Londona koju je Theodore Hook poslao sam sebi 1840. godine, to je 20 godina prije nego što Nijemci navode za svoj izum.

■ Najveći proizvođač cvijeća na svijetu, uopće je poznato, jest Nizozemska. Na drugom mjestu je Indija, koja najveći dio raznolikog cvijeća proizvede u pustinji Thar i to zahvaljujući izgrađenom sustavu za navodnjavanje.

■ Najnovija arheološka istraživanja pokazala su da su neandertalci, koji su se pojavili prije 230 do 300 tisuća godina i iščezli pred 30-tak tisuća godina, znali praviti ljepilo kojim su na drvene drške pričvršćivali kamene šiljke.

■ Čuveni fizičar, matematičar, astronom i filozof Isaac Newton, izumitelj zakona gravitacije, bio je i član engleskog parlamenta, ali tijekom svog mandata samo se jednom javio za riječ: zatražio je da se otvore prozori kako bi se prozračila dvorana.

■ "Otac" slavnog detektiva Maira, belgijski pisac Georges Simenon, rođen je u petak trinaestog dana u mjesecu, ali je njegova praznovjerna majka dala u crkvene knjige upisati datum dvanaesti.

■ Fleke koje na svom tijelu imaju krave su unikatne kao i otisak prsta ili pahulja snijega, odnosno ne postoje dvije krave s istim oblikom fleka.

■ Prva javna kino predstava održana je u Parizu na Boulevard des Capucines u "Salon Indien" 28. ožujka 1895. godine. Prikazano je desetak kratkih filmova, a jedan od njih je i "Dolazak vlaka", u kojem su neki kadrovi ostavljali dojam da će vlak ući među gledatelje u dvorani. Neki su čak pokušavali i pobjeći.

■ Riječ "koktel" izmišljena je u Elmsfordu, u američkoj državi New York. Konobarica u gradskom baru je ukasila prostor perima iz pijetlova repa i jedan dobro raspoložen gost zatražio ju je jedno pero, tj. "cock tails". Konobarica mu je pomiješala neka pića i jednostavno u čašu stavila pero.

■ U gradu Staffordshieru, u Velikoj Britaniji, održava se svake godine Svjetsko prvenstvo u hrvanju nožnim prstima. Cilj borbe je odgurati stopalo protivnika na drugu stranu posebno izraženog ringa koristeći se nožnim prstima.

■ Zato što ih ljudi ližu da bi ih zalijepili, ljepilo na poštanskim markama u Izraelu mora biti košer (herbejski: prikladno, pobožno), tj. ne smije imati sastojke koje ne dopuštaju stroga pravila religioznih propisa za pripremu hrane.

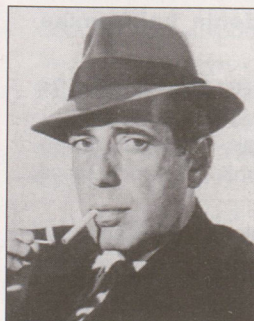
FENIKS

IZ ŽIVOTA POZNATIH IZ ŽIVOTA POZNATIH

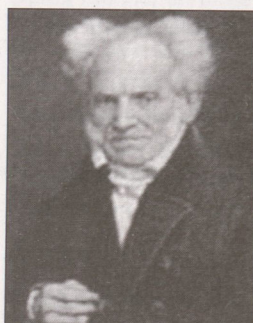
VELIKA POGREŠKA

Američki filmski glumac Humphrey Bogart (1899-1957) trebao je, poput svoga oca uglednog kirurga, postati liječnik, ali je već kao srednjoškolac izbačen iz škole.

U I. svjetskom ratu ranjen je u usta i gornja mu je usna ostala paralizirana. Volio je alkohol, cigarete i žene. Ženio se četiri puta, posljednji put s 19-godišnjom Lauren Bacall koja je kasnije postala poznata glumica i njegova filmska partnerica u mnogim filmovima. Svog jedinog Oscara dobio je za ulogu u filmu "Afrička kraljica" gdje glumi vječito alkoholiziranog trgovca u prašumi. Kažu da je tijekom snimanja filma i bio pijan, a to ga je koštalo života. Na samrtni smogao je još toliko snage da posljednji put spomene njemu toliko drag alkohol: "Pogreška! Nikada nisam smio prijeći s viskija na martini!"

LUTNJA ZBOG PREZIMENA

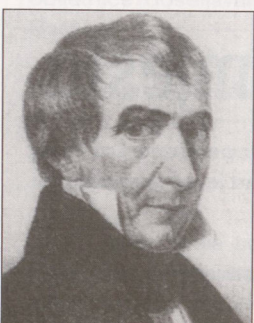
Jedan od najvećih svjetskih filozofa uopće, Nijemac Arthur Schopenhauer (1788-1860) bio je nepodnošljivo principijelna osoba. Okolina ga nije voljela niti prihvaćala. Naročito je bio osjetljiv na svoje prezime (kako je napisao) i nikada nije htio platiti nijedan račun s krivo napisanim prezimenom.

Jednom je dobio račun od mjesnog krojača za odijelo na kojemu je pisalo Schoppenhauer, umjesto Schopenhauer (jedno "p" više) i nije htio platiti. Kad ga je krojač posjetio nakon mjesec dana tražeći novac, on mu je pokazao račun: "Ja nisam taj gospodin s ovog računa. Potražite ga drugdje!" I nije mu platio.

PREDUGAČAK GOVOR

Američki predsjednik William Henry Harrison na svečano davanje predsjedničke prisege (04. 03. 1841.) doputovao je vlakom, a održao je govor koji je trajao čak jedan sat i 45 minuta.

Nakon tog maratonskog govora zaradio je tešku upalu pluća i nakon samo 31 dan predsjednikovanja (najkraći mandat) je umro. Njegov unuk (predsjednik od 1889. do 1893.) Benjamin Harrison uveo je 1891. godine u Bijelu kuću električnu rasvjetu, ali se panično bojao struje. Čitavoj svojoj obitelji strogo je zabranio da diraju prekidače tako da je svjetlo ponekad gorjelo i noću i danju ako u blizini nije bilo nekoga od posluge da stisne prekidač.

NASLIKANI ANDEO

Jednoga dana pojavio se u ateljeu francusko-ga slikara Gustavea Courbета (1819-1877.) njegov dugogodišnji prijatelj. Povjerio mu se da je konačno odlučio prekinut s momačkim životom. Sami, trebao bi pronaći odgovarajuću mladenku. Courbet mu reče:

"Pa što nedostaje gospodici Mussete? Prekrasna je. Izgleda kao anđeo!"

"Ma daj! Kad je bolje pogledam, doima se

kao da je naslikana..."

"A jesi li ti ikada vidio anđela koji nije naslikan?", kroz smijeh mu odgovori slikar.

PET FUNTI

Po mišljenju većine svjetskih bivših i sadašnjih premijera i predsjednika država, kraljeva i careva, najznačajniji britanski premijer bio je Winston Churchill. Mnogi ga pamte kao vrlo domišljatu, ali i nadasve ciničnu osobu. Jednom je u društvu svojih suradnika bio na večeri u nekom restoranu. Plaćajući račun primijetio je da mu je konobar uzvratio manje novca nego je trebalo. Radilo se o pet funti. Obratio se konobaru:

"Gospodine, negdje mi je nestalo pet funti. Ako ih slučajno nadete, vratite mi ih sutra kada navratim. A ako ih ne nadete, slobodno ih zadržite za sebe!"

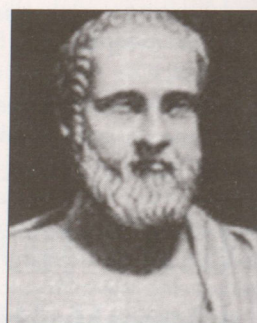
LIJEP GOVOR

Slavni starogrčki učitelj govorničtva u Ateni, Izokrat, poučavao je tom umijeću mnoge državnike, slavne vojskovođe i druge javne osobe. Na jednom satu govorničtva, jedan od slušatelja postavi mu pitanje:

"Tolike ljude ste naučili i mnoge sada učite lijepom govoru. Kako to da vi nikada i sami niste javno govorili?"

Izokrat se kratko zamisli, pa mu odgovori:

"To nije ništa neobično. Evo vam primjer brusa. Ni on koji oštri noževe nije oštar!"

SVINJSKA NJUŠKA

Francuski kipar Auguste Rodin (1840-1917) često je svoje kipove radio da imaju sličnosti s pojedinim životinjama.

"Čim bih vidio da netko sliči na neku životinju, osjetio sam potrebu da to prikažem kroz mramor... Jedan američki biznismen i milijarder imao je, recimo, svinjsku njušku i ja sam ga tako nekako i napravio..."

"Ali, zar se taj čovjek nije požalio? Zar se nije

osjećao uvrijeđenim?", upita ga prijatelj.

"Niti govora! Jer, s obzirom na astronomsku cijenu koju je platio i na moju svjetsku reputaciju, bio je uvjeren da je poprsje prekrasno!"

"DON QUIJOTE" U ORIGINALU

Francuski kralj Luj XIV. nikako nije podnosio jednog plemića u dvoru koji mu se na svakom koraku ulizivao. Jednoga dana odlučio je nešto učiniti kako bi ga nasamario. Pozove ga u svoje odaje, pa ga upita:

"Znate li vi slučajno španjolski jezik?"

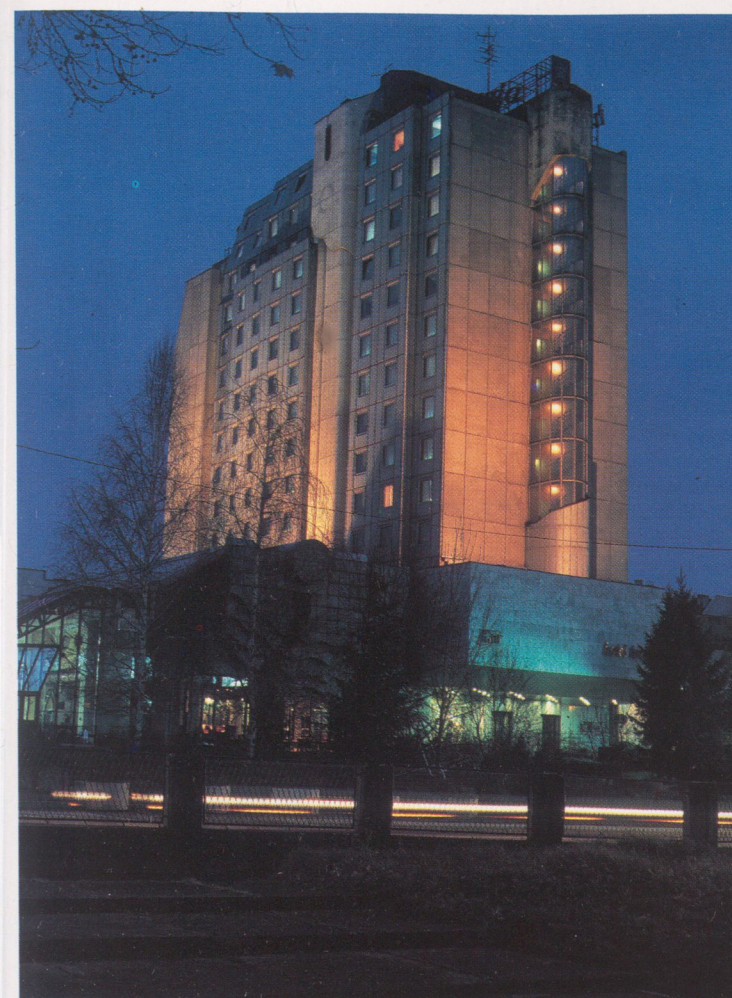
"Ne, Veličanstvo", odgovori plemić.

"Šteta, baš šteta", reče kralj i otpusti ga.

Plemić pomisli kako ga je kralj namjeravao poslati u Španjolsku kao veleposlanika, pa stade učiti španjolski. Nakon dva mjeseca pojavi se opet pred kraljem.

"Veličanstvo, vrlo dobro sam naučio španjolski."

"Izvršno, čestitam! Sada možete u mojoj knjižnici pročitati "Don Quijota" u originalu!"

Hotel "Tuzla" d.d. Tuzla
Muharema Fizovića Fiska 15, 75000 Tuzla
Bosna i Hercegovina • Europa
Tel/Fax: +387 35 250 050; 248 070; 271 415
E-mail hoteltz@inet.ba www.hotelztz.inet.ba

WELCOME TO Sezam

TUZLA, BOSNIA & HERZEGOVINA

Pivnica / Pub
KORZO SEZAM 2
Gradska kafana / Central Café
KAPIJA SEZAM 5
Konoba / Tavern
TENIS SEZAM 4
Fast Food
SEZAM 1
Kafe-bar / Café
PROFESOR SEZAM 6
Čevabdžinica / National Grill
SEZAM 3

Šampion zdravlja GRAH

Na ovu moćnu bilju toliko smo navikli da nam se čini obična. No, podsjetimo se zato: grah snižava kolesterol, regulira tlak, opskrbljuje mineralima, a po novim vijestima, čuva nas od raka

Kako grah spašava zdravlje

Britanski istraživači koji potpisuju studiju o antikancerogenom učinku graha precizirali su da inositol pentakisfosfat (ne, nema kraće ime) blokira enzim koji sudjeluje u rastu tumorskih stanica, i na taj način koči angiogenezu i razvoj tih stanica. U časopisu Cancer Research dr. Marco Falasca piše kako se sad vjeruje da je "inositol pentakisfosfat obećavajuće oružje u borbi protiv raka", ali i da je svako uzimanje hrane koja sadrži grah "oblik prevencije od karcinoma".

Upravo je dr. Falasca opisao kako to, kao veliki saveznik našega imena. Inositol pentakisfosfat diko je šire skupine enzima za koju se još od 80-ih godina prošlog stoljeća zna da imaju ključnu ulogu u nastanku i razvoju ljudskih tumora. Široka "obitelj" enzima fosfoinositid 3-kinaze (PI3K) sadrži barem 12 enzima koji utječu na nastanak (ili izostanak) poznatih vrsta raka, kao što su karcinom pluća ili dojke. No, u zadnjih dvadesetak godina istraživanja učinka ovih tvari su "tapkala u mraku": poznati inhibitori opasnih enzima bili su i sami suviše toksični, nestabilni i neprikladni za primjenu. S inositolom pentakisfosfatom drugačija je stvar. Ta tvar, koje ima u grahu i drugim legumima, ali i u žitu i orasima, prirodna je neškodljiva. Novi aktivni nutrijent farmakološkog djelovanja oduševio je istraživače u laboratorijima: pokazalo se da učinkovito ubija stanice raka, i to tako što im blokira kretanje i opskrbu. Učinci koje su njime postigli na životinjama usporedivi su s učincima cisplatina, lijekova koji se koriste za suzbijanje nekih karcinoma. Klinička primjena "spasonosne tvari" iz graha tek predstoji, no grah je ovim otkrićem dobio novo značenje kao nutricionistička preporuka.

Poštujte svoje TIJELO

Glavobolje se također češće javljaju u uvjetima pada atmosferskog tlaka i povećane vlažnosti, a vjerojatni uzrok su reakcije krvnih žila oko i unutar mozga na te nepovoljne meteorološke parametre.

Od davnine je poznata povezanost bolesti dišnog sustava i reumatskih bolesti s vremenskim prilikama i blagotvorno djelovanje klimatskih lječilišta na takve tegobe. Znanstveno je dokazano da se određene bolesti probavnog sustava i psihičke bolesti češće javljaju u određenim godišnjim dobima. Krvožilni sustav vrlo je osjetljiv na promjene meteoroloških parametara, temperature, tlaka i vlage zraka te ostalih. Posljedice se manifestiraju simptomima mozga i/ili srca. Kod bolesnika s cerebrovaskularnom bolešću zbog nepovoljnih vremenskih prilika može doći do nesvjestice, vrtoglavice, poremećaja vida, a u težim slučajevima i do nastanka moždanog udara. Oboljeli od kardiovaskularnih bolesti također su vrlo osjetljivi na nagle promjene vremena te može doći do zaduhe, stenokardije, nepravilnog rada srca i drugih simptoma.

Ako se ne osjećate dobro, poštujte svoje tijelo, odmorite se i po mogućnosti odgodite obveze za drugi dan. U svakom slučaju, pravilnim ponašanjem uklonit ćete dodatna, nepotrebna opterećenja organizma, a svoje dane učiniti kvalitetnijima, bez ili sa značajno manje nemilih incidenata.

IN MEMORIAM

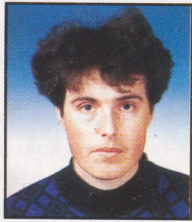
Dana, 20. veljače 2006. godine navršilo se deset godina od smrti naše drage

ELVIRE (rod. JOSIĆ) TADIĆ

S ljubavlju suprug Markan, sinovi Vlado i Viktor, snahe Ana i Lucija, unučad: Hrvoje, Anita, Marcela, Martina, rodbina i prijatelji.

Sjećanje na mog voljenoga druga i dragu nam majku

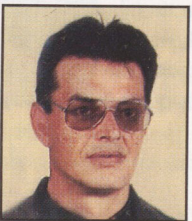

DRAGICU (rod. STJEPIĆ) BARUKČIĆ

iz Orašja
13. 02. 2004 - 14. 02. 2006.

Što reći, godine su dvije prevelike tuge i bola. Čemu život kada ostadoše samo suze, supruga Ive, kćerki i Maria sina tvoga.

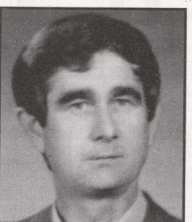
Dana, 08. veljače 2006. navršilo se pet tužnih godina od smrti našega dragog oca, sina i brata

DRAGANA (FILIP) DIVKOVIĆA

08. 02. 2001 - 08. 02. 2006.

Sjećanje na tebe ostat će vječno. Počivaj u miru Božjem! Tvoji najmiliji

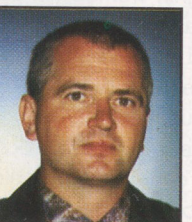

RATKO KRSTIĆ

02. 02. 1991 - 02. 02. 2006.

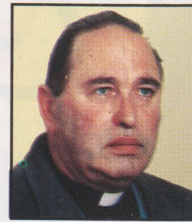
Život je prolazan a ljubav je vječna. Tvoji najmiliji

Dana, 14. veljače 2006. godine su dvije godine kako je umro naš voljeni

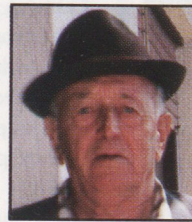
TOMO GALUŠIĆ

Vječno ćeš živjeti u našim srcima. Tvoji najmiliji.

Prečasni ŠIMO JANJIĆ

Dana, 01. ožujka 2006. godine navršit će se tri godine od smrti prečasnoga Šime Janjića, župnika RKT župe u Živicama i dekana Tuzlanskoga dekanata. Hvala ti na svakoj riječi da ljubimo Boga, Crkvu i domovinu. Počivaj u miru Božjem. Vjernici RKT i župe Živnice, svećenici Tuzlanskoga dekanata i prijatelji.

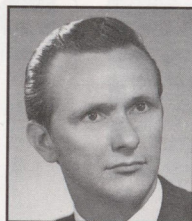
IVO MARTINOVIĆ

(1922 - 2004)

Dana 25. veljače ove godine navršavaju se dvije godine otkako si prešao iz ovoga života u vječnost. Bio si svjetionik mnogim kršćanima, putokaz i uzor mnogim ljudima, a posebno svojoj obitelji. Ponosimo se s tobom! Hvala ti za sve!

Vjerujemo da ti je, za sve to, dragi Bog nagrada. Iako, vidljivo, nisi više među nama, ostao si trajno u našim srcima. TVOJI NAJMILIJ: supruga Janja sa djecom.

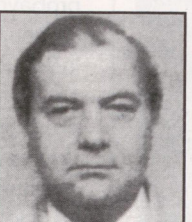
Dana, 09. veljače 2006. godine navršava se deset godina od smrti dragog nam supruga, oca, djeda svekra i punca

FERDE (ANTUN) DIVKOVIĆA

S poštovanjem i ljubavlju čuvat ćemo uspomene na tvoj dragi i plemeniti lik. TVOJI NAJMILIJ: supruga Senka, kćerka Vesna, sin Boris sa porodicama.

Dana, 24. veljače 2006. godine navršit će se osam godina od smrti našega

NIKOLE MATANOVIĆA

Najdraži, vrijeme prolazi, a praznina, bol i tuga ostaju. Nikada nećemo zaboraviti tvoju dobrotu i plemenitost. TVOJI NAJDRAŽI: majka Rada, supruga Zdenka, sestra Milica s obitelji.

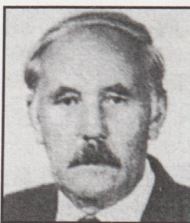
16. veljače 2006. godine navršilo se devet godina od smrti

MARE (rod. GRBIĆ) TOMIĆ

Najdraža, praznina i bol bez tebe i vrijeme ne može izbrisati. Hvala ti za svu dobrotu koju si nam pružila. TVOJI NAJDRAŽI: suprug Mato, kćerka Zdenka, sin Dragan, snaja Vera, unuka Maja.

Dana, 05. veljače 2006. godine navršilo se 40 tužnih dana otkako je prestalo da kuca srce našega voljenog supruga, oca i djeda

PETAR ZUBAK

(28. 12. 2005 - 05. 01. 2006)

Tvoja dobrota, plemenitost i tvoj lik vječno će živjeti u našim srcima.

TVOJI NAJMILIJ: supruga Ana, kćerka Nada, sin Željko, unuka Nina i snaha Olivera.

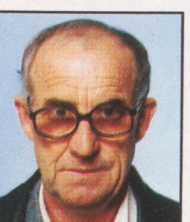

MARA ĐURIĆ

18. 01. 1936 - 05. 01. 2006.

S poštovanjem i ljubavlju sjećat ćemo se tvoga plemenitog lika i majčinske dobrote. Počivala u miru Božjem! TVOJI NAJMILIJ: suprug Filip, djeca: Gordana, Milenko, Milica i Spomenka s obiteljima.

Dana, 24. veljače 2006. godine navršit će se godina dana kako je prestalo da kuca srce našega dragog supruga, tate i djeda

RADE GARAŠEVIĆ

(1945 - 2005)

Nedostaje nam Tvoja topla riječ, Tvoj zagrljaj, Tvoja neizmjerljiva ljubav prema svima nama. Vječno ćemo te pamtiti i za tebe moliti. Počivao u miru Božjem.

Tvoja supruga Kata, kćerka Zlatica, sin Zlatko, zet Matija, snaha Slađana, unučad Neven, Filip, Sara, Klara i Bono.

Glasnikova SKANDINAVKA

AUTOR: ROBERT STRAUS	BANJALUČKI BISKUP FRANJO	ŽESTOKA PIĆA ZA POBOLJ- ŠANJE TEKA	SUVREMENA BALEKINA PILIPENKO	USKLIK DOZIVANJA	BLAGDAN "ZALJU- BLJENIH"	MITOLOŠKA BOGINJA OBMANE	SIPATI TEKUĆINU	KRATICA ZA "AMPER"		RIJEKA U BOSNI	LATINSKI DVO- GLASNIK	"REDOVNA GOTOVINSKA OTPLATA"	PLODNO PODRUČJE U PUSTINI	"VALEN- TINOVO"	RADIO LOKATOR	OKRUGLO SLOVO	POTVRDNA RJEČICA	ŽITELJKA ISTRE	
FINSKI PUČKI EPOS									BRODOVI NA VODENU PARU JEDNOROG										
NARKOTICI								POTAJNA AKTIVNOST GRAD U SRJEJMU								ŠAMPION KUMIR			
SLATKI PROIZVOD PČELA				ZITELJI LACIJE, JAPANSKA MJEŠA						ODOSTRAG GRAD U ITALIJI							"TEMPO" GRAD U RUSIJI		
MELODIJE, NAPJEVI						RIJEKA U HRVATSKOJ RUMUNJSKO MUSKO IME						LUKA U MAROKU ELEKTRIČNA ČESTICA							
GRADSKO ČETVRTI							OBRAĐIVATI ZEMLJU PLUGOM "NATRIJ"						OPIJUM ELEMENT TELUR						
ŽENSKO IME, GLUMICA RINA				VITKO POKRETNOST EL. MOTORA					PAPINSKI SUD U RIMU "LITAR"						TEKSTILNA BILJKA GLAZBENI INSTRUMENT		RAGBI KLUB ST. NJEM. SKLADATELJ FRANZ		
RIMSKIM BROJKAMA "TOI"			ŽEN. IME OD MILJA POTPUNA ISTINA					KOJE JE NAČINJENO OD GLINE											
ZRAKOPLOV																			
JEDNAKO VRIJEDNO																			
LISTONOŠA (MNOŽ.)																			
SIMBOL ZA FOSFOR		GOJENJE STOKE NAŠ SLIKAR HAIM															ŽESTOK, LJUTIT	"TONA" RAZDOBLJE KAMENOG DOBA	
TRPKO, POMALO GORKO																	27. I 17. SLOVO ABECEDNE	NEGACIJA VOZILO SA DVA MOTORA	
OBAVLJATI SIVANJE						SKICA, CRTEŽ (FRANC.)											ZID OKO TVRĐAVE		
RIJEKA U UKRAJINI, PRITOKA SLUCA				"KARAT" IŠČEZNUĆE													AUTO OZ- NAKA ZA LJUBLJANU	RIJEKA U RUSIJI RIJEKA U MABARSKOJ	
ELEMENT ASTATIN		KRAT ZA "NUMERO" RAZMIŠLJATI				AUTO OZ- NAKA ZA IRAN	MIRISNA UKRASNA BILJKA (MNOŽ.)	PETI VOKAL	GRAD U PAKISTANU	FRANCUSKI SAMSONJER MONTAN	BOLNI KRIK	PRVO SLOVO ABECEDNE	GRAD U ITALIJI						
LJUBAVNICI IZ VERONE														UZRUJANOST					
NAJTANJE SLOVO		VARNICA PLANINA U BOSNI						VRSTA VRBE PETAR OD DRAGOSTI					JADNICA GOGOLJEV JUNAK BULJABA						
KOJI SU POTPUNO JEDNAKI						BANJA U BELGIJI				AM. SAVEZNA DRŽAVA								LATINSKO M. IME KOLA ZA MUNICIJU	
MAKAR, PREMIDA						ZADAH, MIRIS				GLUMICA ILIN								VRSTA BA- KTERIJA MODEL	
PRIBOR ZA SIVANJE					PAMUČNA TKANINA OBLIK Ž. NOGU														
VRSTA ANALGE- TIKA											ORAČ, AGRIKOLA "RVAČKI KLUB"							"TERMO ELEKTRANA"	RIJEKA NA DALEKOM ISTOKU
DANAŠNJE JAPANSKO PISMO								USITNITI (LAT.) NJEMAČKA											
POLUDRAGI KAMEN						REGISTAR PODATAKA								ŠEPRTLJA, NEZNALICA					

Glasilo
Hrvatskog kulturnog društva
"Napredak" Župe Soli
List za kulturu i
društvena pitanja

Osniivač i izdavača: HKD Napredak Tuzla • **Za izdavača:** Dr. sc. Miroslav Petrović, predsjednik HKD Napredak
• **Glavni i odgovorni urednik:** Juraj Novosel • **Lektor:** Alen Matošević • **Uredništvo:** Zdravko Andić, Šimo Ešić,
Vlado Kerošević, Petar Matanović, Alen Matošević, Juraj Novosel, mr. Luka Tunjić • **Urednik fotografije:**
Martin Antunović • **Unos teksta:** Kata Čajić • **Adresa:** Tuzla, Kazan mahala 2/II • Tel/fax: 035/272-061 •
E-mail: napredak@inet.ba • **Tehnička priprema, repro i štampa:** PrintCom d.o.o. Grafički inženjering Tuzla
• **Račun:** 132-100-03108521-25 kod Tuzlanske banke d.d. Tuzla - HKD Napredak, Tuzla - za Glasnik • List je
upisan u evidenciju javnih glasila u Republičkom komitetu za informacije pod rednim brojem 05/93 - 15. 03.
1993. Na temelju Mišljenja Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta TPŽ broj 10/1-483-9/98., list
Hrvatski glasnik je javno glasilo, te prema članu 19. točka 13. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga
- ne plaća porez • List izlazi mjesečno • Tekstovi i fotografije se ne vraćaju

ANTUNOVIĆ

"CENTAR ANTUNOVIĆ"

TRGOVAČKO - POSLOVNO HOTELSKI OBJEKT
I BENZINSKA POSTAJA S AUTOPRAONICOM
Ljubljanska avenija, Zagreb

ZAGREB, S. KRALJEVEC, Kobiljačka 102, Tel.: ++385 1/20 47 111,

E-mail: info@antunovic.hr, www.antunovic.hr

BRČKO: Tel. ++387 49 216 031 - ORAŠJE: Tel. ++387 31 713 160

Rudnici "kreka" u Tuzli, d.o.o.

120 GODINA

HERCEG tisak

AUTOR

AGENCIJA ZA POSREDOVANJE

u oblasti intelektualnih usluga,
sportskih, kulturno-estradnih
programa i izradi projektne doku-
mentacije u oblasti privrede i
nauke

75000 Tuzla, Slavka Mičića 5

Tel./fax: 261-526
Fax: 257-525
Mob. 061-132-930

SUTON

grafička industrija

PODLISTAK
HRVATSKOGA
GLASNIKA

GLAS

BRČANSKIH HRVATA

LIST ZA DRUŠTVENA I KULTURNA PITANJA

OBRED POSVETE CRKVE

Nadbiskup Vrhbosanski Uzoriti Vinko Kardinal Puljić izvršio je u nedjelju 29. siječnja obred posvećenja župne crkve u Poljacima a u prisustvu velikog broja vjernika iz ove Župe i okolnih brčanskih mjesta. Crkva je izgrađena sada već daleke 1963. godine pod ravnanjem tadašnjeg župnika vlč. Miodraga Viškovića, a istu je blagoslovio Nadbiskup Vrhbosanski uzoriti Marko Alaupović. Te je godine u Župi živjelo više od 3000 vjernika dok ih danas ima svega oko 400. Crkva je za vrijeme rata bila u potpunosti uništena a obnovio ju je 1999. godine župnik i dekan brčanskog dekanata vlč. Đuro Živković sa svojim vjernicima.

- Neka ovaj čin bude poticaj mnogim župljanima koji su vani ali i političarima da osiguraju dostojne uvjete za povratak, između ostalog, kazao je, ovom prigodom, kardinal Puljić.

Među brojnim gostima nalazili su se i zamjenik brčanske supervizorice Gerhard Sotheim, Predsjednik i dopredsjednik brčanske Skupštine prof. Dr. Milan Tomić i Ivan Krndelj, Gradonačelnik Brčkog Mirsad Đapo, zastupnici u brčanskoj Skupštini dr. Anto Domić, Ivica Ageljić, Pero Gudeljević kao i bivši gradonačelnik Siniša Kisić.

ČETIRI MILIJUNA KM ZA POTICAJ POLJOPRIVREDNICIMA

Da se u Brčko distriktu BiH veliki značaj polaže u ovdašnju poljoprivrednu proizvodnju dokaz je i usvojeni ovogodišnji proračun ovog područja za fiskalnu 2006. godinu, u kojem se značajna sredstva usmjeravaju poticaju poljoprivredne proizvodnje. Radi se o respektabilnoj stavki u iznosu od četiri milijuna KM za poticaj poljoprivrednoj proizvodnji. Ako pogledamo praksu iz ranijih godina vidjet ćemo da je ovaj proces u distriktu opterećen administracijom i mučnim čekanjima od primanja zahtjeva, utvrđivanja činjeničnog stanja do isplate sredstava poljoprivrednim proizvođačima.

Prema riječima Šefa Odjela za poljoprivredu Peje Mendeša, prošlogodišnje kašnjenje je uvjetovano kasnijim donošenjem Proračuna za fiskalnu 2005. godinu te su stručne službe imale mnogo manje vremena kako bi mogle uspješno završiti vrlo obiman posao:

Nadamo se da ove godine nećemo imati sličnih poteškoća. Proračun je usvojen i moram

reći, da su sredstva u iznosu od 4 milijuna KM znatno veća od stanja u okruženju po ovom pitanju. Poticaj poljoprivrednoj proizvodnji u Brčkom se provodi još od 2002. godine. No, moram reći da su sredstva za poticaj u posljednje dvije godine znatno uvećana pa se nadam da će Brčko Distrikt biti unaprijeđen i kroz poljoprivrednu proizvodnju i razvoj poljoprivrednih gazdinstava, kazao je Mendeš.

Brčko Distrikt BiH će uskoro dobiti i Zakon o poticajima u poljoprivrednoj proizvodnji, čiji je prijedlog u prvom čitanju već dobio prolaznu ocjenu od strane Skupštine. Očekuje se njegovo usvajanje u tijeku ove godine, kao i donošenje niza potrebitih dokumenata za razvoj ove strane gospodarstva u Distriktu. Kako doznajemo u Odjelu za poljoprivredu u distriktu će u ovoj godini biti izrađen i Program poljoprivrednih gazdinstava, kao i svojevrsna Strategija razvoja poljoprivrede i svih pratećih institucija (veterinarske i selekcijsko-stručne službe).

KOMENTAR

A SAD, SEZAME, OTVORI SE!

Piše: Anto Pranjić

Oni koji su proživjeli novogodišnju noć domogli su se novih šansi. Netko će proći glavom kroz zid, netko će napokon diplomirati, a građanin N. N. će poletjeti. On već dvadeset godina živi u golubinjaku. Netko će se opametiti, netko će biti "pomilovan", a netko osuđen. Pred nečijom kućom medvjed će zaplesati, samo ne veselite se medvjedu pred tuđom kućom, on ne stoji na jednom mjestu, medvjed putuje.

Pa onda dalje: netko će naletjeti na "minu", netko će prokockati zadnju šansu. Nekome će poštar donijeti drago pismo, a nekome kaznenu uplatnicu za krivo parkiranje. Netko će biti konj, pa će šutjeti, netko će biti magarac, pa će progovoriti. Zato se i kaže: podmaži pa kaži. Biti će i onih koji će vjerovati kako će im "žito" roditi budu li s vragom tikve sadili. Netko će dobiti žuti karton, netko crveni, a netko nogom u Netko će priznati polovicu koja se oprašta, a netko će napredovati po službenoj dužnosti. S obzirom na to da i na onom svijetu ima povlastica, mogu napisati da će nekoga pojesti obični "crvi", a nekoga kalifornijske gliste. Nekome će liječnik propisati tablete za izazivanje žuči, nekom lijek protiv pamćenja. Netko će kupiti ulaznicu za povijest, netko mržnju protiv svega i svačega.

Nekome će liječnici zabraniti cigarete, a nekome i alkohol. Namnožiti će se i oni koji umjesto da podnesu ostavke, podnose izvještaje. Bilo je i onih a i biti će ih i dalje koji vjeruju da je svaka vlast od Boga dana. E, nije.

A ljudima će i dalje biti bolje da gledaju svoja posla nego televiziju. Ne zbog televizije, nego zbog onoga što njeni djelatnici moraju emitirati. Troškovi sahrana porasti će za pet posto, samo što to neće biti ništa u odnosu na troškove života; za upis u srednju školu tražiti će se fakultetska naobrazba. Sedma sila će i dalje biti novinari, a osma njihove supruge.

Političari će i dalje novinarima soliti pamet, a sebi biftek. Postoje i oni koji su istovremeno i političari i novinari. Izgleda da će njima pamet biti kao biftek.

Mnogi će vjerovatno vjerovati u bolje sutra. Vjerujem i ja, ali... Taman kada čovjek povjeruje da

su došla bolja vremena, neki ga "hajvan" vrati u stvarnost. Vjerujem da će mesari i dalje biti mesari. Nekome će se otkinuti dugme, ali će samo "ona" imati iglu i konac. Tako to počinje ... Nesretni roditelji će i dalje čitati školsku lektiru koju njihova djeca spretno izbjegavaju. U Brčkom i Dubravama djeca će se upisati u pubertet. Nekome će pjenušavi šampanjac zamijeniti oporo vino sadašnjice, a netko će sa šampanjca narednog jutra preći na sirutku. Neki će savjesno obavljati što je moguće manje posla, netko će mijenjati stan s parnim za stan s neparnim grijanjem. Nezaposleni će i dalje čekati posao, zaposleni i posao i plaću.

Ženama se neće vjerovati ako se kunu u čast, a muškarcima ako se kunu u žene. Netko će i dalje obožavati grčku muziku: buzuki, suzuki, sirtaki, kavasaki, nagasaki... U raju će nastupiti promjena na bolje. Političare će i dalje mučiti isti problem: kako da narod naprave prema vladaru. Može se dogoditi i to da moj prijatelj Žučo konačno pozove, jubilaru, dakle, prvu rundu za cijelo društvo. A sad, Sezame, otvori se, hoću da izađem.

BRČANSKI UČENICI I STUDENTI KORISNICI NAPRETKOVOG FONDA

za potporu i namještenje učenika i đaka u zanate

Ako je stara Ciceronova izreka koja glasi: "Jednako se jednakim vraća" ("Par pari refetur!") točna, onda se misija Hrvatskog kulturnog društva "Napredak" od postanka do danas čini ispravnom aktivnošću, jer ima svoje utemeljenje u, pored onoj ljudskoj, a onda i u činjeničnoj svrsi. Hrvatsko kulturno društvo "Napredak" nastalo je kao dobrotvorno društvo s osnovnom željom da pomogne đacima Hrvatima oko namještenja u zanate. Takva ideja u potpunosti je zaživjela kada je svjetlo dana ugledalo hrvatsko potporno društvo za namještenja đaka još 14. rujna 1902. godine, a nakon što je već bilo osnovano nekoliko društava s hrvatskim predznakom ("Trebević" Sarajevo, "Zvijezda" Vareš, "Majevica" Tuzla ili "Dinara" Livno).

Inicijativu za utemeljenje jednog društva "čiji bi rad obuhvatio cijelu Bosnu i Hercegovinu" pokrenuli su mostarski Hrvati.

"Po prokušanom iskustvu u početku nije sve išlo ni lako, ni jednostavno. Zanimljivo je da su teškoće bile tamo gdje bi ih, na prvi pogled bilo teže sresti. Ne u Napretkovoj nemogućnosti da dodijeli potpore nego se radilo o tome da ni ono malo sredstava nije bilo moguće rasporediti! Prema jednom vjerodostojnom sjećanju u svim državnim osnovnim školama (1905.) nije bilo ni 15 domaćih hrvatske djece/Tomislav Išek: "Mjesto i uloga HKD "Napredak" u kulturnom životu Hrvata Bosne i Hercegovine (1902. - 1918.), HKD "Napredak" Sarajevo, 2002. godine.

Aktivnosti oko potpore hrvatskim učenicima, đacima i studentima kroz godine, desetljeća, a evo, i jedno stoljeće, postala je jednom od najprepoznatljivijih i najučinkovitijih djelatnosti ovoga kulturnoga stogodišnjega društva.

U tom smislu "Napredak" je pomagao veliki niz kvalitetnih učenika i iz drugih naroda, poznate znanstvenike, pa i dva nobelovca (Prelog i Andrić). Među brojnim "Napretkovim" stipendistima veliki je broj i Brčaka. U ovom radu, pokušati ćemo analizirati sva imena - učenike stipendiste iz Brčkog kroz povijest ove "Napretkove" djelatnosti.

Samo su dva vjerodostojna dokumenta s kojima raspolazemo o imenima Napretkovih stipendista. To su: Napretkovi godišnji kalendar te Arhiv Napretka od 1925. godine do 1944. godine.

Prva osoba koja se spominje u Napretkovim kalendarima kao Napretkov stipendista jeste Martin Ikić, koji je redovitu potporu u iznosu od 400,00 dobio za izučavanje prava u školskoj 1911. - 1912. godini. U narednoj školskoj go-

dini 1912. - 1913. Napretkovu stipendiju za izučavanje gimnazije dobio je Luka Tutić u vidu 300,00 redovite potpore. U narednoj školskoj godini pored dvojice spomenutih Tutića i Ikića stipendiju je dobio i Mato Petrović iz Donjih Hrgova u iznosu od 200,00 redovite potpore za izučavanje gimnazije. U školskoj 1914. - 1915. godini svoju prvu jednokratnu potporu od strane Napretka dobio je učitelj pripravnik iz Brčkog - Josip Domicelj.

Godinu dana poslije Mato Petrović je kao uzoran učenik dobio mjesto u konviktu i to s djelomičnim plaćanjem, dok je Niko Petrović iz Donje Skakave dobio redovitu potporu i mjesto u konviktu. Iste godine je mjesto u konviktu dobio i Luka Tutić, učenik Gimnazije.

U narednih pet godina Napredak, a prema podacima iz Napretkovih kalendara nije davao stipendije. Međutim, neke su podružnice same pronalazile načine za stipendiranje svojih učenika.

U školskoj 1921. - 1922. godini Napretkovu stipendiju zaslužila su dvojica đaka, Marijan Anđić i Ivica Korade su te godine dobili mjesto u konviktu i to potpuno plativo. Ivica Korade je iduće godine dobio mjesto u konviktu ali je morao sam platiti pola cijene.

Mnogo detaljnije podatke o stipendiranju od strane Hrvatskog kulturnog i potpornog društva "Napredak" donosi Arhiv Napretka u periodu 1925. - 1944. godine. Tako je u dokumentu iz 1925. godine zabilježena samo jedna stipendija brčanskim učenicima. Istu je dobio Mijo Mandić, učenik Gimnazije. U naredne dvije godine ni jedan Brčak nije dobio Napretkovu stipendiju da bi 1928. godine potporu dobilo njih nekoliko: iz učiteljske škole Božo Ratkić i Abdulah Humčanin te Vjerko i Vlado Ugrenović kao i Mijo Mandić, učenici Gimnazije. Potpora se odnosila na mjesto u konviktu i besplatnu hranu kao i djelomično novčanu stipendiju. Godinu dana poslije, 1929. godine pored Bože Ratkića i Mije Mandića, koji su već dobivali stipendiju, Napretkovi stipendisti su postali i Elza Eberhart, Danica Marković i Ilija Džajić, svi polaznici Učiteljske škole, a potpore su dobili u vidu stipendija i mjesta u konviktu. U 1930. godini bilježimo i nekoliko novih stipendista i to: Fridu i Elberta Enci, Ferdinanda Petrića, Josipa Grgića, koji su pohađali Gimnaziju te Danicu Martinović, koja je bila polaznik Učiteljske škole. I ove godine stipendije su dobili i stari stipendisti: Božo Ratkić i Mijo Mandić. Novih stipendista u 1931. godini nije bilo. No, stipendije su i ove godine dobili stari stipendisti Josip Grgić, Elza Eberhart, Božo Ratkić i Mijo Mandić.

Godinu dana poslije, 1932. godine staro stipendistice Elzi Eberhart pridružila su se i dvojica novih stipendista: Vladimir Lozić, polaznik Trgovačke i Mijo Malinić, polaznik Učiteljske škole.

Dok je trideset i treća godina 20. stoljeća bila posna za Napretkove stipendiste iz Brčkog, godinu dana kasnije, 1934. godine nekoliko novih mladih Brčaka dobilo je Napretkovu potporu. To su: Zvonimir Masijer, Ljerka i Želimir Kordić, kao polaznici Gimnazije te stariji stipendista Josip Grgić. U 1935. godini, Josip Grgić je postao studentom veterinarskog fakulteta te je kao takav dobio veću stipendiju. Njemu su se u ovoj godini pridružili i Stjepan Penjak, polaznik Trgovačke Akademije te Želimir Kordić. Samo je jedan Brčak dobio stipendiju naredne, 1936. godine. Bio je to Stjepan Penjak. Isti učenik je Napretkovu potporu zaslužio i naredne, 1937. godine, kao jedini Brčak.

Nekoliko novih stipendista donijela je 1938. godina. Za školovanje na Visokoj tehničkoj školi stipendiju je zaradio Branko Brandeis te polaznici Učiteljske škole i gimnazije: Angela Ilišević, Nikola Petrović te Petar Miškić. A godinu dana poslije, 1939. godine u Napretkove stipendiste upisala se i Jozefina Puljić, polaznica Učiteljske škole. Čast brčanskih učenika u 1940. godini branili su stipendisti Marko Jakobović i Ilija Filipović, a godinu dana poslije, 1941. sam marko Jakobović, polaznik Učiteljske škole. Novi val sjajnih učenika brčanske Gimnazije pojavio se u 1942. godini. Primijetili su to i ljudi iz Napretka pa su potporu dodijelili: Bartolu Damjanoviću, Petru Krajini te Tomislavu Vasilju, a 1943. godine Petru Krajini i Katici Ivčec. Katica Ivčec je Napretkovu potporu dobila i naredne 1944. godine.

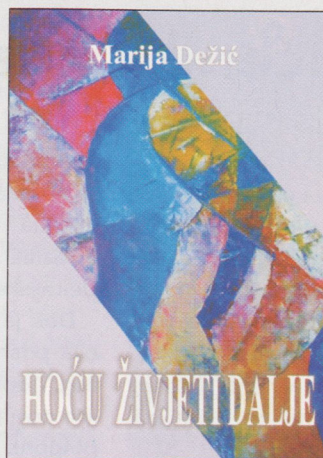
Jako je bitno spomenuti činjenicu, da su brčanski Napretkovci u ovom periodu imali 37 stipendista. Lijepa je to brojka. Među njima svakako je najpoznatiji i najpriznatiji Martin Ikić, koji je kasnije završio teološki fakultet i istaknuo se kao crkveni velikodostojnik, koji je u svom životu imao i veliki niz uspjeha.

Stipendiranje učenika i studenata Hrvatskog kulturnog društva "Napredak" Sarajevo nastavilo je i nakon obnavljanja svojega rada, 0990. godine. No, na žalost među učenicima i studentima koji su dobili potporu nije bilo Brčaka. Nadajmo se da će se takav trend uskoro promijeniti.

Već svojom prvom samostalnom zbirkom "Hoću živjeti dalje" pjesnikinja Marija Dežić pronalazi svoju zvijezdu na uskovitlanom pjesničkom nebu, okrećući se svijetu i životu, okrećući se prema njima nečime čime to mogu učiniti samo žene svojom ženstvenošću, samo majke svojim majčinstvom i samo pjesnici s posebnom nadarenošću u poetskom kazivanju.

Ljubav je magična magnetska snaga koja spaja ljude, čovječja dragocjenost. Ljubav je nadahnuće, ponekad samo riječ, pogled, pokret, nevidljivi fluid između živih bića, nedokučivo najvrjednije osjećanje koje ulazi u bit tajne života. U svojoj pjesmi "Susret" Marija to obrazlaže ovako:

"Svi moji snovi
postadoše stvarnost
onog dana kada sam te srela.
Svu ljubav pretopih u pjesmu
Koju bih samo tebi pjevala."

Mnogi književni kritičari su mišljenja da postoje razlike u pisanju pjesnika različitih starosnih dobi. Na primjer, mlađi pjesnici su puni energije, puni su eruptivnih naboja, što se objašnjava s mladošću autora. Znajući da gospođa Marija Dežić rođena 1969. godine pripada valu mladih ali zrelih osoba, moramo primijetiti njen

PJESNIČKI ISKORAK MARIJE DEŽIĆ

istančan, izuzetno moćan i zreo način razumijevanja ljudskog života. Istančan osjećaj ljudskih stanja pretočenih kroz stihove Marija najbolje izražava u nekoliko pjesama "Umor od života", "Kako da zaboravim", "Zašto se tata ne javlja", itd...

"Moja misao,
moj osmijeh,
moja ljubav si ti.
Moja suza,
Moja radost,
Moja ljubav si ti"

I upravo u tome i jeste sva poanta Marijinog pisanja - spojiti misao, smisao i ljubav. Nije li ljubav smisao našega života i nije li ona suština svake životne priče, ma kako ona tekla i ma kako se ona završila.

Marija jezikom vlada posve prirodno, osjeća ga kao žedan putnik vodu planinskog potoka, kao sanjar oblake na nebu, kao moreplovac ocean pred oluju. Ona formalno ne istražuje stih, ni onaj vezani a niti onaj slobodni, već mu nastoji dati aromu prepoznatljivog značenja - onu lirsku gamu svjetlosti. To je tako čak i onda kada stvara kamernu atmosferu, jer uvijek, širokom gestom, razmiče zidove i upućuje ka beskrajnu sveukupnosti one koji su se opili ljubavlju. Pritom neizigrava ni princip igre, kao što mu svaka konvencija ostaje daleka. Marijina lirika plod je osobne individualnosti pjesnika prepoznatljivog glasa, umjetnika čijem će djelu vrijeme dati najveći prilog.

Pjesnici ne pišu poeziju zato što to žele, već zato što moraju, jer na taj način izbacuju svoju misaonu energiju a čitateljima daruju živi vulkan koji pokreće na stvaranje, ukazuje na prave vrijednosti, na suštinu našega postojanja. Složit ćemo se da je ljubav ukras svijeta - potražiti ćemo je u ovoj knjizi i upoznati kroz najljepše stihove.

SPORT

DOBRIM REZULTATIMA DO

STARE SLAVE

Iako Prvenstvo u sklopu Prve Županijske nogometne lige Bosanske Posavine počinje 2. travnja a Druge tjedan dana poslije, nogometni klubovi se uveliko pripremaju za nastavak prvenstva. Brčanski se nogometaši natječu u tri nogometna saveza: srpski klubovi u sklopu liga Republike Srpske, hrvatski kroz pomenuti Posavski, dok klubovi koji egzistiraju na teritoriju s bošnjačkom većinom u Općinskom nogometnom savezu Brčko Distrikta BiH.

Zovičke "Ravne" su već godinama aktivni akteri Županijskih nogometnih liga Bosanske Posavine. Bili su izuzetno kvalitetni prije pet godina kada su stigli do osmine finala BiH, kada su igrali protiv tadašnjeg prvaka BiH NK "Brotinjo" iz Čitluka. Oni stariji iskusi sjećaju se tih slavnih dana zovičkog nogometa:

- Srce je bilo veliko kao avion. Igrati protiv Brotnja i tada reprezentativaca Šilića i Juričića bila je posebna čast. Cilj je bio ne osramotiti se, i zamislite, prvo smo poluvrijeme odigrali neriješeno, prisjeća se Zoran Nakić, prvotimac "Ravnih".

Sadašnji trenutak zovičkog nogometa je mnogo tamniji od tih dana, ali Zovičani s ponosom kažu da im je prosjek starosti igrača ispod 23 godine s čime se samo rijetki mogu pohvaliti. Igrački kadar je i dalje okupljen oko okosnice

kluba: Ivana Lovrića, Mirka Blaževića Žuleta, fenomenalnog Marija Pejića itd... Uveliko su vrata prvog tima odškrinuta i mladom Lovri Salatoviću, Mladenu Filipoviću.

- Ove godine nam je cilj da se oni najmlađi okale da budu spremni za nastavak natjecanja u kojemu od njih očekujemo mnogo. Vjerujemo da će uspjeti i postati prvotimci, kaže trener Zdravko Mandić.

Zovičke "Ravne" već nekoliko godina uspješno vodi Upravni odbor kojega sačinjavaju Ilija Marić, Ivan Šarčević, Mirko Zečević, Ivo Nikolić, Mato Zečević i Božo Krešo.

- Klub se financira sredstvima iz proračuna Brčko Distrikta BiH (kotizacija), donacijama naših prijatelja iz inozemstva te prihodima od sportskog dijela manifestacije "Zovičko ljeto", koja se svake godine organizira u Zoviku.

IMPRESSUM: Podlistak uređuje HKD "Napredak" Brčko Distrikt BiH, Miroslava Krlježe 16. 76100 Brčko, Bosna i Hercegovina **GLAVNI UREDNIK:** Anto Pranjić **UREDNIŠTVO:** Ljubica Randović, Monika Josić, fra Marko Stjepanović, v.l. Marko Lacić, Zvonimir Marić, Mario Pejić, Tihomir Bijelić, Mato Radić, Anto Pranjić

JAVNO PODUZEĆE
RADIO TELEVIZIJA
TUZLANSKOG KANTONA

PLIVA

PREDSTAVNIŠTVO SARAJEVO Trg heroja 10, 71000 Sarajevo
Tel. ++ 387 33 65 11 33, 65 39 29 Fax. ++ 387 33 65 39 86

Junior štednja

tuzlanska banka d.d. tuzla

moja
banka

Za sva vremena

ŽIVOTNO OSIGURANJE MOĆNO A OBROČNO

CROATIA OSIGURANJE d.d.

tel: +387 39 839 100,
www.croatiaosiguranje.com, croatia-os.ljubuski@int.tel.hr

RENAULT

LOGAN

12.790 KM
do registracije

AK **GRABOVIČKIĆ**

CRNO BLATO 121, 75000 TUZLA
TEL/FAX: 035 250 377, 399 123, 267 561

HOLDINA

HOLDINA d.o.o. Sarajevo
Sarajevo, ulica Azize
Šaćirbegović 4b